

Neznanke pred julijskimi volitvami

RADO GRUDEN

Včeraj opolnoči je zapadel rok, do katerega so morale stranke v Sloveniji vložiti kandidatne liste za predčasne parlamentarne volitve, ki bodo letos 13. julija. Ta datum, ki je daleč od tega, da bi bil primeren za volitve, prinaša tudi nekaj neznank.

Prva zadeva volilno udeležbo, ki bo, če se bodo uresničile napovedi iz javnomnenjskih raziskav, zelo nizka. Zato se že zdaj postavlja vprašanje, kolikšna bo legitimnost vlade, ki bi morala državo popeljati iz splošne krize in obuditi zgodbo o uspehu, s katero se je Slovenija leta postavljala pred drugimi.

Drugo neznanko, ki izhaja iz prve, predstavljajo nove stranke, ki so se pojavile na slovenski politični sceni. Vprašanje je, ali jim bo v relativno kratkem času, ki ga imajo na razpolago, uspelo ustrezno nagovoriti volivce. Zato ni nič čudnega, da gre tudi za »osebne« stranke, ki skušajo za imenom voditelja, ki naj bi predstavljal nekakšno blagovno znamko, dobiti čim večji konsenz. Pri tem imajo nekateri, vsaj v predvolilnih anketah, večji drugi pa manjši uspeh. Nekateri poskušajo tudi s povezovanjem, drugi so raje sami in bodo o morebitnih zaveznitvah razmišljali po volitvah, če jim bodo volilni rezultati to omogočali.

Kar zadeva tako imenovane tradicionalne stranke, se vse podajajo v boj s svojimi najtežjimi kalibri. Edina, ki ju ne bo, sta nekdanja predsednika Državljanske liste Gregor Virant in Socialnih demokratov Igor Lukšič, ki sta na ta način plačala davek za neuspeh na evropskih volitvah, med kandidati pa ni niti predsednika Pozitivne Slovenije Zorana Jankovića. Eno od neznank predstavlja tudi vpliv zadeve Patria na volilni uspeh SDS. Pravomočna obsodba predsednika stranke Janeza Janše, ki tudi kandidira, gotovo predstavlja določen problem, čeprav je vsaj trenutno še dodatno mobilizirala in utrdila precej široko strankino volilno bazo.

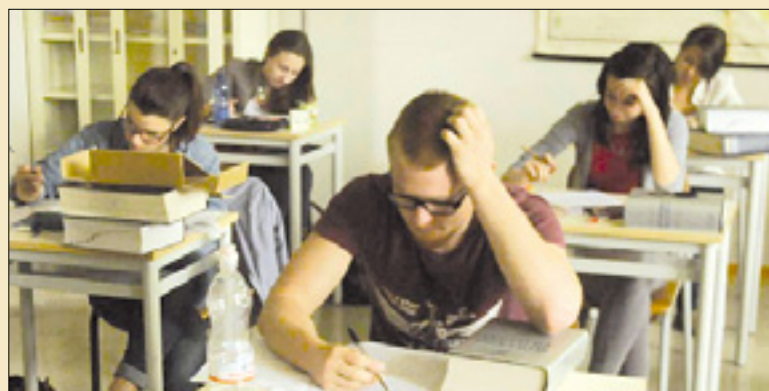
Vsekakor se bo do 13. julija še marsikaj zgodilo. Volilna kampanja bo trda in verjetno tudi ne prav korektna. Tudi udarcev pod pasom, če uporabimo boksarski žargon, ne bo manjkalo. Slovenski politični prostor je izrazito razdeljen na dva pola in normalna politična konfrontacija je prej redkost kot nekaj vsakdanjega. Zato je ugled politikov vedno manjši in nič ne kaže, da bi bilo lahko po volitvah, še posebej če bo volilna udeležba zelo nizka, kaj drugače.

RIM - Premier vztraja pri sprejetih dogovorih

Renzi: Reforme tik pred zdajci

TRST, GORICA - Višješolska matura

Začetek s Kocbekom in prvo svetovno vojno

TRST, GORICA - Za 113 maturantov slovenskih višjih srednjih šol v Italiji (81 na Tržaškem in 32 na Goriškem) se je včeraj s prvo pisno nalogo iz slovenščine začel letošnji zaključni državni izpit. Kandidati so lahko izbirali med analizo odlomka iz Tovarišije Edvarda Kocbeka, dalje esejem oz. članom, posvečenim enemu od štirih tematskih področij, ki so bila na voljo, zgodovinsko nalogo o prvi svetovni vojni in splošno nalogo o periferijah.

Na 4. in 13. strani

RIM - Predsednik vlade se je včeraj hitro odzval na nekatere predloge, po katerih bi se razprava o institucionalnih reformah lahko zapletla in zavlekla. V odgovoru na Berlusconijev predlog o neposrednih volitvah predsednika republike je dejal, da je neumesten in prihaja v zamudi. Treba je nadaljevati in zaključiti iter na podlagi dogovorov, ki so bili sprejeti, zato ne gre odpirati drugih vprašanj.

Renzijska stališča se v večerni televizijski oddaji z Lilli Gruber potrdil podtajnik pri predsedstvu vlade Graziano Delrio. Dejal je, da okrog posredne izvolitve senata obstaja dovolj široko soglasje, kakor je tudi soglasje glede tega, da je treba preseči tako dvodomnost parlamenta, kakršna obstaja danes.

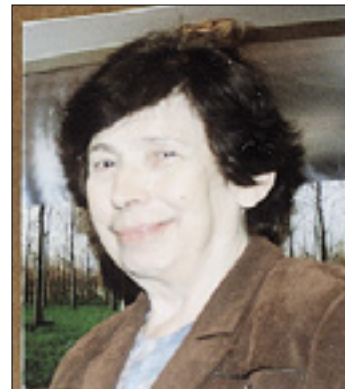
Na 11. strani

BAGDAD Irak prosi letalstvo ZDA za pomoč

BAGDAD / DŽEDA - Iraški zunanji minister Hošar Zebari je včeraj dejal, da je iraška vlada zaprosila ZDA, naj izvedejo letalske napade na »džihadiste«, ki jih vodijo sunitski skrajneži in ki so zasedli obširna območja na severu Iraka, vključno z več ključnimi mesti. »Irak je uradno zaprosil Washington na pomoč po varnostnem sporazumu (med obema državama), da izvede letalske napade proti terorističnim skupinam,« je dejal Zebari v savdski Džedi.

Na 18. strani

DANES Življenjski jubilej Lojzke Bratuž

GORICA - Danes slavi svoj 80. življenjski jubilej literarna zgodovinarica in kulturna delavka prof. Lojzka Bratuž. Rodila se je namreč 19. junija 1934 v Gorici skladatelju in pedagoškemu delavcu Lojzetu Bratužu ter učiteljici in pesnici Ljubki Šorli. Po diplomi na tržaški univerzi je poučevala na slovenskih šolah v Gorici, potem pa slovensko književnost na videmski univerzi. Ob jubileju objavljamo zapis prof. Marije Pirjevec o njenem raziskovalnem delu.

Na 10. strani

Kmečka zveza zahteva cenejšo vodo za kmete

Na 5. stran

Trst: na kongresu UIL potrdili vodstvo

Na 5. strani

Poostren nadzor na obalah dežele FJK

Na 5. strani

V Praprotnu uspel vaški praznik z jubilejem

Na 6. strani

Bale sena gorele kot za stavo

Na 12. strani

BRUSELJ Evroskeptična skupina Efd ima 48 poslancev

BRUXELLES - Voditelj britanskega nacionalističnega gibanja Ukip Nigel Farage je sporočil, da mu je uspelo v Evro-parlamentu ustanoviti evroskeptično skupino EFD. Skupino sestavlja sedem strank in skupno 48 poslancev. Od teh je 24 Britancev Ukip 17 evroposlancev Grillovega Gibanja 5 zvezd, po en češki in litovski poslanec, pa še dva švedska poslanca in Frnacozinja, k je zapustila Nacionalno fronto Marine Le Pen. Farage napoveduje, da »bomo glas ljudi«.

RIM - Slovenski veleposlanik v parlamentu o 10-letnici Slovenije v EU Mirošič: Širitev 2004 prinesla koristi novim in starim članicam

RIM - Veleposlanik Republike Slovenije v Rimu Iztok Mirošič je včeraj v imenu desetih držav članic, ki so se Evropski uniji pridružile pred desetimi leti, skupaj s predsednico poslanske zbornice Lauro Boldrini, predsednikom senata Italijanske republike Pietrom Grassom in državnim podsekretarjem pri italijanski vladi, zadolženim za evropske politike, Sandrom Gozijem, nastopil pred številnim občinstvom v dvorani Regina v poslanski zbornici. Mirošič je poudaril, da je Evropa predvsem ideja in vrednote ter da mora biti »spomin in proslavljanje velike širitve izhodišče za modernizacijo in napredek, ki ga bomo skupaj praznovali leta 2024 z novimi državami članicami«.

SLOVENIJA - Predčasne parlamentarne volitve 13. julija

Stranke vložile kandidatne liste

LJUBLJANA - Stranke in liste, ki nameravajo nastopiti na prihajajočih predčasnih parlamentarnih volitvah, so morale kandidatne liste vložiti včeraj do polnoči. Pristojni organi več strank so svoje liste že potrdili, velika večina pa jih je vložila tik pred zidom. Tako so včeraj in bodo še v prihodnjih dneh potekale predstavitve kandidatov za poslance.

Politična stranka lahko vloži listo kandidatov v vsaki volilni enoti, če jo podprejo najmanj trije poslanci oz. v posamezni volilni enoti s podpisi najmanj 50 volivcev. Če pa želi listo vložiti skupina volivcev, mora njeno listo v posamezni volilni enoti s podpisi podpreti najmanj tisoč volivcev.

V zadnjih dneh so se vrstile seje organov strank, ki so potrjevali kandidatne liste. DeSUS je svoje kandidate javnosti predstavil na včerajšnji konvenciji pod geslom Vrnimo ljudem dostojanstvo.

Jasno je tudi že, da so mnoge stranke - kljub nekaj predvolilnim koalicijskim in poudarjanju nekaterih na zlasti levem političnem polu, da se je zaradi nevarnosti nove razdrobljenosti glasov treba povezovati - vendarle izbrale samostojen nastop na volitvah. Nazadnje

so bili v ospredju pogovori med ZaAB in Verjamem, a so v slednji odločili, da se pred volitvami z ZaAB ne bodo povezali. Svet stranke Verjamem je nato v torek pozno zvečer sprejel dokončno odločitev, da gredo na volitve s samostojno listo, je za STA potrdil Šoltes. Je pa v igri še vedno možnost sodelovanja ZaAB z Zares, SMS - Zelenimi in Neodvisno stranko Pomurja.

Samostojno se v boj podaja tudi Pozitivna Slovenija, ki je včeraj vložila in predstavila listo kandidatov. Prvak PS Zoran Janković ne želi izpostavljati nobenih imen, saj da je vseh 88 kandidatov dobrih in enakovrednih. Za STA pa je potrdil, da je na listi vseh 14 dosedanjih poslancev PS. Sam ne kandidira, čeprav je prepričan, da bi bil izvoljen v kateremkoli kraju v državi.

Veliko neznanko predstavlja volilna udeležba. Pred tremi leti je bila 65,5-odstotna, za letos pa kaže, da bo veliko nižja in po nekaterih napovedih bo celo nižja od 50 odstotkov. Razlog za to je v tem, da bodo volitve 13. julija, to je sredi šolskih počitnic in v času dopustov, ko bo precej volivcev odsotnih.

Državna volilna komisija je sicer volivcem, ki bodo 13. julija na dopustu ali počitnicah v tujini, omogočila tudi glasovanje po pošti ali na diplomatsko-konzularnih predstavništvi v tujini. Toda do roka je tak način glasovanja zahtevalo le okoli 4000 volivcev, ki so morali posredovati naslov, na katerega naj jim pošljejo volilno dokumentacijo za glasovanje.

ZADEV A PATRIA Janša o novih razbremenilnih dokumentih

LJUBLJANA - Predsednik SDS Janez Janša je na včerajšnji novinarski konferenci predstavil nekatere dokumente iz finskega sodnega spisa v primeru Patria, ki jih ni moč najti v slovenskem sodnem zapisu v tem primeru, in po njegovih besedah dokazuje, da je bil sodni proces v primeru Patria v Sloveniji od samega začetka montiran. Janšev zagovornik Franci Matoz je pojasnil, da bodo na podlagi teh novih dokazov dopolnili »zahtevo za varstvo zakonitosti na vrhovnemu sodišču z dodatnimi ugotovitvami in dodatnimi kršitvami tako pravice do obrambe, kot tudi kršitve do enakega varstva pravic v postopkih«.

Po Janševih besedah so bili opozorjeni na to, naj bodo pozorni na razliko in težo sodnega spisa v Sloveniji in na Finskem. Tako so ugotovili, da je spis na finski težji za okrog 7000 listin. Po njegovem mnenju so slovenski tožilci iz tega gradiva poljubno izbrali dokumentacijo, ki so jo vložili v spis. Ob tem pa je poudaril, da morajo skladno z določili zakona o kazenskem postopku državni organi v spis vključiti tako tiste, ki osumljene bremenijo, kot tiste, ki jih razbremenjujejo, da lahko sodišče nepristransko presodi.

Opozoril je, da je imelo slovensko tožilstvo dve leti časa, da pregleda finski spis. Po njegovem mnenju dejstvo, da nekatere listine v slovenskem zapisu manjkajo, kažejo na to, da je »malomarnost izključena, ampak gre za montiran proces«. »Kaj takšnega nismo doživeli niti na vojaškem sodišču leta 1988,« je dodal.

Višje sodišče v Ljubljani pa je za STA potrdilo, da je včeraj prejelo sodni spis v zadevi Patria in ga bo po pregledu takoj odpravilo na vrhovno sodišče, ki lahko odloči tudi o odlogu oz. prekinitvi izvajanja zaporne kazni za Janšo. Predsednik SDS bi se moral na Dobu namreč jutri zglasiti v zaporu na Dobu na prestopanje dveletne zaporne kazni.

Na vrhovnem sodišču so za STA pojasnili, da bo zadeva, če bo prišla na sodišče včeraj popoldne, v delo sodnikom razporejena v četrtek zjutraj. V kolikšnem času bo o njej odločeno, pa je odvisno od sodnika, ki jo bo obravnaval v skladu z letnim razporedom dela. Če vrhovno sodišče ugotovi, da je zahteva utemeljena, izda sodbo, s katero ali spremeni pravnomočno odločbo ali v celoti oziroma delno razveljavi odločbo sodišča prve stopnje in višjega sodišča in zadevo vrne v novo odločitev, ali pa se omeji samo na to, da ugotovi kršitev zakona.

Na okrajnem sodišču pa so za STA pojasnili, da Janševa zahteva za varstvo zakonitosti ne vsebuje predloga za odlog ali prekinitve izvršitve pravnomočne sodne odločbe. Tudi če bi tak predlog vsebovala, pa bi šlo v skladu z zakonom o kazenskem postopku pri takšni odločitvi prvostopenjskega sodišča v določenem smislu za preudiciranje odločitve o zahtevi za varstvo zakonitosti, ob tem še opozarjajo na okrajnem sodišču. »O odlogu ali prekinitvi prvostopenjskega sodišča izda sklep samo, če je podana zelo velika verjetnost, ki meji že skoraj na gotovost, da bo vložnik z zahtevo uspel (npr. če gre za očitno absolutno bistveno kršitev določb kazenskega postopka),« so dodali.

V tem primeru, ko je Višje sodišče v Ljubljani v celoti potrdilo sodbo Okrajnega sodišča v Ljubljani in očitnih absolutnih bistvenih kršitev določb kazenskega postopka ni ugotovilo, pa ni bilo nobenega razloga za izdajo sklepa o odlogu ali prekinitvi izvršitve pravnomočne sodne odločbe, so še navedli na okrajnem sodišču.

SLORI - Posvet v Špetru O sodobni literaturi v Benečiji

TRST - Slovenski raziskovalni inštitut (SLORI) letos praznuje 40-letnico ustanovitve (1974-2014). To pomembno obletnico bodo na inštitutu proslavili s sklopom strokovnih in promocijskih prireditve, ki se bodo zvrstile med junijem in decembrom 2014, in sicer v vseh treh pokrajinah, kjer je živijo Slovenci v Italiji (Videm, Gorica, Trst), ter v Ljubljani.

Med predvidenimi prireditvami je prvi na vrsti znanstveni posvet z naslovom Sodobna literatura v Beneški Sloveniji med tradicijo in novimi izzivi, ki ga SLORI prireja danes (začetek ob 9. uri) v občinski dvorani v Špetru, v sodelovanju z Inštitutom za slovensko kulturo in Univerzo v Vidmu. O izzivih identitete in ustvarjalnosti bodo razpravljali znani raziskovalci in kulturniki.

STALIŠČE GLASBENE MATICE - Po znižanju finančnih prispevkov »Posledica tega bo nujno krčenje izobraževalne glasbene dejavnosti«

TRST, GORICA - 70.000 evrov manj bo za Glasbeno matico (GM) v sklopu razreza sredstev za kulturne ustanove primarnega pomena v Furlaniji Julijski krajini v letu 2014 gotovo imelo posledice na dejavnost te glasbene ustanove. Krčenje izobraževalne ponudbe bo sledilo že uresničeni skrčenju števila zaposlenih in skorajšnji ukinitvi koncertne ponudbe, je v tiskovnem sporočilu zapisalo vodstvo GM.

Znižanje sredstev sta v sklopu želene posvetovalne komisije podprli tudi krovni organizaciji SKGZ in SSO. Glasbena matica je kot ustanova dogovorno včlanjena tako v SKGZ kot v SSO in od njiju pričakuje zaslombo. Zato je upravni odbor GM povabil predsednika krovnih organizacij na sestanek, da bi preverili vlogo in upoštevanje, ki naj ga glasbeno šolstvo ima v okviru sredstev za kulturo, ki so namenjena Slovincem v Italiji. Sestanek je bil v petek, 13. junija, na sede-

žu Glasbene matice v Gorici in udeležili so se ga Rudi Pavšič in Livio Semolič za SKGZ ter Drago Štoka in Valter Bandelj za SSO, glasbeno ustanovo pa so predstavljali ravnatelj Bogdan Kralj, člana upravnega odbora Janko Ban in Mojca Šiškovič ter predsednica Nataša Paulin.

Kot piše v tiskovnem sporočilu, je Glasbena matica predstavnikom SKGZ in SSO sporočila, da zmanjšanje sredstev preprečuje izboljšanje izobraževalne ponudbe in tudi onemogoča ustrezen in učinkovit odgovor na izzive reform glasbenega šolstva, ki se pripravljajo in izvajajo na italijanskem državnem nivoju. Po drugi strani pa bodo prvi učinki notranje reorganizacije, ki jo je Glasbena matica samodejno začela uresničevati, otipljivi že ob koncu letošnjega leta in bodo dokazali, da ustanova v tem času ni stala križem rok.

V nadaljevanju so predstavniki Glasbene matice poudarili, da stalna na-

tolcevanja in očitni napadi s strani Centra za glasbeno vzgojo E. Komel onemogočajo vsako konstruktivno razpravljanje o soglasni racionalizaciji in večji učinkovitosti našega glasbenega šolstva. Krovni organizaciji sta glede tega zagotovili, da se bosta v prvi osebi zavzeli za nova uskladivena srečanja med Centrom Emil Komel in Glasbeno matico, so zapisali pri GM.

V zaključku tiskovnega sporočila GM še piše, da sta predsednika SKGZ in SSO poudarila, da se strinjata glede potrebe po spremembah v naši slovenski kulturni stvarnosti in tudi pri njenem financiranju. Obe krovni organizaciji sta predstavili Deželi FJK svoj dokument o razvoju in izboljšanju slovenske kulturne organiziranosti. Na tej podlagi bo potem Odborništvu za kulturo Dežele FJK po predlogih slovenske Deželne posvetovalne komisije dokončno tudi odločalo.

ZDRAVSTVO - Javno srečanje na pobudo deželnega vodstva DS

Telesca: Naša zdravstvena reforma bo revolucionarna

TRST - Deželna zdravstvena reforma ne bo nek nepomemben zakon, ampak bo revolucija, sanje. Dosedanji zdravstveni sistem ni namreč več vzdržljiv in so nujne spremembe. Dvajset let nazaj je vse slonelo na bolnišnicah, popolnoma nov in sodoben zdravstveni sistem.

To je povedala deželna odbornica za zdravstvo Maria Sandra Telesca, ki se je udeležila javnega srečanja na temo prenosne sistema zdravstvenih storitev, ki je bilo v nekem tržaškem hotelu. Srečanje je priredilo deželno vodstvo Demokratske stranke. Okroglo mizo je povezovala Maria Grazia Cogliati Dezza, poleg odbornice Telescove pa sta na njej sodelovala tudi deželna tajnica Demokratske stranke Antonella Grim ter odgovor-

Javno srečanje o zdravstveni reformi

FOTODAMJ@N

ren pri DS za zdravstvene politike v deželi Furlaniji-Julijski krajini Nerio Nesladek. Kot je povedala Grimova, se je zaključilo obdobje majhnih reform. Deželna uprava pripravlja namreč popolnoma

nov socialno-zdravstveni sistem, ki ga bodo zaznamovali učinkovitost, prozornost in pravičnost. Demokratska stranka zaradi tega odločno podpira delo deželne vlade, je dejala Grimova.

SINDIKAT - Danes Stavka USB v javnem sektorju

TRST - Osnovni sindikat USB je danes razglasil na državni ravni splošno stavko zaposlenih v javnem sektorju. Sindikat protestira proti napovedani reformi javnega sektorja, zahteva pa obnovo delovnih pogojev, »resnično« povišanje plač za vse ter delovne pogoje, ki bodo jamčili varnost pri delu ter delavčovo zdravje in dostojanstvo.

Sindikat USB bo danes priredil tudi demonstracije v deželnih prestolnicah. V Trstu bosta dve demonstraciji pred tržaškim županstvom na Velikem trgu, in sicer dopoldne ob 9.30, kjer bodo izročili zbrane podpise za izboljšanje storitev v občinskem vzgojnem sektorju, in popoldne ob 16.30, ko bo v dvorani občinskega sveta govoril deželni odbornik Paolo Panontin.

DEŽELA FJK - Francesco Tufarelli o skorajšnjem italijanskem predsedovanju EU

»EU je kot stolpnica z 28 stanovanji ...«

TRST - Drugega julija bo predsedovanje Evropski uniji prevzela Italija. Predsednik vlade Matteo Renzi bo v Strasbourgu predstavil šestmesečni program, vsebine in cilje, ki jih bo osemindvajseterica zasledovala v drugi polovici leta 2014, ko bo delo v Evropski uniji vodila in usklajevala Italija.

O pripravi na italijansko predsedovanje EU je včeraj tekla beseda v dvorani Tessitori v Trstu, kjer so na povabilo deželne svete gostili Francesca Tufarellija. Pravnik z dolgotnimi izkušnjami v raznih ministrskih kabinetih, se zadnja leta posveča predvsem evropskim vprašanjem. Bil je pravni svetovalec in sodelavec treh italijanskih premierjev, Maria Montija, Enrica Lette in Mattea Renzija; trenutnega predsednika vlade zastopa tudi v tako imenovani delegaciji, ki ima nalogo pripraviti in uskladiti šestmesečno italijansko predsedovanje Evropski uniji. Večina uradnih dogodkov, na primer ministrskih zasedanj, naj bi vsekakor potekala v Milanu, tudi z namenom, da bi promovirali bližnji Expo.

Premier Renzi bo podoben program kot omenjeno predstavil čez dva tedna in ga trenutno še usklajujejo funkcionarji posameznih ministrstev, zato ga Tufarelli ni mogel razkriti. Zagotavljam pa vam, da ga imamo, je dejal zbranim v dvorani Tessitori in pomahal s šopom dokumentov. Na področju zunanje politike se bodo vsekakor nadaljevala pogajanja s Srbijo in Črno goro - državama kandidat-kama za včlanitev v EU, poseben poudarek naj bi dali tudi vprašanju pribežnikov, ki je zlasti občuten v sredozemskih državah.

Italija bo Evropski uniji predse-dovala že dvanaestič, saj je, tako kot ostale ustanoviteljice združene Evrope, med državami z najdaljšim stažem. S širitvijo EU na 28 članic se je razmik med posameznimi predsedovanji zelo povečal: Italija je EU zadnjič predse-dovala leta 2003, ko je na stari celini vladala precejšnja evforija zaradi širitve na Vzhod in novosti, ki jo je predstavljala nova skupna valuta. Danes ljudi ne navdušijo za EU s tem, da jim go-

vorijo o študijskih izmenjavah v sklopu programa Erasmus, ali s pripombo, da je življenje brez menjalnic preprostejše, je bil realističen Tufarelli, saj ljudje nimajo denarja za potovanja in izmenjave. Med cilji italijanskega predsedovanja je zato javnost opozoriti na vse, kar je EU na posameznih področjih naredila za svoje državljane: od telefonskih operaterjev je na primer dosegla neprimerno nižje tarife, od proizvajalcev mobilnih telefonov pa uvedbo univerzalnega polnilca.

Bolj kot zaradi konkretnih informacij o italijanskem predsedovanju EU, je bilo srečanje z visokim vladnim funkcionarjem zanimivo zaradi nekaterih njegovih razlag in učinkovitih metafor. Evropska unija je tako v njegovih očeh kot stolpnica z osemindvajsetimi stanovanji, v kateri bo Italija težko imela same prijatelje, ki bodo podprli vsako njeno zahtevo. Za vsako stvar so potrebna pogajanja, ta pa je mogoče doseči samo, če sodeluješ na zasedanjih »hišnega sveta«. Res je, da je življenje v tej stolpnici zelo birokratizirano, ampak brez stroge birokracije bi bilo življenje med tako različnimi stanovci neznosno. Nekateri tudi očitajo EU, da je zaradi pravice do veta posameznih članic in izmeničnega predsedovanja neučinkovita: brez teh dveh postavk pa se Evropa najbrž ne bi nikoli združila, je dejal Tufarelli: nikoli ne gre pozabiti, v kakšnih okoliščinah so nastali zametki nove Evrope. V 50. letih prejšnjega stoletja so bile rane druge svetovne vojne zelo sveže, Belgija, Francija, Italija, Luksemburg, Nemčija in Nizozemska pa so vseeno sedle za isto mizo in ustanovile Evropsko gospodarsko skupnost (EGS). Mislite, da bi mala država kot je Belgija pristopila, če ne bi vedela, da bo imela pravico do veta, je vprašal Tufarelli. Najbrž ne. Kot najbrž si ne bi v EU želela na primer Estonija, ki je imela z neko drugo federacijo dokaj bridke izkušnje ...

Skratka: birokracija, pravica do veta in določena togost evropskih struktur so, tako se vsaj zdi, nujno zlo, če hočemo še dalje živeti v stolpnici z 28 stanovanji. Stolpnici, v kateri k sreči že sedemdeset let ni vojn (če odmislimo vojno na območju nekdanje Jugoslavije, ki pa je de facto potekala zunaj meja EU). Tega najbrž ne gre pozabiti, ko se bomo naslednjič hudovali zaradi kupa dokumentov, ki jih bo od nas zahteval ta ali oni evropski razpis ... (pd)

Francesco Tufarelli

FOTODAMI@N

MLEČNI ŠKANDAL Latterie Friulane lahko spet proizvajajo

VIDEM - V Campofornidu bo sta danes spet stekli predelava in prodaja mleka furlanskega konzorcija Latterie Friulane, ki se je znašel v središču preiskave (ter vrtincu polemik) zaradi previsoke stopnje škodljivih aflatoksinov v mleku. Karabinjerji oddelka NAS so samo 6. junija zasegli v Campofornidu skoraj 40.000 litrov mleka. Dežela FJK je zaradi preiskave sprva začasno odvzela konzorciju dovoljenje za nadaljevanje proizvodnje in trgovske dejavnosti, včeraj pa je to odločitev preklcala. Preklcala je tudi začasni odvzem oznake CE, ki je jamstvo za kakovost izdelkov.

Danes naj bi se tudi sestal upravni svet Latterie Friulane. Zasedanje bo verjetno zelo »vroče«, saj so vodilni pri furlanskem mlekarstvu konzorciju na spisku preiskovanih. Preiskovalci trdijo, da so odgovorni dobro vedeli, da je v mleku preveč kancerogenih aflatoksinov. Med preiskovanimi sta predsednik Roberto Rossi in generalni direktor Franco Odorico: upravni svet bi lahko zahteval njun odstop. Medtem vzbuja skrbi molk iz Emilije. Ni znano, ali namerava družba Granarolo kljub vsemu odkupiti konzorcij.

Moj Travnik '84

Minilo je trideset let od tistega 20. maja 1984, ko so se Slovenci v Italiji zbrali na Travniku: trideset let - v vseh pogledih dolgo obdobje, v tehnološkem smislu pa sploh. Pred tridesetimi leti nismo vsi imeli fotoaparate, snemalnih kamer, kaj šele mobilnih telefonov, s katerimi je mogoče celo fotografirati ali snemati. Pa vendar mislimo, da velja poskusiti.

Drage bralke in bralci!

Primorski dnevnik vas vabi, da odprete predalčke in kartonaste škatle, v katerih hranite svoje fotografije, da s polic vzamete družinske albume in z nami delite spomine na tisto sončno dopoldne. Fotografije nam lahko pošljete po elektronski pošti na naslov redakcija@primorski.eu, ali pa jih dostavite v naše goriško oziroma tržaško uredništvo: skenirali jih bomo in jih objavili na naši spletni strani www.primorski.eu

Fotoarhiv KD
Jezero
Doberdob

MARINO ČERNIC

L'AGRARIA

AGRONOM
GIORDANO RIOSA

Več kot trideset let izkušen zagotavlja najvišjo kakovost po najbolj ugodni ceni

32°

ROBOTSKA KOSILNICA
od 1.250,00 €

PARKOVNI TRAKTOR Z MOTORJEM HONDA
od 1.200,00 €

MOTORSKA KOSA
od 190,00 €

VISOKOTLAČNI ČISTILNIK
od 129,00 €

BIO DROBILNIK
od 195,00 €

REZALNIK LESA
od 295,00 € in od 730,00 €

AGREGAT
od 335,00 €

PREKOPALNIK
od 329,00 €

ŠKARJE ZA ŽIVO MEJO
od 82,00 € in od 290,00 €

SEŠALNIK PUHALNIK ZA LISTJE
od 49,50 €

MOTORSKA ZAGA
od 110,00 € in od 195,00 €

MOTORSKA KOSILNICA
od 55,00 € in od 150,00 €

MOTOKULTIVATOR
od 1.100,00 €

MOTORSKA TLAČILKA
od 205,00 €

Semena, krma, fitokemija, enologija, ornitologija, plastika
vse za vrtnarstvo in hortikulturo

2 LETI POPOLNE GARANCIJE ZA VSE STROJE

SVETOVANJE IN SERVIS

Državna cesta 14, le 500 m po mostu na Soči • Papariano di Fiumicello (UD), Telefon in faks 0431.968658 • Nedelja in ponedeljek zaprto

DRŽAVNI IZPIT - 81 kandidatov na slovenskih višjih srednjih šolah pisalo prvo nalogo iz slovenščine

Kocbek, eseji in prva vojna

Tako je bilo včeraj malo pred začetkom pisanja prve maturitetne naloge na liceju Prešeren (levo) in na zavodu Stefan

FOTODAMJ@N

Tudi med maturanti slovenskih višjih srednjih šol na Tržaškem je, kar se tiče prve pisne naloge, še vedno priljubljena oblika krajšega eseja ali članka na izbrano temo. Marsikdo se je letos odločil za pisanje zgodovinske naloge, ki je bila tokrat posvečena prvi svetovni vojni, našli pa so se tudi taki, ki so izbrali analizo odlomka iz Kocbekove Tovarišije in to celo na nekaterih tehničnih smereh. To izhaja iz večrajšnjega prvega dne letošnjega zaključnega državnega izpita, ki ga na slovenskih višjih srednjih šolah na Tržaškem opravlja 81 kandidatov: 32 na Liceju Franceta Prešerna, 20 na Izobraževalnem zavodu Jožefa Stefana, 17 na Humanističnem in družbeno-ekonomskem liceju Antona Martina Slomška in 12 na Tehniškem zavodu Žige Zoisa. Gre za zadnjo generacijo maturantov, ki državni izpit opravljajo na podlagi starih učnih smeri, saj se zaključuje uvajanje reforme višje srednje šole in prenovljenih učnih smeri, ki bodo v prihodnjem šolskem letu veljale v vseh petih letnikih.

Eseji in zgodovina

Na liceju Prešeren je večina petih kandidatov naravoslovno-multimedijske oz. desetih kandidatov znanstveno-fizikalne smeri izbralo zgodovinsko nalogo o prvi svetovni vojni, nam je povedala predsednica komisije Cinzia Ostrouška, medtem ko so ostali izbrali pisanje eseja z različnih področij. Predsednica, a tudi drugi člani komisije, so opazili, da so vsi kandidati pisali z veseljem, naslovi so bili za njih zanimivi in aktualni, celo boljši kot na lanski maturi. Brez večjih težav je večrajšnji dan stekel tudi za deset maturantov jezikovne in šest maturantov klasične smeri, kjer komisiji predseduje Milena Padovan. Po njenju profesorjev slovenščine, nam je dejala, so naslovi kandidatov nudili možnost pisanja. Na jezikovni smeri se je pet kandidatov odločilo za pisanje eseja, od ostalih petih pa sta dva pisala splošno besedilo, dva zgodovinsko in eden splošno nalogo. Na klasični smeri sta se dva kandidata odločila za pisanje analize besedila, štirje pa so izbrali pisanje eseja.

Zelo raznolika je bila izbira naslovov med kandidati na zavodu Stefan. Od devetih kandidatov smeri za tehnike mehanskih industrij je namreč eden izbral analizo besedila, štirje so se odločili za pisanje eseja, trije pa za zgodovinsko nalogo. Od sedmih kandidatov smeri za tehnike elektronskih industrij jih je šest izbralo esej, eden pa zgodovinsko nalogo, štirje kandidati smeri za kemijsko-biološke tehnike pa so se takole odločili: dva sta izbrala analizo besedila, eden zgodovinsko, eden pa splošno nalogo.

Na liceju Slomšek opravlja letos ma-

turo le 17 dijakov družboslovne smeri, ki so se po podatkih predsednice komisije Mihaele Piriš (le-ta predseduje tudi komisiji za kemijsko-biološke tehnike na zavodu Stefan) v veliki večini odločili za pisanje eseja, saj je ta tip naloge izbralo kar 14 kandidatov, medtem ko so se trije odločili za zgodovinsko nalogo. Po mnenju Pirišove so bili naslovi v redu, tudi dijaki so bili z njimi zadovoljni. Esaj nudi kandidatu veliko izhodišče, vendar bi se moral človek pri tem uvesti in razmišljati dalj časa, saj ne moreš takoj izstreliti nekaj globokumnega, pravi predsednica.

Tudi na zavodu Zoisa je večina kandidatov (osem) izbrala pisanje eseja, medtem ko sta se dva maturanta odločila za zgodovinsko, dva pa za splošno nalogo. Predsednica komisije Loredana Guštin meni, da je pisana paleta tematik pritegnila pozornost kandidatov, kar je pozitivno, naslovi pa so bili po njenih besedah primeri ni za to stopnjo.

DRŽAVNI IZPIT

Naslovi prve naloge

Objavljamo zelo sintetičen povzetek naslovov, ki jih je vsebovala letošnja prva pisna naloga na državnem izpitu na višjih srednjih šolah. Popolne naslove z besedili in citati, ki so kandidatom služila za razmislek o izbranih tematikah, objavljamo na naši spletni strani.

Tip A - Analiza besedila: Edvard Kocbek, Tovarišija (odlomke)

Tip B - Kratek esej ali članek

1. Literarno-umetnostno področje: Impresionizem v slovenski besedni in likovni umetnosti.

2. Socialno-ekonomsko področje: Nove odgovornosti.

3. Zgodovinsko-politično področje: Težka pot demokracije v 20. stoletju.

4. Tehnično-znanstveno področje: Vsiljiva tehnologija.

Tip C - Zgodovinska naloga: prikaz vzrokov, razpleta in posledic prve svetovne vojne s posebnim ozirom na usodo slovenskega naroda.

Tip D - Splošna naloga: razmislek o članku Renza Piana o periferijah.

Pri eseju si zelo prost

Esaj je očitno »vzgl« pri četverici kandidatov, s katerimi smo se pogovarjali, potem ko so oddali nalogo in zapustili prizorišče mature (za pisanje so imeli kandidati na voljo šest ur). Pri eseju si namreč zelo prost in lahko razviješ svoje ideje o določenem vprašanju, pravi kandidat jezikovne smeri liceja Prešeren Igor De Luisa, ki je za pisanje eseja izbral zgodovinsko-politično področje, kjer je bilo treba pisati o težki poti demokracije v 20. stoletju.

Kandidatu mehanske smeri zavoda Stefan Martinu Miliču se je esaj zdel najbolj primerna in zanimiva oblika za razvijanje teme. Sam je izbral temo s socialno-ekonomskega področja o novih odgovornostih, druge teme so se mu zdele manj primerne ali pa preveč komplicirane, medtem ko je kandidat družboslovne smeri na liceju Slomšek Dean Ghira pisal esej s tehnično-znanstvenega področja o vsiljivi

tehnologiji. Za Deana letos naslovi niso bili najboljši, izbral je temo o vsiljivi tehnologiji, ker je zelo vezana na aktualno dogajanje in prav slednje mu je zelo všeč. Mladi imajo namreč veliko opravka s tehnologijo ter se zavedajo koristi in škode, ki ju lahko prinaša. Drugače so bile ponujene teme obširne, morda še preveč obširne, tako da je obstajala nevarnost, da se izneve-riš obravnavani tematiki, vendar, če si ostal osredotočen na tehnologijo, ni bilo problema, pravi Dean.

Kandidatka pravno gospodarsko podjetniške smeri na zavodu Zoisa Martina Zubalič pa je pisala esej z literarno-umetnostnega področja o impresionizmu v slovenski besedni in likovni umetnosti. Temo je izbrala malo zaradi tega, ker ji je všeč impresionizem, malo pa tudi zato, ker vprašanje ni točno določeno in ker so impresionizem že obravnavali v šoli in je zato imela že neko podlago, drugače so po Martininem prepričanju ponujeni naslo-

vi oz. tematike dijaku dali možnost, da je imel kaj pisati.

Danes druga naloga

Igor, Martin, Dean in Martina pa bodo danes, skupaj z vsemi ostalimi kandidati, pisali drugo nalogo, kjer bodo prišli v poštev predmeti, ki so značilni za vsako posamezno šolo oz. smer. Na znanstvenih smereh liceja Prešeren bo to matematika, na jezikovni smeri tuj jezik, na klasični smeri pa grščina, medtem ko se bodo kandidati zavoda Stefan soočali na elektronski smeri s sistemi in avtomatizacijo, na mehanski smeri s tehniko proizvodnje in laboratorijem, na kemijsko-biološki smeri pa z biotehnološkimi obrati. Na liceju Slomšek bodo prišle v poštev družbene vede, na zavodu Zoisa pa gospodarsko poslovanje na pravno gospodarsko podjetniški smeri ter cenitve na smeri za geometre. (iz)

ŠOLE - Objavljeni še zadnji končni uspehi

Izidi na Stefanu

Po končnih uspehih na Liceju Franceta Prešerna objavljamo danes izide na **Izobraževalnem zavodu Jožefa Stefana:**

Kemijsko-biološka smer:

1. KB razred: izdelale so Maja Devetak (9,0), Tina Kralj (7,2), Dana Skabar (7,5), Veronika Skerk (6,9) in Ivana Zidarič (7,2).

2. KB razred: izdelali so Kevin Bržan (7,2), Nejc Kravos (6,6) in Ivan Suppani (7,2). Enemu dijaku je ocenjevanje preloženo.

3. KB razred: izdelali so Luca Antler (7,0), Kristian Castellani (8,5), Jan Dell'Anno (7,2), Aleksandar Mandič (7,7), Andrej Pernarčič (6,8), Vera Sturman (7,8) in Andrej Žerjal (8,2).

4. KB razred: izdelali so Tjaša Dell'Anno (7,4), Kevin Heric (6,7), Niko Mavraidis (8,0), Valentina Paoletti (8,8), Giada Sar-do (7,4) in Chantal Zeriali (7,7). Eni dijakinji je ocenjevanje preloženo.

5. KBT razred: k državnemu izpitu so bili pripuščeni Martina Bresciani, Mirko Juretic, Martina Parovel in Ajlin Visentin.

Mehanska smer:

1. M razred: izdelali so Martin Misson (7,5), Gregor Tavčar (7,7) in Jernej Vidali (7,1). Enemu dijaku je ocenjevanje preloženo, dva dijaka nista izdelala.

2. M razred: izdelali so Aleksander Daneu (6,7), Ivan Kocman (7,5), Patrik Pregarc (6,6) in Rok Samsa (6,4). Trem dijakom je ocenjevanje preloženo, dva dijaka nista izdelala.

3. M razred: izdelala sta Enrico Genzo (7,1) in Willi Saina (7,1). Dvema dijakoma je ocenjevanje preloženo, en dijak ima dodatno preverjanje.

4. M razred: izdelala sta Igor Carli (8,2) in Tomaž Milic (6,9). Trem dijakom je ocenjevanje preloženo.

5. TMI razred: k državnemu izpitu so bili pripuščeni Erik Cadez, Natan Cettolo, Teo Chemelli, Patrick Milic, Martin Milič, Matija Milkovic, Erik Mozan, Marko Sgubin in Gregor Skupek.

Elektronska smer:

1. E razred: izdelali so Martin Coffoli (8,5), Martin Coretti (8,0),

Ivan Gherlani (7,8), Matej Gruđen (8,0), Primož Merku' (7,8), Luka Nabergoi (6,8) in Gabrijel Terčon (8,0). Enemu dijaku je bilo ocenjevanje preloženo, dva dijaka nista izdelala.

2. E razred: izdelali so Dimetri Cacovich (8,7), Matija Furlan (7,5), Marco Persegatti (6,5), Ivan Roici (7,4), Devan Štoka (9,4) in Matej Udovic (6,6). Dvema dijakoma je bilo ocenjevanje preloženo, en dijak ni izdelal, za enega dijaka ni bilo šolsko leto veljavno.

3. E razred: izdelali so Tommy Budin (7,6), Luka Giacomini (8,1), Manuel Kosovel (6,9), Daniel Tritta (7,8), Kristian Vidali (7,4) in Emil Zubalic (8,3). Trem dijakom je bilo ocenjevanje preloženo.

4. E razred: izdelali so Federico Ban (6,7), Ilya Kocijančič (7,0), Henrik Leghissa (8,6), Patrik Racman (7,2) in Jan Starec (7,0). Dvema dijakoma je ocenjevanje preloženo.

5. TEI razred: k državnemu izpitu so bili pripuščeni Matija Arduini, Albert Kerpan, Erik Rebuta, Stefano Simeoni, Martin Sernad, Henrik Sturman in Borut Svava.

KMETIJSTVO - Pismo podpredsedniku pokrajine Igorju Dolencu

KZ: Voda po znižani ceni za kmetijske dejavnosti!

Voda je za kmetijstvo življenjsko pomemben vir. Na Krasu, kjer je vode malo, še posebej. Zato si Kmečka zveza že od pamtiveka prizadeva, da bi bila kraškimi kmetovalcem (vinogradnikom, vrtnarjem, živinorejcem) in sploh vsem kmetom v tržaški pokrajini zagotovljena potrebna vodna oskrba, seveda po ceni primerni za kmetijske dejavnosti.

Deželni svet je leta 2007 odobril zakon, ki med drugim predvideva deželni prispevek namenjen »uresničevanju in potenciranju javnih namakalnih del za razvoj kmetijskih dejavnosti.« Pričakovati je bilo, da bodo imeli kraški kmetovalci od tega kako korist, kar pa se ni zgodilo. Z denarjem za javna dela je bilo sicer ojačenih nekaj kilometrov vodovoda, s čemer se je zmanjšala izguba vode in nekatera kmetijska območja so dobila boljše namakalne pogoje, splošno stanje v kmetijstvu pa se v zadnjih sedmih letih - kar se koriščenja vodnih virov tiče - ni bistveno spremenilo.

Konec aprila je bilo na tržaški pokrajini zasedanje tako imenovanega »zelenega omizja«, na katerem so vze-

EDI BUKAVEC

IGOR DOLENC

li v pretres uresničevanje »načrta o vodnih resurzih za kmetijsko uporabo v tržaški pokrajini«. Na njem je Kmečka zveza, soudeleženka omizja, predlagala, naj pokrajina - v vlogi pobudnika načrta in prejemnika deželnih finančnih sredstev za njegovo uresničitev - priredi srečanje z upravitelji vodovodov, da bi na njem ugotovili, katero konkretno korist so imeli kmetijstvo in kmetje na Tržaškem v sedmih letih po odobritvi deželnega zakona.

Po poldrugem mesecu je tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec spet posegel pri tržaški pokrajini: podpredsedniku in odborniku za kmetijstvo Igorju Dolencu je pisal pismo z zelo

jasnim »posvetilom«: voda za kmetijstvo po znižani ceni. V njem je omenil določila deželnega zakona iz leta 2007 in potegnil nekakšno črto pod doslej opravljenem delu: »Odkrito povedano, naši člani in ostali kmetje ne smatrajo, da se je njihov položaj izboljšal pri pridobivanju vode za kmetijske namene oziroma, da so bile, tudi le delno, uresničene zahteve, ki so jih in ki jih še postavljajo pristojnim oblastem, in sicer, da je treba tudi kmetijstvu na Tržaškem zagotoviti vodo v zadostni količini in po znižani ceni, prav tako kot je zagotovljena kmetijstvu na splošno in ne samo kmetom, na ostalih območjih naše dežele.«

Bukavec je nadalje zapisal, da je voda za kmetijstvo (in ne samo za namakanje, temveč tudi za živinorejo) še vedno po nesprejemljivo visokih cenah. Zato je Kmečka zveza zaprosila pokrajino, naj v kratkem roku, po možnosti pred sušnim obdobjem, priredi srečanje z vsemi upravitelji vodovodov v tržaški pokrajini, da bi se na njem dogovorili o vodarini za kmetijske namene.

Kmečka zveza je v tej zvezi iznesla dva predloga. Prvič: »da se deželni prispevek nameni predvsem ustvarjanju resničnih možnosti uvedbe enotne najnižje možne kmetijske vodarine, kar je pogoj, da bodo javna sredstva res namenjena, kot predvideva sam naslov deželnega finančnega ukrepa, v korist razvoja kmetijstva na Tržaškem«. In drugič: »da se del sredstev projekta nameni postavitvi določenega števila (največ tri) vodnih pip z visokim pritokom, ki bi jih obdelovalci lahko koristili za hitro polnjenje kmečkih cistern v sušnih obdobjih, ko so prisiljeni namakati zlasti nove nasade in druge kulture, katerih površine niso priključene na vodovodno omrežje«.

M.K.

SINDIKAT - Včeraj Kongres UIL: Prednost mora imeti delo!

V tržaški pokrajini je bilo v primerjavi z letom 2012 lani 4470 brezposelnih več. Povečalo se je število podjetij (lani jih je bilo 16.716 oziroma 28 več), delavcev v dopolnilni blagajni pa je bilo 1981. Od teh je bilo 1071 v redni, 678 v izredni in 232 v izjemni dopolnilni blagajni.

To je stanje na Tržaškem, kakršnega je predstavil tržaški tajnik sindikata UIL Claudio Cinti včeraj dopoldne v nekem tržaškem hotelu. Cinti je o hudem položaju v Trstu govoril na 18. pokrajinskem kongresu tržaškega UIL, na katerem je bil kasneje tudi potrjen za tajnika skupaj z drugimi člani vodstva.

Glavno pozornost je potrebno zato nameniti delu oziroma zaposlovanju, je poudaril Cinti. Prvenstveni namen vsakega političnega ali gospodarskega ukrepa na ozemlju mora torej biti zaščita obstoječih in ustvarjanje delovnih mest, pravi Cinti, in to mora veljati tako za zaposlene v škedenjski železarni kot za tiste v majhnih obrtnih podjetjih. Cinti je v svojem poročilu govoril o krizah, ki so se ponavljale v Trstu v zadnjih 30 letih. To območje »vzdržujejo« velika podjetja, ki jih je približno 15. Če bi samo eno od teh prenehalo delovati ali bi se preselilo v tujino, bi se stopnja brezposelnosti takoj podvojila, je poudaril Cinti. Zato je nujno, da ves Trst prevzame breme in se loti reševanja težav, ki jih ni malo, od omenjene železarne do tržaškega pristanišča, onesnaženega industrijskega območja in pomanjkljive infrastrukture.

Cinti je tudi iznesel nekaj predlogov, ki bodo lahko prispevali k razvoju mesta. Med temi so načrt za trgovino, izvajanje novih javnih del ne glede na pakt stabilnosti ter krepitev turizma in njegovega potenciala. Sindikat UIL se bo v prihodnjih tednih pogovarjal o teh temah s tržaško občinsko upravo, je napovedal Cinti, poseben poudarek pa bo tudi na stanovanjski problematiki.

PRISTANIŠKA KAPITANIJA - Varno morje Poostren poletni nadzor za varno plovbo in kopanje

Od 23. junija do 7. septembra bodo pristaniške kapitanije poostrele nadzor na celotnem obalnem pasu Furlanije-Juljske krajine. Cilj vsakoletne poletne akcije Varno morje (Mare sicuro) je zagotoviti varnost na morju in kupnem v poletnih mesecih, ko obiskuje obalo veliko število domačinov ter turistov.

Fregatni kapitan Paolo Masella je včeraj na tržaški pristaniški kapitaniji orisal poletne okrepitvene nadzorne dejavnosti. Ključnega pomena je nadzor na morju, saj so najpogostejše nesreče povezane s plovili. »Posadke jadrnic in motornih čolnov se navadno znajdejo v težavah, ko pred plovbo ne preberejo vremenskih napovedi ali ne upoštevajo količine goriva v rezervoarju, pogoste so tudi okvare na motorju,« je razložil Masella. Nicola Ferri je povedal, da se na Tržiškem včasih zgodi, da avstrijski ali drugi tuji turisti s svojimi plovili nasedejo na morskem dnu, saj tam ni globoko, za

Tržaško pa so bolj tipični padci kopalcev na skalnatih plažah. Lani poleti je obalna straža izvedla 50 reševanj ter skupno spravila iz težav 200 ljudi, hujših nesreč ni bilo. »V naši deželi so ljudje na morju v povprečju zelo disciplinirani,« je poudaril kapitan bojne ladje Natale Serrano. Pred kratkim se je turist v Gradežu ponesrečil med kajtanjem, zaenkrat pa gre za osamljen primer.

Obalna straža bo v teh mesecih še bolj pozorna na motorne čolne ter na njihovo morebitno nespoštovanje hitrostnih omejitev, še najbolj pa bodo pod drobnogledom vodni skuterji, saj jih ljudje včasih neprimerno uporabljajo in motijo kopalce. Od 5. julija do 24. avgusta bodo uradi tržaške pristaniške kapitanije izjemoma odprti vsak dan od 8. do 20. ure - tudi ob nedeljah in praznikih. V primeru nevarnosti na morju je vedno aktivna »modra« telefonska številka za klic v sili 1530. (af)

NADLEGOVANJE Zbrala je pogum in ga ovadila

Vztrajen, vsiljiv ali celo nasilen moški je prava nočna mora, ki se ji ženska pogosto ne upre. Nekateri žrtve mislijo, da bi bila kazenska ovadba pretirana, druge se bojijo, da jih varnostni organi ne bi zaščitili. Pred dnevi je mlada Tržačanka zbrala dovolj poguma in prijavila svojega bivšega partnerja tržaški občinski policiji.

Po navedbah občinske policije se je ženska odpravila na občinski urad sodne policije pred kakimi desetimi dnevi, potem ko je bila že dalj časa tarča nenehnega nadlegovanja. Osebuje je začela pripovedovati o svojih trpkih izkušnjah zadnjih let, ko jo je bivši partner zasledoval, zmerjal, vlekel. Njen telefon je zvonil ob vseh urah, njen nadlegovalec se je povsod pojavljal.

Tržaški občinski policisti posvečajo že nekaj let posebno pozornost občutljivi temi nasilja nad ženskami, sodelovali so tudi v specifičnem izobraževalnem programu. Žrtvi pa lahko pomagajo samo, če ona prva reagira in poskusi spremeniti svoje življenje. Po pogovoru z občinskimi policisti se je mlada ženska prepričala, da je sodna prijava najboljša rešitev. Tožilka Maddalena Chergia je uvedla preiskavo, občinski policisti so pregledali podatke o telefonskem prometu, zaslišali priče in na koncu je preiskovalni sodnik zelo hitro izdal ukrep, ki osumljencu prepoveduje, da bi se približal žrtvi. Ko bi moški kršil prepoved, bi tvegala aretacijo. Občinska policija vabi žrtve nasilja in nadlegovanja, da se zglasijo pri oblasteh ali v centru proti nasilju Goap (www.goap.it, tel. št. 040-3478827).

Novinar iz Gaze v kavarni San Marco

Združenje Salaam otroci oljke prireda danes ob 20.30 v kavarni San Marco srečanje z novinarjem in fotografom iz Gaze Majedom Abusalamo. »Noben kraj ni kot Gaza. Drama je vseskozi prisotna: strah, žalost, smrt in odpor so njena hrbtenica, je med drugim zapisal Abusalama, ki bo predstavil fotografije na temo Smrt in razdejanje v Gazi po izraelskih napadih.

Komemoracija ob 147-letnici Maksimilijanove smrti

Ob današnji 147-letnici ustrelitve avstrijskega nadvojvode Maksimilijana Habsburškega v Mehiki bo združenje 13 cascade priredilo ob 18. uri komemoracijo v šentjakobski cerkvi. Sodeloval bo pevski zbor Antonio Illersberg.

Jutri v Barkovljah pevski pozdrav poletju

Jutri zvečer bo za pester in zabaven večer poskrbelo SKD Barkovlje, kjer bodo domači pevci pozdravili prihod poletja. Večer z naslovom »Quando calienta el sol«, ki bo namenjen ljubiteljem glasbe in dobrega vina, se bo začel ob 20.30, potrebne pa so predhodne rezervacije. Prijetno druženje bo imelo pridih piano bara, v sklopu katerega bodo gostje uživali ob Boletovi penini in edinstvenem vzdušju. Večer se bo začel s predstavitevjo penine, nakar bodo nastopile pevke Ženske vokalne skupine Barkovlje, ki se bodo predstavile pod vodstvom Aleksandre Pertot. V nadaljevanju bodo peli še mladinci Glasbene kambrce, vse nastopajoče pa bosta spremljali Beatrice Zonta na klavirju in Tatiana Donis na harfi. S tem koncertom se bo zaključila glasbena dejavnost v barkovljanskem društvu, ki je bila letos izredno bogata. Delček tistega, kar so se naučili med sezono, pa bodo pokazali tudi jutri zvečer. Program koncerta bo raznolik in pester, sledil pa bo inspiraciji popevke, klasične in ljudske glasbe. Glasba pa bo navdihnena tudi z optimizmom in folkloro. Tisti, ki bi se radi udeležili pevskega večera, naj pokličejo na telefonsko številko 040411567 ali 3387845845. (sč)

Od Trnovce do Brja po sledeh prve svetovne vojne

Občina Devin Nabrežina prireja v nedeljo, 22. junija, v sklopu projekta »Po sledeh prve svetovne vojne« zgodovinski vodeni sprehod od Trnovce do Brja v sodelovanju z Odsekom za raziskovanje prve svetovne vojne društva Alpina delle Giulie - CAI Trst. Zgodovinski sprehod ni zahteven in bo trajal približno 4 ure. Zbiranje je predvideno ob 9. uri v Trnovci pred gostilno Suban. Udeležba je brezplačna, potrebna pa je predhodna rezervacija do petka, 20. junija. Za informacije in rezervacije: društvo Società Alpina delle Giulie, ul. Donota, 2. (urnik: od ponedeljka do petka od 17.00 do 19.00; tel. 040.630464; e-mail: segreteria@caisag.ts.it) ali Silvo Stok - referent za sprehode (tel. 349 4123151; e-mail: HYPERLINKmailto:silvostok@libero.it) silvostok@libero.it).

Povozil pešca in pobegnil

Včeraj ob 11. uri je avtomobil ford fiesta obrnil z Ulice Carducci proti Ulici Battisti, na dokaj nevarnem vogalu pred stebriščem Portici di Chiozza pa je na prehodu za pešce povozil 48-letnega pešca M. M. Voznik se po nesreči ni ustavil, ford je nadaljeval pot. Pešec je bil k sreči lažje poškodovan, tržaški občinski policisti pa naj bi zatem našli povzročitelja.

PRAPROT - Štirideset let Vaške skupnosti

Z glasbo in smehom praznovali jubilej

več fotografij na

www.primorski.eu

So »gotovi«
čevapčiči?

MITJA CERNICH

V Praproto so konec tedna s tradicionalnim praznikom v senci borovega gozdiča praznovali 40 let delovanja Vaške skupnosti. V ospredju so bili koncerti, jedi z žara in bogat program s turnirji v košnji, briškoli in skrlah, delavnico ex tempore za otroke in orienteeringom, vrhunec je prišel z nedeljsko kabaretno predstavo ustvarjalcev radijske oddaje Radioaktivni val.

Sobotni program je okrnil dež, ki je po koncertu glasbene skupine Red Rocket onemogočil nastop ansambla Zaklonišče prepeva. V nedeljo je bilo vreme bolj naklonjeno in vse je steklo po načrtih. Občina Devin-Nabrežina je Vaški skupnosti podelila priznanje ob pomembnem jubileju, obiskovalci so prisostvovali nastopom nabrežinske godbe in njenih mlajših gojencev. Med vsemi turnirji

velja posebej omeniti turnir v košnji - staro tradicijo, ki se ohranja samo še v Praproto - ter letošnje glavno novost: orienteering. Udeleženci so dobri dve uri hodili od postojanke do postojanke na območju Praprota, Trnovce in okolice ter se seveda zabavali. »Poskus se je obnesel, to moramo ponoviti,« je bila zadovoljna predsednica Vaške skupnosti Pia Cah, ki je poudarila, da moramo mlade in manj mlade obiskovalce danes privabiti na šagre s posebnimi dogodki, kot so recimo posebni koncerti ali kabaretno predstave. V nedeljo zvečer je predstavo Radioaktivni Live krototaje spremljalo več sto gledalcev, tristo stolov je dala na razpolago devinsko-nabrežinska občinska uprava.

V Praproto bo v sodelovanju z občinsko upravo spet na vrsti šagra od 1. do 3. avgusta.

Odbornik Lauren i drevi na Proseku

Tržaški občinski odbornik za okolje Umberto Lauren i se bo udeležil drevišnje seje zahodno-kraškega rajonskega sveta na Proseku. Svetnikom in občinstvu (seja je odprta tudi krajevemu prebivalstvu) bo skupno s funkcionarjem podjetja AcegasAps predstavil občinski načrt zbiranja organskih kuhinjskih odpadkov. Začetek seje ob 20. uri.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 19. junija 2014

JULIJANA

Sonce vzide ob 5.15 in zatone ob 20.57 - Dolžina dneva 15.42 - Luna vzide ob 0.32 in zatone ob 12.48.

Jutri, PETEK, 20. junija 2014

SILVERIJ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20,5 stopinje C, zračni tlak 1013 mb ustaljen, vlaga 45-odstotna, veter 16 km na uro vzhodnik, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 19,1 stopinje C.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da je bil na spletnih straneh ministrstva za šolstvo (www.istruzione.it), 22. maja, objavljen odlok o obnovi zavodskih lestvic za triletno 2014/15, 2015/16 in 2016/17. Odlok vsebuje tudi navodila za predstavitev modela B za izbiro šol. Le-tega morajo predstaviti tudi kandidati I. pasu, ki so v pokrajinskih lestvicah učnega osebja. Rok za predstavitev vlog in modela B zapade v ponedeljek, 23. junija.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE vljudno vabi v torek, 24. junija, ob 10. uri v Kettejevo dvorano na Večstopenjski šoli pri Sv. Jakobu, Ul. Frausin 12-14, kjer bo predstavitev dveh didaktičnih kompletov za osnovne šole, ki sta izšla v letošnjem š.l., in sicer: Zzz.zgo.zem.3.r. - zgodovina, zemljepis in še kaj... in Živali in rastline - izrežimo, lepimo, barvajmo, dopolnjujmo, raziskujmo, skupaj spoznavajmo naravo.

Lekarne

Od ponedeljka, 16., do sobote, 21. junija 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Cavana 11 - 040 302303, Oširek Osoppo 11 - 040 410515, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Cavana 11, Oširek Osoppo 11, Ul. Settefontane 39, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Settefontane 39 - 040 390898.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.20, 18.00, 19.50, 21.45 »Per un pugno di dollari«.

CINEMA DEI FABBRI - 18.00, 21.45 »La montagna sacra«; 20.00 »Ritual«.

FELLINI - 16.45, 21.00 »3 Days to kill«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.15, 18.15, 22.00 »Synecdoche, New York«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45, 20.00, 21.30 »Jersey boys«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.15, 20.20, 22.15 »Le week-end«.

KOPER - PLANET TUŠ - 19.40 »9 mesecev šoka«; 16.00 »Hiša velikega čarodeja«; 16.10, 17.50 »Kako izuriti svojega zmaja 2«; 16.40, 19.00 »Kako izuriti svojega zmaja 2 3D«; 18.10, 20.30 »Kako ne umreti na Zahodu«; 17.30 »Možje X - Dnevi prihodnje preteklosti«; 19.40 »Na robu jutrišnjega dne 3D«; 17.40, 20.00 »Sosed i«; 18.20, 20.15 »Zlohotnica 3D«; 16.10 »Zlohotnica«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 20.30 »Tir«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.45 »X-Men - Giorni di un futuro passato«; 16.30, 18.10 »Il magico mondo di Oz«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 21.30, 22.15 »Tutte contro lui«; 20.00, 22.00 »Edge of tomorrow - Senza domani«; Dvorana 3: 16.30 »Gooool!«; 18.10, 20.05 »Song'e Napule«; Dvorana 4: 16.30, 18.10, 19.50, 21.30, 22.00 »Disney's Maleficent«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Disney's Maleficent«; 20.00, 22.00 »Apartment 1303 - La paura ha inizio«; 16.00, 16.45, 17.55 »Il magico mondo di Oz«; 16.40, 19.10 »Edge of tomorrow - Senza domani«; 16.40, 19.05, 21.30 »Tutte contro lui«; 16.20, 19.00, 21.40 »Jersey boys«; 19.00, 21.20 »Per un pugno di dollari«; 21.40 »X Men - Giorni di un futuro passato«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »300 - L'alba di un impero«; 16.30, 19.00, 21.30 »Godzilla«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40 »Disney's Maleficent«; 20.15, 22.00 »Sexi shop«; Dvorana 2: 17.30 »Il magico mondo di Oz«; 20.10, 22.00 »Alabama Monroe - Una storia d'amore«; Dvorana 3: 17.30, 19.50, 22.10 »Jersey boys«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.10 »Tutte contro lui«; Dvorana 5: 18.00, 20.10, 22.10 »Le week-end«.

Danes praznuje visok življenjski jubilej naša draga

ELVIRA

Vse najboljše in veliko zdravja ter zadovoljstva ji želita

hčerka Zdenka z družino in sin Stojan z Gisello

V Dolini slavi danes 90. rojstni dan naša draga

ELVIRA

Iskreno ji čestitamo in voščimo vse najboljše

brat Drago, Anaroža, Ksenja in Jasna

Danes slavi visok življenjski jubilej

prof. Lojzka Bratuž

Ob tem lepem slavlju svoji bivši predsednici voščimo še veliko zdravih in ustvarjalnih dni. Še na mnoga leta!

Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm

Čestitke

ELVIRA iz Doline praznuje danes 90 let. Še veliko zdravja ji želi Just z družino.

Naša najstarejša in dolgoletna članica ELVIRA SLAVEC slavi danes svojih častitljivih 90 let. Korajžno in srečno še naprej ji želimo člani sekcije VZPI-ANPI Dolina-Mačkolje-Prebeneg.

V Dolini na Šiji ELVIRA SLAVEC živi. Danes 90 let slavi. Živijo Elvira in korajžno naprej še polno dni, ji ženska skupina 8. marca želi.

Izleti

KLUB PRIJATELJSTVA IN VINCENCIJEVA KONFERENCA vabita tržaške in goriške prijatelje na celodnevni avtobusni izlet v Soško dolino, z ogledom Kobarida (Muzej I. svet. vojne) in Tolmina, v četrtek, 26. junija, z odhodom s Trsta in možnostjo postanka v Gorici. Info in vpis na tel. 040-225468, 347-1444057 (Vera).

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ 46 je odprt vsak dan do 22. junija.

Tel. 040-229439

OSMICA KOSMINA Brje pri Komnu

odprta od 20.6. do 29.6.2014

Osmice

DRUŽINA TERČON, Mavhinje 42, je odprla osmico. Toplo vabljeni. Tel. 040-299450.

DRUŽINA ZAHAR ima odprto osmico v Borštu št. 58. Tel.: 348-0925022.

V MEDJIVASI sta odprla osmico Nadja in Walter. Vabljeni. Tel. št.: 040-208451.

V PRAPROTU ŠT. 15 je odprl osmico Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni. Tel. št.: 349-3857943.

OBČINA REPENTABOR

Od jutri občinski praznik v Repnu

V repentabski občini bo konec tega tedna praznično. Na Placu v Repnu se bo jutri začel tridnevni občinski praznik, »prepojen« s kulturnimi nastopi, sprehodom v domačo naravo, glasbo, plesom in družabnostjo na osrednjem prireditvenem prostoru in v domačih osmicah.

Osrčje letošnjega praznika občine Repentabor bo Plac v Repnu, kjer bo nameščen šotor, »da ne bi dež naključno okrnil program in skazil potek praznika,« je izrecno poudarila občinska odbornica Roberta Škabar. Občinska uprava je letos poskrbela za novost: v okviru praznika bo nekaj domačih kmetovalcev vse tri dni prireditve odprlo svoje osmice.

Odprtje občinskega praznika bo jutri ob 20. uri na Placu. Prvi večer bo dalmatinsko obeležen. Moški pevski zbor Vesna iz Križa bo ob spremljavi tamuraškega ansambla ponudil koncert dalmatinskih pesmi. Po omamo mandolin bo za mlajšo generacijo poskrbel dj Lovro.

Praznik se bo nadaljeval v soboto, ko bodo v Repnu imeli spet v gosteh priznani ansambel narodnozabavne glasbe Alpski kvintet.

V nedeljo bodo prišli na svoj račun ljubitelji kraške narave. Organizatorji so priredili voden pohod po poteh kraških kalov. Udeleženci se bodo zbrali ob 10.45 na repenskem trgu, sprehod ni zahteven, trajal bo približno dve uri in je primeren za vse. Po vrnitvi se bodo lahko pohodniki osvežili in okrepčali v domačih osmicah.

V nedeljo bo v Galeriji Kraške hiše tudi odprta fotografska razstava del Stojana Keblerja (od 11. ure do 12.30 in ob 15. do 22. ure).

Popoldne, ob 18. uri, bo na prireditvenem prostoru nastopila srbska folklorne skupine kulturnega društva Pontes-Mostovi, ki deluje v Trstu. Občinska uprava je hotela z njeno prisotnostjo izraziti solidarnost ljudem, ki so bili pred tedni žrtve vojne ujme v Srbiji.

Občinski praznik bodo nato sklenili zvoki Kraškega kvinteta.

Razgledišče Cozzolino

18. junija 1972 je v pogorju gore Civetta v Dolomitih izgubil življenje šele 24-letni tržaški plezalec Enzo Cozzolino, član sekcije »XXX ottobre« alpinističnega kluba CAI. Občina Trst skupaj s kluboma CAI in Alpina delle Giulie, z Deželo FJK, krožkom škedenjske železarne in športnim združenjem ACLI prireja danes ob 17. uri v avditoriju Muzeja Revoltella posvet o tržaških planincih, po katerih so imenovali mestne ulice in druge kraje v občini. Cozzolina, poznanega z vzdevkom Grongo, je zelo cenil Reinhold Messner. V soboto ob 11.30 bodo na slovesnosti po njem imenovali razgledišče na Napoleonski cesti.

**Moški zbor
Fantje izpod Grmade**

vabi na

zaključni koncert z družabnostjo

**DANES JE PA EN
LEP VEČER ...**

na sedežu zborov v Devinu

**DANES, 19. maja 2014,
ob 20.00****Obvestila**

ŽUPNIJSKA SKUPNOST KRIŽ in Slomškovo društvo vabita na slovesnost Sv. Rešnjega Telesa in Krvi. Danes, 19. junija, ob 20. uri v župnijski cerkvi slovesna evharistija. Sledi procesija po vaških ulicah. Ob slabem vremenu procesija odpade.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA bo danes, 19. junija, ob 20.30 nastopalo na trgu v Nabrežini. Vabljeni vsi vaščani in prijatelji veselih polk in valčkov!

RAJONSKI SVET za Vzhodni Kras se bo sestel danes, 19. junija, ob 20. uri na svojem sedežu na Doberdobski ulici 20/3. Vabljeni!

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras se bo sestel danes, 19. junija, ob 20. uri na svojem sedežu na Proseku 159. Prisotna bosta odbornik Umberto Laurenin in funkcionar družbe AcegasAps, ki bosta ilustrirala zbiranje organskih kuhinjskih odpadkov. Vabljeni!

SRENJA BOLJUNEC sklicuje redni občni zbor danes, 19. junija, ob 20. uri v drugem sklicanju v Kulturnem domu F. Prešeren. Vabljeni vsi člani!

ŽUPNIJSKA SKUPNOST KONTOVEL vabi na slovesnost Sv. Rešnjega Telesa in Krvi. V nedeljo, 22. junija, ob 8.30 v župnijski cerkvi slovesna evharistija. Sledi procesija po vaških ulicah. Ob slabem vremenu procesija odpade.

OBČINA REPENTABOR v sodelovanju s Pokrajino Trst, vabi od 20. do 22. junija na repenski Plac na občinski praznik. Program: v petek, 20. junija, ob 20.00 otvoritev; ob 20.30 koncert dalmatinskih pesmi v izvedbi MoPZ Vesna iz Križa, ob spremljavi tamburaškega ansambla; ob 22.00 Dj Lovro. V soboto, 21. junija, ob 20.00 ples z ansambлом »Alpski kvintet«. V nedeljo, 22. junija, ob 11.00 »Pohod po poti kraških kalov«; ob 18.00 nastop srbske folklorne skupine kulturnega društva »Pontes-Mostovi« iz Trsta; ob 19.00 ples z ansambлом »Kraški kvintet«. Vsak dan bodo odprti kioski in osmice.

ORATORIJ V MARIJANIŠČU: počitniški dnevi za osnovno šolo od ponedeljka, 30. junija, do vključno petka, 4. julija, ob 9. do 16. ure. Info in prijave do petka, 20. junija, na tel. št. 335-8186940.

PODELITEV DIPLOM dijakom gostinske šole v Trstu, ob zaključku triletnega programa poklicnega izobraževanja in usposabljanja »Gostinski delavec« bo v petek, 20. junija, ob 19. uri na sedežu zavoda Ad Formandum, Ul. Ginnastica 72. Vabljeni!

SKD DRAGO BOJAN GABROVEC organizira v petek, 20. junija, vodeni ogled kamnolomov devinsko-nabrežinske občine. Vodil bo geolog prof. Ruggero Calligaris. Zbirališče ob 17. uri na parkirišču društvene gostilne. Za ostale info na tel. št. 347-5352961 (Boris) od 17. do 20. ure.

SKD KRASNO POLJE GROČANA, PESEK IN DRAGA vabi na redni občni zbor v petek, 20. junija, ob 19. uri v prvem in v ponedeljek, 23. junija, ob 21. uri v drugem sklicanju v prostore Srenjske hiše v Gročani.

ZDRUŽENJE IARPA vabi na razstavo v petek, 20. junija, v nekdanjo pralnico Sv. Jakoba, Ul. S. Giacomo in Monte 9. Urnik: 10.00-12.30 in 16.00-21.00. Po 18.00 na sporedu glasbeni utrinek ter poezija.

EKOLOŠKA SOBOTA PRI SV. IVANU - AcegasAps, Občina Trst in Rajonski

svet za Sv. Ivan, Kjadin in Rocol prirejajo potujoči zbirni center kosovnih odpadkov v soboto, 21. junija, od 10. do 18. ure na sedežu VI. rajonskega sveta (Rotonda del Boschetto 6).

SKLAD MITJA ČUK vabi v »Mavrično angleško poletje«: od 30. junija do 11. julija teden za osnovnošolce (9-10 let); od 21. julija do 1. avgusta za srednješolce. Od ponedeljka do petka, od 8.00 do 13.30 ples, naravoslovje, umetnost, matematika, šport, glasba, tečaj jezika. Vpisi na Skladu Mitja Čuka do sobote, 21. junija, ob ponedeljku do petka, od 9. do 14. ure na tel. št.: 040-212289.

OMPZF F. BARAGA sporoča, da se je začelo vpisovanje za oratorij, ki ga bodo vodili izkušeni animatorji iz Slovenije. Željeno je, da se pridružijo naši višješolski študentje. Vršil se bo od 7. do 11. julija in od 14. do 18. julija, na Kontovelu 523, od 8.30 do 16.00. Vabljeni tudi predšolski otroci in učenci iz osnovne šole, dijaki iz nižje srednje šole. Info in vpisi do 22. junija na tel. št. 347-9322123.

FOTOVIDEO TRST80 organizira v sklopu Artedna »Fotografski/video tečaj za začetnike«. Pričetek v ponedeljek, 23. junija, ob 19. uri v prostorih društva v Lonjerju. Info in urnike dobite na www.trst80.com ali na tel. št. 329-4128363 (Marko). Vabljeni!

NOGOMETNI KAMP in veliko drugih dejavnosti za deklice in dečke od 6 do 13 let! Od 23. junija do 4. julija, organizirajo AŠD Zarja, ŠC Melanie Klein in ZŠSDI. Vpis na www.melanieklein.org ali v društvenem uradu (pon. 15.00-19.00, sredo 14.00-18.00, čet. 9.30-12.00). Info na www.melanieklein.org ali info@melanieklein.org. Število mest omejeno.

NOGOMETNO DRUŠTVO F.C. PRIMORJE v sodelovanju z ZŠSDI, organizira na lastnem igrišču kamp za dečke in deklice od 5 do 12 let, od 23. do 28. junija. Otroke bomo sprejemali že ob 8. uri. Dodatne informacije na tel. št. 329-6022707 ali na zuppinroberto@yahoo.it.

SKD DRAGO BOJAN GABROVEC prireja v ponedeljek, 23. junija, kres Sv. Ivana. Zbirališče ob 20.30 »pr Gropoti«. Toplo vabljeni!

VKD BARKOVLE, Ul. Bonafata 6, bomo izdelovali venčke Sv. Ivana v ponedeljek, 23. junija, ob 9.30 dalje. Kdor se srečanja udeleži, naj prinese s seboj škarje in primerno cvetje.

NARODNA ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA sklicuje redni občni zbor v torek, 24. junija, ob 9. uri v prvem in v sredo, 25. junija, ob 18. uri v drugem sklicanju, Ul. Sv. Frančiška 20.

SPLOŠNO KMETIJSTVO: 150-urni osnovni tečaj za pridobitev spretnosti, potrebnih za vodenje kmetije (od tehnik gojenja, obdelovanja zemlje ter mehanskega ali ročnega gojenja izdelkov do poznavanja tehnik in vseh zdravstvenih predpisov za predelavo hrane). Tečaj bo ob ponedeljkih, torkih in četrtek od 18. do 22. ure na Ad Formandum, Ul. Ginnastica 72. Pričetek: v torek, 24. junija. Info in prijave na tel. št. 040-566360 ali ts@adformandum.org.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 24. junija, ob 20.45 generalka za nastop, ki bo v nedeljo, 29. junija, ob 17.00 na proslavi na Orleku.

KMEČKA ZVEZA prireja sklop tečajev za osebe odgovorne za izvajanje procedur samokontrole nad higieno živil (HACCP). Prvi tečaj namenjen družinskim sodelavcem in osebam, ki pomagajo pri pripravi živil bo v sredo, 25. junija, ob 18. uri. Prijave in ostale info na uradih Kmečke zveze v Trstu, Ul. Ghega 2. Tel. št. 040-362941.

F. C. PRIMORJE obvešča, da je zaradi nepredvidenih problemov občni zbor premeščen na četrtek, 26. junija, ob 20. uri v lastnem krožku. Vabljeni vsi člani in simpatizerji.

VODENJE AGRITURIZMA: 100-urni tečaj za pridobitev spretnosti in strokovnega znanja za vodenje agriturizma (od predpisov, do marketinga in tehnik prodaje izdelkov). Posebna pozornost je namenjena pripravi jedi, praktične vaje v kuhinji in higien-

skim predpisom ter psihologiji prodaje. Tečaj bo ob torkih in četrtek od 18. do 22. ure na Ad Formandum, Ul. Ginnastica 72. Pričetek: v četrtek, 26. junija. Info in vpisi na tel. št. 040-566360 ali ts@adformandum.org.

OBČINA DOLINA obvešča, da bodo do petka, 27. junija, potekale v občinskem Uradu za izobrazbo in šolske storitve (urnik: ob ponedeljku do petka od 10. do 13. ure) vpisovanja v občinski športni center (kamp nogometa, odbojke, košarke v konvenciji z AŠD Breg) za otroke od 3. do 14. leta starosti, ki se bo odvijal od 30. junija do 11. julija. Obrazci in podrobnosti o vpisovanju so na razpolago na www.sandorligo-dolina.it. Za ostale info na tel. št. 040-8329281/239 ali scuole-solstvo@sandorligo-dolina.it.

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE obvešča da bo tradicionalna sv. maša za vse žrtve vojn v Rižarni v nedeljo, 29. junija, ob 16. uri. Pel bo Združeni zbor ZCPZ iz Trsta. Vabljeni!

JADRALNI KLUB ČUPA IN ZŠSDI organizirata za mladince od 11 do 15 let tečaje jadrnanja na deski in na jadrnicah O'pen Bic, ki bodo celotedenski, od 13. do 18. ure. Spored: od 30. junija do 4. julija; od 14. do 18. julija. Info in vpisi na tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih 9.00-13.00 in ob sobotah 16.00-18.00 na sedežu, tel. št. 040-299858 ali info@yccupa.org.

NŠK - v Oddelku za mlade bralce do ponedeljka, 30. junija, razstavlja ilustracije svojih knjig Igor Pison. Urnik: pon. in torek 9.00-13.00; sredo, čet., petek 14.00-18.00.

POLETNA DELAVNICA v organizaciji SKD Vigred, v Šempolaju, za otroke, ki obiskujejo vrtec, osnovno in srednjo šolo bo od ponedeljka, 30. junija, do petka, 4. julija. Prihod od 7.45 do 9.00, odhod ob 13.30. V petek ob 14.00 zaključna prireditve. Vpis lahko oddate v poštenu nabiralniku pri društvenem sedežu-Štalci, ali na tajništvo@skd.vigred.org, info na tel. št. 380-3584580.

POLETNI CENTER HARMONIJA pri morju: Center otrok in odraslih Harmonija, v sodelovanju z društvom potapljačev, organizira poletni center v Grljanu od 14. julija do 8. avgusta za otroke od 8 do 14 let. Vpis do 30. junija, omejeno število mest. Dodatne info in vpis na center.harmonija@gmail.com ali tel. 335-7747578.

SOMPD VESELA POMLAD prireja poletno glasbeno delavnico za osnovnošolce »Veselo poletje pri veseli pomladi«, ki bo od 30. junija do 4. julija, v Finžgarjevem domu na Opčinah. Delavnico vodita glasbena pedagoga Goran Ruzzier in Regina Parente. Info na tel. št. 328-3635626, goran.ruz@gmail.com.

POLETNO OBREZOVANJE: tečaj traja 6 ur (2 uri teoretičnega dela in uvod v tehnike obrezovanja ter 4 ure praktičnega tečaja na polju, z obrezovanjem v živo sadnih dreves). Uvod bo v torek, 1. julija, ob 18. uri na sedežu Ad Formandum v Trstu. Prijave na tel. 040-566360 ali ts@adformandum.org.

EKOLOŠKA SOBOTA V KRIŽU na sedežu civilne zaštite - AcegasAps in Rajonski svet za Zahodni kras prireja potujoči zbirni center kosovnih odpadkov v soboto, 5. julija, od 10. do 18. ure.

KRU.T v sodelovanju z DSU Trst vabi, v četrtek, 10. junija, na celodnevno druženje z jutranjo plovbo do Rovinja in povratkom v poznih popoldanskih urah. Dodatne informacije na sedežu Kru.ta, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072 (v dopoldanskih urah), krut.ts@tiscali.it.

DELAVNICE ZA OSNOVNOŠOLCE: v organizaciji ZSKD in v sodelovanju s Krožkom za promocijo mladinske književnosti in ustvarjalnosti Galeb, bodo na Livku pri Kobaridu od 26. do 30. avgusta. Na voljo je še nekaj prostih mest. Info in prijave na tel. št. 040-635626, info@zskd.eu.

AŠD CHEERDANCE MILLINIUM in ZŠSDI organizirata celodnevni poletni center »Plesalček« za dečke in deklice od 3 do 10 let, od 1. do 5. sep-

tembra, v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah. Info in vpis na tel. 334-3611757 (Kristina) ali info@cheerdancemillennium.com.

KK BOR IN ZSSDI organizirata celodnevni »Košarkarski kamp« na Stadionu 1. Maja, namenjen deklicam in dečkom od 6 do 14 let, od 1. do 5. septembra. Informacije in vpis: 340-6445370 (Karin Malalan) ali karin-malalan@gmail.com.

Prireditve

MLADINSKI DOM v sodelovanju z župnijo Boljunec, organizira ob priliki župnijskega zavetnika sv. Janeza Krstnika v petek, 20. junija, ob 20. uri v domači cerkvi koncert. Nastopa »Grajski oktet« iz Moravč. Toplo vabljeni!

SKD BARKOVLE s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete, prireja v petek, 20. junija, ob 20.30 na večer »Cuando calienta el sol - Pozdrav poletju« ob petju, glasbi, siju sveč in... degustaciji penine od Piščancev. Nastopajo: ŽVS Barkovlje in mladinci Glasbene kambrce. Vodi A. Pertot, klavir B. Zonta in harfa T. Donis. Javimo, da ni več razpoložljivih mest.

SKD VALENTIN VODNIK - DOLINA vabi na »3. Junjski večer« v petek, 20. junija, ob 21. uri na dvorišču pri Fžku. Nastopata MoPZ Valentin Vodnik iz Doline in MePZ Slovenec-Slavec iz Boršta in Ricmanj.

SKD VESNA »KRIŠKI TEDE«: v petek, 20. junija, ob 20.30 v Sirkovem domu razstava o Viktorju Sulčiču in »Postales de tango«; v ponedeljek, 23. junija, ob 20.30 v Sirkovem domu kvintet »Trobinova«, sledi kres; v torek, 24. junija, ob 20.30 v Ljudskem domu »50. let festivala slovenske tržaške popevke«.

ANTROPOZOFSKO ZDRUŽENJE skupina »Fortunato Pavis« Ul. Mazzini 30, organizira v soboto, 21. junija, ob 20. uri predavanje na temo: »Fiodor Dostojevskij in bodoče človeštvo bratske ljubezni«. Predava dr. Davide Espro. Žaželenne prijave na tel. št. 339-7809778.

»SVETO-IVANSKI VEČERI« V BOLJUNCU: SKD F. Prešeren prireja glasbeni večer s kantavtorjem Ivom Tulom v soboto, 21. junija, ob 21. uri na dvorišču društvenega bara. V nedeljo, 22. junija, ob 21. uri na dvorišču društvenega bara gledališki večer s predstavo »OnaOn«. V ponedeljek, 23. junija, ob 20.30 na Jami kulturni večer z MoPZ Fantje pod Latnikom in otroško jazz-baletno skupino SKD F. Prešeren. Vabljeni!

GODBENO DRUŠTVO PROSEK, v sklopu 110. obletnice delovanja, vabi v soboto, 21. junija, ob 20.30 na športnem igrišču na Kontovelu, koncert Brkinske godbe 2000 iz Hrpelj. Sodelujejo mažoretke iz Povirja. V primeru slabega vremena bosta koncerta v Kulturnem domu na Proseku. V nedeljo 29. junija bo slavnostni mimohod godb po Proseku.

KD SLOVAN s Padrič organizira pester spored ob Kresovanju: v soboto, 21. junija, 14. nočni orientacijski pohod »Lov na Mrjasca«; v nedeljo, 22. junija, ob 18. uri v parku Zad za kalom delavnica »Kaj je orienteering?«, ob 20. uri nastop otrok KD Slovan in mladega harmonikarja Sebastjana Pečarja, sledi veseloigra KUD »Grešni kozli«, kraška muziKomedija (u)TRI(N)KI; v ponedeljek, 23. junija, ob 17. uri extempore za otroke »Čarovnica na vasi«, ob 21. uri na vaškem trgu nastop MePZ Slovan Skala, sledi nagajevanje pohoda ter zad za kalom prižig kresa.

DRUŠTVO TIMAVA, MEDJA-VAS, ŠTIVAN vabi na Kresovanje, ki bo v ponedeljek, 23. junija, ob 20. uri pred cerkvijo Sv. Janeza Krstnika v Štivanu. Program bo obogatila kraška muzi-komedija (u)TRI(n)KI, v izvedbi KU-Da »Grešni kozli«, ki ga sestavlja Matej Gruden in Iztok Cergol.

SKD VIGRED vabi v Šempolaj (pri Kalu) v ponedeljek, 23. junija, od 21. ure dalje na tradicionalno kresovanje.

NŠK IN ZSKD - Razstavi Mario Magajna - Evropski fotograf in Razstava portretov slovenskih pesnikov in pisateljev iz Trsta, bosta na ogled v atriju Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani (Turjaška 1) do sobote, 28. junija. Na ogled bosta vsak dan razen nedelje od 9. do 20. ure, v soboto pa od 9. do 14. ure.

VEČER AFRIŠKIH PLESOV IN TOLKAL v okviru pobude Trebče pod zvezdami, v organizaciji SKD Primorec, bo v soboto, 28. junija, ob 21. uri na vrtu Ljudskega doma v Trebčah. Nastopajo plesalke in glasbeniki društva Associazione Officine Artistiche. V primeru slabega vremena bo pobuda v dvorani Ljudskega doma v Trebčah.

Mali oglasi

IŠČEM DELO kot varuška že izkušena z otroki. Klicati na tel. št. 040-225068.

IŠČEM svojo izgubljeno jakno, znamke sergio tacchini, modre barve. Kdor jo je pomotoma vzel v četrtek, 5. junija, v dvorani Kulturnega doma v Nabrežini, naj pokliče na tel. št. 040-200984.

PRODAM čistokrvne mladiče pasme border collie z rodovnikom, stare dva meseca. Tel. št.: 345-3331141.

SCOOTER MALAGUTI F 15, 50 cc, v dobrem stanju, prodam. Tel. št. 040-291479 ali 331-3901302.

SCOOTER PIAGGIO MP3, 250 cc, tri-kolesnik, letnik 2006, črne barve, servisiran, prodam. Tel. št. 040-291479 ali 331-3901302.

Prispevki

Namesto cvetja na grob prijatelja Bertota Adamiča darujeta Lidija in Maks Kralj 30,00 evrov za SKD Vigred. V spomin na Marijo Zahar darujejo Tatjana, Dalka in Ivica 60,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

19.6.2009

19.6.2014

**Ivana Verginella
por. Prasselli**

Vedno v naših srcih.

**Mož Karlo, sin Marko, hči Marta
z družinama**

OBISK - Direktor festivala Sarajevska zima Ibrahim Spahić v Trstu

Za povezovanje muzejskih institucij

V Trstu se je včeraj mudil Ibrahim Spahić, ustanovitelj in direktor festivala Sarajevska zima. Velikega intelektualca je pot v Trst zanesla čisto mimogrede; v Sežani so namreč predvčerajšnjim odprli razstavo Sinergija Sarajeva - odsev identitete Evrope v očeh ljudi Sarajeva, katere soavtor je tudi Spahić. Gre namreč za kolektivno fotografsko delo, ki je nastajalo na različnih lokacijah v Sarajevu v letih 2012, 2013 in 2014 v okviru mednarodnega festivala Sarajevo: Sarajevska zima.

V Trst je direktor festivala prišel na pobudo združenja Danilo Dolci, s katerim je imel priložnost sodelovati v preteklih tednih ob dobrodelni mirovni akciji za poplavljen vasi in mesta v BiH, Srbiji in na Hrvaškem. Direktor Spahić je včeraj obiskal tudi direktorico Mestnih muzejev za zgodovino in umetnost Mario Masau Dan, kateri je predstavil sarajevski festival Sarajevska zima, ki deluje že 30 let, Spahić pa ga je uspel ohraniti pri življenju tudi skozi vojno obdobje. Direktorici tržaških muzejev je gost predstavil 30-letno zgodovino festivala in države, ki se redno predstavljajo na njem. Predstavil je tudi obsežno publikacijo, ki je nastala ob 20-letnici delovanja leta 2004, v kateri so zbrane tudi fotografije, ki so nastale med bombardiranjem Sarajeva. Slišali smo, da se na tem festivalu predstavljajo umetniki vseh umetniških žanrov, redni udeleženci festivala pa so tudi Slovenci in Italijani.

Na vprašanje, v čem je namen njegovega neuradnega obiska, je dejal, da želi vzpostaviti stike za povezovanje muzejskih institucij, Masau Danovi pa je predlagal tudi gostovanje tržaških razstav v Sarajevu in obratno. Direktorica je predlogu prisluhnila z velikim zanimanjem in izrazila strinj-

Ibrahim Spahić
med včerajšnjim
srečanjem v
Muzeju Revoltella

FOTODAMI@N

nje z idejo, ki bi jo lahko začeli uresničevati v prihodnjih letih. Gost je tudi povedal, da si v sklopu svoje funkcije prizadeva, da bi našli skupno vizijo glede vloge festivalov v Evropi prihodnosti in aktivni vlogi njenih prebivalcev in prebivalcev v kulturni podobi stare celine. Spahić je spomnil, da je festival Sarajevska zima postal simbol svobode in način spoznavanja s kulturami celega sveta. Njen slogan Umetnost, svoboda in mir niso le besede, pač pa predstavljajo življenje, meni včerajšnji gost.

Ob tej priložnosti smo ga tudi vprašali, o čem govori sežanska razstava. Ibrahim Spahić je dejal, da gre za razstavo fotoreporterja Bojana Breclja, ki je lansiral samoportretni studio, v sklopu katerega je v šestih tednih v obdobju od leta 2012 do 2014 pri projektu sodelovalo in ga aktivno soustvarjalo več kot 900 ljudi. Projekt je bil na-

menjen vsem, ki so se hoteli identificirati z avtoportretom in dodati izjavo, s katero so izrazili svoje mnenje in vizijo v Evropi. V sežanskem Kosovelovem domu je na ogled okrog 100 avtoportretov, 30 fotografij pa si je mogoče ogledati tudi v ljubljanskem Etnografskem muzeju, je pojasnil Bojan Breclj in razložil, da so razstavo pripravili že v prvem letu projekta (2012), in sicer v Sarajevu. Tu so pripravili razstavo še leta 2013 in 2014, vsaka razstava pa je pokazala nekaj več. Slovenski razstavi zajemata izbor avtoportretov z izjavami iz vseh treh let, je razložil fotograf Breclj.

Naj ob koncu še povemo, da nam je Ibrahim Spahić zaupal tudi, da se bo danes (beri včeraj) mudil v Turinu, kjer poteka poseben bienalni dogodek. Jutri in v soboto pa bo spet gostoval v Trstu, kjer se bo udeležil mednarodne konference. (sč)

POGOVOR - Rihard Schnabl, zidar

Z delom je zadovoljen, slovenščina mu pride prav

Veliko mladih se ob koncu študija ali ob koncu šolanja na področju gradbeništva ne odloči za delovno prakso pri arhitektih ali geometrih, ampak se raje usmeri drugam. Na pogovor je tokrat pristal Rihard Schnabl, trenutno po poklicu zidar.

Katera je bila tvoja študijska pot in kaj si se odločil po koncu šolanja?

Dokončal sem geometrijsko smer tehničnega zavoda Žiga Zois. Ko sem končal, najprej nisem niti pomislil na to, da bi šel študirati. Na nek način sem že vedel, kaj bom delal. Dve leti po šoli sem samostojno delal za tesarja, po dveh letih pa sem zaprl davčno številko, ker samo od tega nisem mogel shajati.

Kako to?

Z očetom sva predvsem izdelovala in sestavljala strehe. S časom pa ni bilo več toliko povpraševanja, ker so vsi kupovali že sestavljene strehe, ki jih je bilo treba samo montirati. Veliko sva delala v Furlaniji, po Sloveniji, včasih pa tudi drugje, na primer v Ukrajini.

Kako si potem nadaljeval?

Eno leto nisem imel zaposlitve, potem pa sem leto in pol delal za zidarja pri gradbeniškem podjetju. Ker se nisem dobro znal, sem dal odpoved. Pravzaprav sem dal odpoved tudi zato, ker so morali nekoga odslužiti. Namesto da bi odslužili starejšega zidarja, ki je bil tam že veliko let, sem raje sam dal odpoved.

S čim pa se trenutno ukvarjaš?

Ko sem dal odpoved, nekaj časa spet nisem delal, potem pa sem sam spet odprl italijansko davčno številko in začel delati kot zidar.

Se s tem utegneš preživljati? Kaj pravzaprav delaš?

Zaenkrat ja, z delom sem zadovoljen. Največ delam v Trstu, v glavnem manjša dela, kot so strehe, popraviljanje streh, izolacije, zidovi ...

Ti pri tem pride prav znanje slovenščine?

Da, večina klientov je Slovencev iz Ita-

Rihard Schnabl

lije. Poleg tega pa mi pride prav tudi pri nakupovanju materiala v Sloveniji.

Si kdaj pomislil na izobraževanje ali delo v tujini?

Zanimala me je specializacija v Nemčiji, predvsem v izdelavi lončenih peči. Čeprav sem se začel učiti nemško, sem na koncu ostal tukaj.

Lončene peči? Je to povezano s tvojimi načrti za prihodnost?

Da, želel bi se lotiti izdelovanja lončenih peči, to me zelo zanima. Tudi zaradi tega, ker je malo ljudi, ki se s tem ukvarja in je zaslužek dober.

Kako po tvojem Trst občuti krizo v gradbenem sektorju?

Mislím, da se ekonomsko krizo najbolj občuti prav v gradbenem sektorju. Velikih gradbenih podjetij praktično ni več, so pa manjša. Težko, da imajo večja podjetja delo, saj se npr. blokov ne gradi več, ampak se raje popravljajo stare hiše.

Nekateri mladi geometri se pritožujejo, da po končanem šolanju težko dobijo geometra, ki bi jih sprejel na delovno prakso in se zato odločijo za drugo pot ...

Res je, a sam nisem nikoli želel delati kot geometer. Geometrijsko smer sem izbral, ker mi je prišla prav.

Barbara Ferluga

V SOBOTO - Sodeluje tudi SK

Tudi v Trstu niz »Prebrani ponoči«

»Letti di notte« je naslov sobotnemu nizu dogodkov, ki bo po celi Italiji združil ljubitelje knjig in knjigarn. Na prvi poletni dan bo namreč v Italiji potekala tako imenovana bela noč knjig, ki jo skupaj prirejajo založniki, knjigarnarji, pisatelji, prevajalci, bralci ...

Letošnji niz Prebrani ponoči bo sooblikovalo preko dvesto avtorjev in knjigarn, med katerimi je tudi knjigarna In der Tat v Ulici Diaz 22. Pred knjigarno (oziroma v njenih prostorih, če vreme ne bo naklonjeno) se bodo v soboto 21. uri zbrali tržaški ljubitelji knjig, ki se bodo odzvali vabilu bralnega krožka Circolo dei lettori, Slovenskega kluba in nekaterih založb. Pred mikrofonom bo najprej stopil Massimo Ramella, ki bo spregovoril o knjigi Stelle, pianeti e galassie, napisani z Margherito Hack. Druga etapa večernega literarnega potovanja bo posvečena poeziji. Založnica Irene B. Puzzo bo predstavila pesniško zbirko Angele Siciliano Stanze d'albergo in nekatere njene prevode danskih pesnikov.

Večer Prebrani ponoči bo zaključila prevajalka Darja Betocchi, ki bo prisotne popeljala na pravo potovanje po slovenski književnosti oziroma nekaterih v italijanščino prevedenih delih. V Ulici Diaz bo mogoče prisluhniti odlomkom iz romanov Marka Sosa Tito amor mijo in Draga Jančarja Severni sij (Aurora boreale), a tudi nekaterim verzom Srečka Kosovela.

DOLINA - V priredbi SKD Valentin Vodnik

Jutri na dvorišču pri Fžku na sporedu tretji junijski večer

Jutri, 20. junija, je ob 21. uri na dvorišču pri Fžku v Dolini na sporedu tretji junijski večer, ki ga tradicionalno organizira SKD Valentin Vodnik. Že vrsto let predstavi svoj pevski program domači MoPZ Valentin Vodnik, ki nastopa v različnih predelih breške vasi. In že vrsto let vabi k sodelovanju druge zbornice, ki so z njimi pobrateni ali ki z njimi sodelujejo v drugih priložnostih. Letos bo drugi del koncerta izoblikoval zbor Slovenec-Slavec iz Boršta, Zabrežca in Ricmanj, ki ga vodi Danijel Grbec.

MoPZ Valentin Vodnik je prvič nastopal leta 1878, ko se je odvijal znameniti Tabor, eden zadnjih, namenjen narodnemu prebujanju istrskih Slovencev in Hrvatov. Tabor je organiziralo takratno politično društvo Edinost iz Trsta. Od takrat zbor deluje nepretrgoma, izjemi sta seveda obe vojni. V času fašizma se je zbor ustaknil v cerkev, kjer je kljub vsem težavam gojil slovensko pesem skozi celotno obdobje. Seveda ni šlo brez težav, saj so pevci radi zapeli tudi izven cerkvenih zidov. Tako da je kar precej pevcev romalo v zapor, zaprli so tudi za nekaj časa vaško gostilno. Toda pesem je preživela in po osvoboditvi se spet razplamtela. Pravi razcvet pa je zbor doživel, ko ga je prevzel domačin, pevovodja in skladatelj Ignacij Ota. Zbor se je močno pomladil in v sedemdesetih letih štel 40 pevcev, nastopil na tekmovanju Seghizzi v Gorici in gostoval po vseh republikah bivše Jugoslavije, v Franciji, Nemčiji, Avstriji in številnih italijanskih deželah ter na Madžarskem, kamor se bo vrnil tudi letos poleti. Ignacij Ota je zbor vodil nad štirideset let, do svojega preranega odhoda. Od takrat zbor vodi Anastazija Purič, ki je vnesla nov sistem dela in s svojo zagnanostjo pomagala, da zbor počasi premaguje krizo pomanjkanja pomladka, ki pesti čedalje več zborov. Anastasia Purič je ta teden praznovala okrogla leta in v letu 2014 praznuje tudi 30-letnico dirigiranja, zato ji bodo pevci pripravili presenečenje.

MePZ Slovenec-Slavec deluje pod okriljem istoimenskih kulturnih društev iz Boršta in Ricmanj. V tej sestavi se zbor predstavlja že več kot 20 let, v njem pojejo pevci iz Ricmanj, Loga, Boršta, Zabrežca, pa tudi iz bližnjih vasi Boljunec in Milje. Zbor redno nastopa na vseh vaških prireditvah in proslavah v Ricmanjih (zadnjič je nastopal ob 120. letnici SKD Slavec) in v Borštu, na reviji Primorska poje in na božični reviji Nativitas. Vedno sodeluje na pobudah, ki jih organizira občina Dolina, kot na primer na odprtju razstave ricmanjskega slikarja Borisa Zuljana. V tem obdobju je zbor veliko nastopal in gostoval po Italiji, Sloveniji, na Češkem, Slovaškem in San Marinu. Prva tri leta je združen zbor vodil skladatelj Aldo Kumar, za njim pa je prevzel vodstvo Danijel Grbec, ki vodi zbor še danes.

Ob tem domačem nastopu bo lahko publika prisluhnila tudi zgodovinskemu poročilu tega predela vasi, o njegovih znamenitostih in značilnostih. Obenem bodo predvajali tudi kratek film o pokopu Franca Ferdinanda, ki so ga po atentatu v Sarajevu pripeljali v Trst in od tu na kolodvor. Film je zanimiv, star je sto let in ga je dal na razpolago Sklad Josip Pangerc.

Jutrišnji junijski večer spada v Teden ljubiteljske kulture, ki ga je prvič organiziral Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD) v sodelovanju z Zvezo kulturnih društev Slovenije. Namen projekta se je pokloniti ljubiteljskim kulturnim ustvarjalcem in omogočiti večjo prepoznavnost in priznanje v družbi. Z vseslovenskim tednom ljubiteljske kulture namreč želijo organizatorji pod enotno in prepoznavno podobo predstaviti vse, ki svoj prosti čas in energijo namenijo ljubiteljski kulturi. Teden ljubiteljske kulture so zaznamovali različni kulturni dogodki, ki so po vseh lokalnih skupnostih in v zamejstvu pripravili skupaj s številnimi kulturnimi društvi, zvezami (kot npr. ZSKD), lokalnimi skupnostmi in območnimi izpostavami JSKD. (mv)

BOLJUNEC

Ob sv. Ivanu niz kulturnih prireditev

V Boljuncu so ob prazniku vaškega zavetnika sv. Janeza Krstnika dolgo vrsto let prirejali šagro. Zadnja leta pa so se odborniki domačega kulturnega društva SKD France Prešeren odločili za spremembo in ponudili vaščanom ter drugim obiskovalcem kulturno obarvane večere. Letos bodo na vrsti trije kulturni dogodki, dva na dvorišču društvenega bara n' Grič, zadnji pa na Jami.

Za uvod bo v soboto, 21. junija, ob 21. uri nastopil kantavtor Ivo Tull, ki bo predstavil svoje predelane avtorske pesmi.

Naslednji dan, v nedeljo, 22. junija, vedno ob 21. uri bo na sporedu komedija OnaOn, ki sta jo napisala in v kateri igrata študenta dramske igre Patrizia Jurinčič in Lovro Finžgar. V predstavi odigravata zgodbe moških in žensk v različnih obdobjih življenja, od odrasčanja do staranja. Preko teh gledalci podoživljajo lastne zgodbe, ki jih združuje skupni imenovalec: ljubezen.

Na predvečer sv. Ivana, v ponedeljek, 23. junija, pa se bo dogajanje preselilo na Jamo, kjer bodo ob 20.30 nastopili domači moški pevski zbor Fantje pod latnikom ter gojenke jazz baleta pri SKD France Prešeren. Ko bo padla tema in se bodo oglasili zvonovi, pa bo zagorel kres, ki ga vsako leto pripravijo boljunski otroci, sebi in vsem prisotnim v vesele. (so)

GLOSA

Zgodba o »renegatstvu«

JOŽE PIRJEVEC

Dovolite, da vas seznanim s potekom mojega procesa proti Boštjanu Turku, sodelavcu ljubljanske revije »Reporter«. Gre za vprašanje, ki se ne tiče samo mene, temveč zamejskih Slovencev nasploh, to pa mi daje pogum, da o njem ponovno spregovorim. Zgodba se začne junija 2011, ko je Turk v svoji kolumni sugeriral, da sem »renegat«, ker sem brez potrebe poitalijančil svoje ime, četudi za to niso obstajali nobeni zunanji razlogi in pritiski. Ker sem leta 1971 objavil svojo prvo študijo pod imenom Giuseppe Pierazzi, sem »enainpetdeset let po požigu Narodnega doma (...) potrdil »pravilnost« fašistične raznarodovalne politike«.

Čeprav sem pripravljen požreti marsikatero žalitev, te nisem bil pripravljen. Turka sem tožil zaradi žaljenja časti in nato čakal tri leta, da je prišlo na ljubljanskem sodišču do razprave. Radovan Cerjak, odvetnik mojega nasprotnika, je na prvi obravnavi med drugim ugotavljal, da sem označil v neki televizijski oddaji medvojne slovenske sodelavce Italijanov in Nemcev kot »kolaborante«, kar da je bistveno hujši izraz kot »renegatstvo«. Posebej pa se je pomudil ob mojem spričevalu iz prvega razreda osnovne šole v Sežani, izdanem leta 1947, kjer sem naveden kot Josip Pirjevec. Ta podatek sem kot zanimivost večkrat sam navajal v raznih intervjujih, odvetnik pa ga je skušal izrabit za trditve, da sem pri sedmih letih iz oportunitizma zamenjal priimek in ime. Resnica je seveda drugačna. Priimek so konec dvajsetih let, ko me še ni bilo na svetu, samovoljno zamenjali fašisti mojemu dedu. Ime Giuseppe pa sem dobil ob rojstvu v skladu z zakonom, ki je prepovedoval dajati otrokom tuja ali »smešna« imena. Da sem bil leta 1947 zabeležen na spričevalu s hrvaško-slovenskim imenom in priimkom, je odvisno od odločbe PNOO za Primorsko, ki je na svojo roko poslovenila vsa poitalijančena imena. Šola, v katero sem bil vpisan, pa je bila med leti 1946/47 še pod okriljem partizanskih oblasti, čeprav smo imeli anglo-ameriško vojaško upravo.

Na drugi obravnavi, ki je bila konec maja, je odv. Cerjak vprašanje mojega »renegatstva« iz leta 1947 pustil ob strani. Verjetno se je sam za-

vedal absurdnosti svojih trditev. Kaj se je zgodilo leta 1947? Moj oče je pred 15. septembrom, ko je padla meja med Sežano in Opčinami, z družino odšel v Trst, ker ni hotel živeti pod komunizmom. S tem je tudi izgubil pravico do jugoslovanskega državljanstva, ki so ga dobili vsi Primorci, vključeni v FLRJ. Ostal je italijanski državljan z italijanskim imenom in priimkom in tako tudi jaz. Leta 1977, ko sem objavil svojo prvo knjigo, pa sem se odločil, da se v javnosti pojavim s svojim pravo identiteto. To sem tudi storil, knjigo podpisal kot Jože Pirjevec, čeprav sem uradno zamenjal samo priimek, ne pa imena, ker je bil postopek bolj zapleten. Oblasti so pač razlikovale med prisilno poitalijančenim priimkom in imenom, ki je bilo italijansko, ker je tako predpisoval zakon.

Da razložim, kako so se razvijale stvari, sem sodišču in tudi odv. Cerjaku predstavil zapis o omenjenem dogajanju in ga opremil z dokumenti. Med drugim z odločbo tržaškega prefekta, s katero sem leta 2002, po sprejetju zaščitnega zakona, poslovenil tudi ime. Ta dokument je nenadoma postal »ključen«, češ, glejte Pirjevčev kameleontstvo: šele dvajset let po spremembi priimka je spremenil ime. V tem smislu je »Reporter« na začetku junija letos objavil članek, pri čemer se je skliceval tudi na ekspertizo odv. Damijana Terpina.

Moram reči, da me je Terpino sodelovanje pri linčanju, ki sem ga deležen, prizadelo. Če lahko razumem, da »unejci« z našimi razmerami niso seznanjeni, mi je težko opravičiti sovražno stališče »zamejca«, ki pozna moje delo. Ve, da sem vse svoje monografije od prve dalje podpisal kot Jože Pirjevec, da sem sedemnajst let predsedoval Narodni in študijski knjižnici in kar nekaj let Stalnemu slovenskemu gledališču. Da približno štirideset let objavljam glose v Primorskem dnevniku in da ves ta čas svoje nacionalne pripadnosti nisem skrival. Tako mi je zaupal, da sem na njegovo pobudo pred leti v imenu Slovenske skupnosti in v povezavi s Südtiroler Volkspartei celo kandidiral na evropskih parlamentarnih volitvah. Dragi Damijan, čeprav sva na različnih političnih barikadah, ali res mislite, da sem »renegat«?

UKVE - Pogovor s profesorico Evo Gregorčič

»Zanimanje za slovenski jezik je veliko, tako da vsi otroci obiskujejo pouk slovenščine«

Eden od razredov na OŠ Ukve med poukom slovenščine in učiteljica Eva Gregorčič

RB

Že vrsto let Slovensko kulturno središče (SKS) Planika uspešno sodeluje z Večstopenskim šolskim zavodom Ingeborg Bachmann v Kanalski dolini, v okvir katerega spada tudi osnovna šola v Ukvah. Prav na osnovni šoli v Ukvah prihaja do izraza sodelovanje in pomoč, ki ju Planika nudi tamkajšnji šoli. Že vrsto let namreč SKS Planika zagotavlja dodatno učiteljico, ki enkrat tedensko po dve uri poučuje slovenski jezik.

Tudi v pravkar zaključenem šolskem letu, sicer po krajšem premoru, v Ukvah poučuje profesorica slovenščine Eva Gregorčič, ki je rade volje odgovorila na nekaj vprašanj.

Od kdaj sodelujete s SKS Planika oziroma poučujete na osnovni šoli v Ukvah?

Slovenski jezik sem začela poučevati v šolskem letu 2009/2010, in sicer 1., 2., 3., 4. ter 5. razred na osnovni šoli v Ukvah. Med tem časom sem bila 2 leti na porodniškem dopustu, nadomeščala me je kolegica, letos sem poučevala le učence 4. in 5. razreda, in sicer 2 uri tedensko.

Kako je prišlo do tega?

Pri Planiki so mi predstavili svojo vizijo poučevanja slovenščine v osnovni šoli v Ukvah, ki me je takoj pritegnila, in sem želela poizkusiti. Nisem vedela, v kaj se podajam, a sem svoje

znanje slovenščine želela deliti s temi otroki.

Kako je s slovnico?

Med poukom govorim knjižni jezik, saj večina otrok tako lažje razume slovensko besedo. Cilje pouka prilagam spoznavni zmožnosti oziroma razvojni stopnji učencev. Učenci v 4. in 5. razredu imajo usvojenega ogromno besednega zaklada in zato sem v tem letu začela z obravnavanjem slovnice, ki je zelo pomembna pri tvorbi besedil. Slovenski jezik je zelo težak, učenci imajo kar nekaj težav s skloni, z dvojino, s spreganjem glagolov ... Zato je včasih učenje težavno, padci boleči, a počasi in z veliko vaje napredujejo. Ko pa učenci sami opazijo lasten napredek in vidim veselje v teh malih očeh, je ves trud poplačan.

Kako poteka pouk v razredu?

Trudim se, da so učenci motivirani za učenje slovenščine. V dveh urah tedensko so zajete vse sporazumevalne zmožnosti, in sicer branje, poslušanje, govor ter pisanje. Na šoli imamo učbenike in delovne zvezke, ki so nam v veliko pomoč pri učenju.

Kako otroci spremljajo/dojemajo jezik v razredu?

Med poukom govorim le slovenski jezik in sprva so bili učenci kar malo presenečeni, saj nekateri niso razumeli niti besedice. Sedaj, po vseh teh

letih, pa učenci že kar precej razumejo. Če pa česa ne, se trudijo, da me vprašajo po slovensko. Vsako leto je bolje. Škoda je le, da ti otroci, ko končajo osnovno šolo, ne bodo imeli možnosti izbire učenja slovenskega jezika tudi v nižji srednji šoli in s tem bodo nekateri izgubili stik s slovenskim jezikom.

Kakšno je po vašem mnenju znanje jezika?

Razlike med otroki so ogromne. Izstopajo otroci, ki izhajajo iz družin, kjer doma govorijo slovenski jezik oziroma je vsaj eden od staršev slovenskega rodu. Tudi SKS Planika nudi učencem izbirne tečaje slovenskega jezika, kjer lahko še nadgrajujejo svoje znanje, prav ti so potem liderji v razredu.

Kako bi zaključili današnji pogovor?

Zanimanje za slovenski jezik v Kanalski dolini je izjemno. Prav vsi učenci obiskujejo pouk slovenščine. Zavedam se, da sta dve uri na teden premalo, da bi ti učenci postali aktivni govorci, vendar smo storili velik korak naprej že s tem, da smo jih seznanili in nekatere navdušili s spoznavanjem slovenskega jezika ter kulture.

Hvala, da ste se vzeli čas za pogovor in uspešno delo še naprej.

R.B.

PARTIZANSKE VRHE - Poklon Mihaeli Škapin Drini

Vsakoletna svečanost v spomin na domačo narodno herojinjo

Partizanske Vrhe vsako leto privabijo številne borce in zagovornike vrednot NOB, ki se poklonijo mladi narodni herojinji Mihaeli Škapin Drini, članici prve kraške čete, gadenstnični političnega komisarja Gradnikove in Vojkove brigade, ki je bila rojena 29. septembra 1922 leta na Velikem Polju in je svoje mlado življenje izgubila 15. novembra 1943 v bitki na Žirovskem vrhu. Letošnja proslava na Velikem Polju je bila še posebej svečana, slavnostna govornica pa je bila predsednica vlade Alenka Bratušek.

Tradicionalno srečanje so organizirali Občina Sežana, Združenje borcev za vrednote NOB Sežana, Krajevna skupnost Vrabče in Zveza za Primorsko, ki gojijo že dalj časa prijateljske in pristne vezi z borčevsko organizacijo Žiri. Njihovi člani so letos s partizanskimi pesmimi, ki so jih zapeli člani Moškega pevskega zbora Alpina iz Žirov pod taktirko Andreja Žaklja, sodelovali ob vaški vrhovski godbi pod vodstvom kapelnika Leandra Pegana v kulturnem programu, njihova delegacija pa je tudi položila venec pred spomenik Mihaeli Škapin Drini, ki ima svoje spominsko obeležje tudi na Žirovskem vrhu.

Izjemni mladi posamezniki, angažirani ženski, ki se je pridružila NOB, se že vrsto let poklonijo s slavnostnim nagovorom, ki je v ženski domeni. Tokrat je bila govornica, kot omenjeno, predsednica vlade Alenka

Bratušek, ki se je ob tej priložnosti spomnila pomembne in pogosto zamolčane plati NOB, velikega in požrtvovalnega prispevka žensk. »Partizanske čete so imele veliko hrabrih bork, veliko posameznikov, ki so se odločile, da ne bodo preprosto upale in čakale na boljši jutri, temveč si ga bodo izborile. Prevzele so prav vse naloge, sodelovale pri delu ilegalnega, narodnoosvobodilnega tiska, bile so kurirke, obveščevalke, bolničarke, učiteljice v partizanskih šolah, prevzemale skrb za moška opravila,« je med drugim poudarila Bratuškova in dejala, da bitka za dostojanstvo in svobodo ni nikoli končana.

Prireditve so obogatili tudi pohodniki, ki so se v partizanske Vrhe na tradicionalno spominsko srečanje z naslovom Partizanske Vrhe - spomenik svobodi in domoljubju podali iz Dolenje vasi, številni praporščaki,

Slavnostna govornica je bila letos Alenka Bratušek

O. KNEZ

častna četa Slovenske vojske, predstavniki političnega in družbenega življenja Krasa in Brkinov z obema domačima poslancema Ljubico Jelušič in Aljošo Jeričem. Zbrane sta nagovorila tudi sežanski župan Davorin Ter-

čon in predstavnica ZZZP Magdalena Svetina Terčon.

Prireditve se je kot vedno zaključila s primorsko himno Vstajenje Primorske in družabnim srečanjem.

Olga Knez

OBVESTILO BRALCEM

Običajna četrtkova vremenska rubrika je danes odpadla zaradi boleznii avtorja. Bralce prosimo za razumevanje.

OB JUBILEJU - Literarna zgodovinarica danes praznuje 80. rojstni dan

Raziskovalno delo prof. Lojzke Bratuž

Glavnino svoje pozornosti je posvetila rodni Goriški

V več desetletij trajajočem raziskovalnem delu, posvečenem proučevanju slovenske književnosti, jezika in kulture, je prof. Lojzka Bratuž, ki danes praznuje visoki življenjski jubilej, venomer spremljala prepričanje, da je regionalno slovstvo neločljivi del celotne slovenske kulture, ki bi bila brez njega bistveno okrnjena. Zato je svoje napore posvetila prav književni in kulturni dediščini Primorske, še posebej Goriške, ki jo je slovenska literarna znanost večkrat puščala ob strani. V tem okviru je posebej pomembna objava rokopisnih pridrig prvega goriškega nadškofa Karla Mihaela Attemsa (1711-1774) Slovenske pridige iz leta 1993, saj predstavljajo njegove homilije izjemen primer slovenske jezikovne prakse na zahodnem obrobju slovenskega ozemlja v drugi polovici 18. stoletja. Hkrati pa dopuščajo novo in drugačno pojmovanje vloge, ki jo je v tem etnično mešanem prostoru imela slovenščina. Ne gre namreč spregledati, da jih je pisal cerkveni dostojanstvenik neslovenskega rodu, ki je v svojih pridrigah popolnoma samoumevno uporabljal slovenščino kot enakovreden jezik.

Za razumevanje usode slovenskega človeka na Goriškem skozi stoletja je pozornosti vredna knjiga Gorica v slovenski književnosti, ki jo je avtorica izdala leta 1996. Antološki del te publikacije vsebuje odlomke iz besedil sedeminštiridesetih pesnikov in pisateljev, ki so pisali o slovenski Gorici in življenju v njej skozi čas. Dopolnjuje jo študija o kulturnozgodovinski podobi obsoškega mesta in o njegovi upodobitvi v slovenskem slovstvu. V njej smo lahko spoznali, da je slovenska navzočnost v Gorici izpričana od prve navedbe v latinski darilni listini, ki jo je izdal cesar Oton III. leta 1001, kjer je omenjena naselbina »quae Sclavorum lingua vocatur Goriza«.

Celovito tematsko in problemsko razsežnost raziskovalnega dela Lojzke Bratuž predstavljata dva obsežna izbora študij in esejev z naslovom Iz goriške preteklosti (2001) in Iz primorske kulturne dediščine (2008). Pri svojih raziskavah je vestno upoštevala dognanja literarne znanosti, pogosto pa se je naslonila na malo znane ali povsem neznane arhivske vire, ki jih je sama odkrila in ki na novo osvetljujejo kulturno podobo Goriške v preteklih obdobjih. Sem sodi na primer razprava Rokopisi v slovenskem jeziku na Goriškem od 16. stoletja do današnjih dni. V njej je med drugim predstavljena latinska darilna listina iz leta 1564, s katero so goriški stanovi prisegli pokorščino svojemu vladarju v vseh treh deželnih jezikih: v italijanščini, nemščini in slovenščini. Skratka, gre za izjemno pričevanje o jezikovni enakopravnosti na najvišji upravni ravni pred več kot štirimi stoletji, s kakršni se današnji čas ne more ponasati.

Ožje literarne narave je študija o Pogledih nadškofa Frančiška B. Sedeja na Pregljevo pripovedništvo. Tu je prikazan Sedejev odklonilni odnos od avtorja Tolminceva, čigar delo je presojal z izrazito moralističnimi merili. Zanimivo je, da je škofova ozko dogmatična estetika sprožila ostre ugovore tudi v katoliških krogih. Aleš Ušeničnik in Anton Breznik sta namreč v tihi polemiki s Sedejem odrekla duhovnikom, ki nimajo ustrezne estetske izobrazbe, pravico do presojanja o umetnosti.

Tudi razprave in eseji, objavljeni v knjigi razprav Iz primorske kulturne dediščine, ponujajo bralcu zaokrožen

Prof. Lojzka Bratuž

pogled v nekatera še ne dovolj raziskana poglavja kulturnozgodovinskega, jezikovnega in literarnega dogajanja na Primorskem. Taka je študija o Slovenščini v plemiških rodbinah, v kateri je Bratuževa ovrgla v literarni zgodovini poenostavljeno prepričanje, da je bil naš jezik na jugozahodnem robu slovenske zemlje v preteklih stoletjih socialno podcenjen ali zaničevan. Mnogi arhivski viri namreč dokazujejo, da je bila slovenščina tudi v višjih krogih živa in upoštevana. V literarnozgodovinskem razdelku pa posebej izstopa besedilo z naslovom Zgodba o Petru Kupljeniku v slovenski književnosti. Zanimivo je, da je Alojz Rebula pod vtisom te razprave, v kateri se je goriška raziskovalka naslonila na nova zgodovinska odkritja o protestantskem pridigarju Petru Kupljeniku, v zbirki novel Arhipel (2001) umetniško upodobil lik tega neomajnega heretika. Njegovo življenje se namreč je končalo v rimski ječi, kjer je zadnja leta preživel skupaj z Giordanom Brunom, s katerim je delil tudi enako usodo, saj je bil leta 1595 obsojen na grmado in sežgan na rimskem trgu Campo dei Fiori. Lahko rečemo, da gre za enega redkih primerov v našem slovstvu, ko pisatelj črpa navdih iz besedila literarnega zgodovinarja.

V tem skopem pregledu ne moremo mimo najobsežnejšega dela Lojzke Bratuž z naslovom Goriška knjiga, ki je izšla pri Slovenski matici leta 2009. Gre za monografijo posoškega mesta, sestavljeno iz mozaika najrazličnejših pričevanj o njegovih duhovni, kulturni in družbeni podobi skozi stoletja do današnjih dni. Obsežno gradivo, ki ga je povezala v smiselno zaokroženo celoto, sledi kronološko zgodovinski črti portretiranja posoškega mesta od srednjega veka vse do današnjih dni. Pri tem moramo poudariti, da je bila goriška kultura in verska panorama od najstarejših časov do danes dosledno večjezična. Zaveštna prizadevanja za ohranitev slovenskega jezika in kulture pa segajo v drugo polovico 18. stoletja, to je v čas narodne prebujne. Med najbolj vidne takratne osebnosti sodi po mnenju Bratuževe Valentin Stanič, pesnik, narodni delavec in alpinist, ki je s pešičico sodelavcev postavil temelje političnega in kulturnega življenja na Goriškem.

V knjigi naletimo tudi na vrsto sestavkov, ki osvetljujejo najbolj dramatično dobo v zgodovini primorskih Slovencev, to je čas, ko so bili naši predniki pod fašizmom postavljeni pred skrajno fizično in duhovno preizkušnjo.

Goriško kulturno življenje v 2. polovici 20. stoletja pomeni nadaljevanje bogate tradicije iz preteklosti, vendar v zmanjšanem obsegu, saj je obsoško mesto zaradi novih meja ostalo brez širokega zaledja in so se naenkrat pretrgale vezi s pokrajinami, iz katerih so prej dotekale moči za intelektualno in kulturno delo. Pomembno vlogo je treba pri tem pripisati Goriški Mohorjevi družbi in njeni založbi, ki ji je uspelo izpeljati zahteven načrt Slovenskega primorskega biografskega leksikona pod uredništvom Martina Jevnikarja. Med slovenskimi avtorji, ki so pisali v povojnih letih o Gorici, omenja avtorica številna imena: Zoro Saksida, Sašo Vugo, Ljubko Šorli, Filiberta Benedetiča, Janeza Povšeta, Davida Bandlja in vrsto drugih.

Sklenemo lahko z mislijo, da delo Lojzke Bratuž z veliko raziskovalno zvestobo kulturni, literarni in jezikovni zgodovini Primorske v našem času, ki je čas vsakršnih naglih globalizacij, močno učinkuje prav s svojo dokumentarnostjo in strokovnostjo, pa tudi z veliko osebno zavzetostjo in nenazadnje izvirnostjo. Njene razprave odlikuje tudi živ in naraven jezik, zunaj učenih konstrukcij, da se izrazim z besedami primorskega literarnega zgodovinarja Lina Legiša. S svojo stvarnostjo, poglobljenostjo in zvestobo gradivu pa delo goriške raziskovalke utrjuje naše zaupanje v stroko, ki se ji je posvetila.

Marija Pirjevec

filmi@primorski.eu

GREMO V KINO

Jersey Boys

ZDA 2014

Režija: Clint Eastwood

Igrajo: Christofer Walken, Freya Tingley, Jeremy Luke, Vincent Piazza in Francesca Eastwood

Ocena: ★★

POGLEJ TRAILER!

Ob izidu vsakega novega filma Clint Eastwood vsakič znova napove, da bo to najbrž njegovo zadnje delo. K sreči pa se tudi vsakič znova premisli in na koncu osreči publiko z novim delom. Pri štirinosemdesetih letih se je že petkrat z oskarjem nagrajeni režiser in igravec prvič odločil za muzikal in filmsko predelal broadwaysko glasbeno predstavo. Zgodba pripoveduje o znanem italijansko-ameriškem kvartetu Four Season, ki se je uveljavil v šestdesetih letih prejšnjega stoletja s pesmimi, kot so Sherry, Big girls don't cry in Rag doll. Pripovedi o Frankiju, Tommyju in ostalih se je Eastwood lotil tudi zato, da bi približe spregovoril o newyorški italijansko-ameriški skupnosti, ko je bilo v določenih krogih veliko lažje postati kriminallec kot pa umetnik.

Frankie in Tommy sta velika prijatelja; denar si služita pri bossu Gypiju De Carlu. Frankie ima v resnici čudovit glas, ki naposled prepriča tudi samega De Carla, da investira v talentirana mladeniča. Frankie in Tommy tako z Bobom in Nickom ustanovijo skupino Four Season, ki zaslovi v svetu popa šestdesetih let.

Eastwood se je s tem delom spet posvetil glasbi, za katero ima v resnici od nekdaj izreden smisel, in dokaz za to so prav gotovo njegove številne glasbene kulise. Tokrat pa se je režiser, ki se zdaj posveča novemu delu American sniper, želel preizkusiti z zanj popolnoma novim žanrom, muzikalom. Poskus se najbrž ne bo zapisal v seznam najboljših Eastwoodovih filmskih del, vseeno pa si njegovo zadnjo zgodbo o tatičih, gangih in mladeničih, ki se v New Jerseyu spreminjajo v moške, velja ogledati.

Film so v prejšnjih dneh premierno predstavili na filmskem festivalu v Taormini na Siciliji in ga takoj nato distribuirali tudi po italijanskih kinodvoranah. V ZDA bo na sporedu čez dva dni.

Zanimivo, da bo Eastwood ta konec tedna v italijanskih kinodvoranah prisoten celo z več filmi, saj prav letos poteka tudi pomembna obletnica Leonejevega Per un pugno dollari. V restavrirani verziji je po pol stoletju film spet na ogled tudi na velikem platnu. V delu ob Eastwoodu nastopa tudi Gian Maria Volonté. (Iga)

TRŽAŠKO OPERNO GLEDALIŠČE VERDI - Opereta

Leharjeva Dežela smehljaja v nadpovprečni izvedbi

V deželi smehljaja se točijo bridke solze, kajti kulturne razlike med Evropo in Kitajsko so pregloboke, da bi jih lahko premagala še tako strastna ljubezen: Lisa in princ Sou-Chong se ločita z razparanima srcema, kar je za opereto dokaj neobičajen razplet, toda Franz Lehár je bil umetnik, ki bi nikoli ne žrtvoval svojih idej zato, da bi si kakorkoli pridobil dobrohotnost občinstva.

Opereta se je rodila leta 1929, istega leta je skladatelj v Trstu dirigiral svoji opereti Paganini in Federica, v naše mesto pa se je vedno rad vračal, dokler ga nacistična gonja ni prisilila, da se je zatekel v Švico, ker je bila njegova žena židovskega porekla; avstroogrsko cesarstvo je bilo že razpadlo in nad nemškimi deželami, pa tudi nad Italijo, so se zgrinjali črni oblaki, mojster pa je na razvalinah ustvarjal še zadnje nostalgije, poklene zahajajočemu svetu. Svetu, ktereza obzorja so se razširila do ekotsičnih dežel, ki so navdihnile marsikaterega skladatelja: samo par let prej si je Lehar v Milanski Scali ogledal Puccinijevo Turandot, še prej pa je nastala Madama Butterfly, na Angleskem pa Mikado. Mojestrov pogled na tujo deželo ostaja dokaj zvest klupom, ki sta jih v libreto vnesla Ludwig Herzer in Fritz Beda-Löhner, zelo iznajdljivo pa se spoprime z izzivom, ki išče originalne motive kitajske glasbe ter jih kar pogumno prelija z evropskimi harmonijami. Domiselno je bila izdelana tudi scenografija, ki je nastala v Trstu po načrtu Pao-

FRANZ LEHÁR

la Fantina: polobla ali kupola je bil osrednji sceniski element, ki je spreminjal barve in funkcijo ter že v začetku ustvaril magični efekt, ko je bila nad njim razprostrta tančica, Silvia Aymonino pa je estetsko skladnost dopolnila z barvnim bogastvom lepih kostumov.

Skratka, edina produkcija, ki si jo dandanes tržaško gledališče lahko privoščila in s tem vsaj delno zadovolji številne ljubitelje operete, je bila prav lepo izdelana, na nadpovprečnem nivoju pa je bila tudi pevska zasedba, v kateri je najsvetleje zablestela ruska sopranistka Ekaterina Bakanova v vlogi Lise: prijeten in lepo oblikovan glas se je brez naporov dvigal v prosojne višine in odtehtal nekoliko pomankljivo, a še vedno sprejemljivo obvladovanje italijanščine. V vlogi prince Sou-Chonga je tenorist Alessandro Scotto di Luzio pokazal muzikalnost in rahločutnost, ki sta odtehtali premalo sočen glas. S čudovito arijo, ki se v originalu glasi Dein ist mein ganzes Herz, je požel zaslužene aplavze, na pevskem in igralskem področju pa

se je ljubko odrezala tudi Tržačanka Ilaria Zanetti v vlogi princeze Mi.

Škoda, da nam režiser Damiano Micheletto in njegova asistentka Eleonora Gravagnola nista prizanesla z revnim humorjem, ki osiromaši plemenito partituro z dialogi, ki niso izvalili smeha niti iz najbolj naivnih poslušalcev: kljub prizadevnosti igralcev, ki so napeli vse svoje sile, so prizorčki izpadli dokaj plehko, zato je bilo užitek iskati le v glasbi in lepem petju. Andrea Binetti je bil grof Gustav, Adele Amato de Serpis Lore, Sara Alzetta Njena visokost Hardegg, Gualtiero Giorgini Tschang, Maurizio Rapotec grof Ferdinand, Adriano Giraldu Fu-Li, Simone Faucci pa načelnik dvornih evnuhov. Dirigiral je Antonino Fogliani, ki je z dokaj ekspresivnimi kretinami lepo koordiniral oder in orkester ter vtisnil partituri živost in kar zadovoljivo škrtveno prepričljivost. Paolo Vero je čustveno pripril zbor in glasba se je pestro prepletala v zadnjih vzdihljajih dunajskih valčkov ter ljubkih kitajskih vezenin, ki so v bolj tragičnih trenutkih dobili kar drzne harmonijske globine. Balet, ki je nepogrešljiva sestavina operete, je plesala skupina Imperfect Dancers Company, ki jo sestavljajo evropski in ameriški plesalci, koreografije je pripravila Sandhya Nagaraja, ki nam s svojo stvaritvijo ni zapustila posebnih vtisov.

Občinstvo je z dolгими aplavzi nagradilo vse oblikovalce, ponovitve bodo v gledališču Verdi do sobote, 28. junija.

Katja Kralj

RIM - Renzi: Institucionalne reforme pripeljati hitro do konca

»Dogovori o reformah ostajajo v veljavi«

RIM - Predsednik vlade se je včeraj hitro odzval na nekatere predloge, po katerih bi se razprava o institucionalnih reformah lahko zapletla in zavlekla. V odgovoru na Berlusconijev predlog o neposrednih volitvah predsednika republike je dejal, da je neumesten in prihaja v zamudi. Treba je nadaljevati in zaključiti iter na podlagi dogovorov, ki so bili sprejeti, zato ne gre odpirati drugih vprašanj.

Renzi je stališča je v večerni televiziji oddaji z Lilli Gruber potrdil podtajnik pri predsedstvu vlade Graziano Delrio. Dejal je, da okrog posredne izvolitve senata obstaja dovolj široko soglasje, kakor je tudi soglasje glede tega, da je treba preseči tako dvodomnost parlamenta, kakršna obstaja danes. Delrio je obnovil intenzivno delo dogovarjanja, da se ustvari soglasje o potrebi, da se parlamentarni sistem poenostavi na eno samo zbornico, ki glasuje o zaupnici in proračunu. Čas je, da se končno zaključi ta velika reforma, ki jo Italija pričakuje že leta, je dejal Delrio.

Podtajnik je tudi povedal, da ni mogoče ustvarjati drugačnih dogovorov od tistih, ki so bili sprejeti doslej, kajti predlogi, ki so bili dani in o katerih je bila razprava, niso bili sad improvizacije. Pri tem se je nanašal na dogovor Renzija z Berlusconiem. Kar zadeva napovedano srečanje s predstavniki Gibanje 5 zvezd je Delrio povedal, da je tam na dnevnem redu volilni zakon, ni pa bil govor o senatu.

Včerajšnje politično dogajanje pa je popestril Silvio Berlusconi, ki se je po štirih mesecih vrnil v parlament za tiskovno konferenco, na kateri je pogrel stari predlog svoje stranke o neposredni izvolitvi predsednika republike. Očitno ga je zskrbela politična iniciativa Gibanja 5 zvezd, ki je pokazalo voljo do dialoga z Demokrasko stranko, Berlusconi pa ni hotel ostati v senci. Priložnost je izkoristil tudi za frontalen napad na predsednika republike Giorgio Napolitano. Dejal je, da je predsednik šel onkraj pristojnosti, ki mu jih podeljuje ustava, kar je po nje-

govni oceni že patološko. Problem je, da predsednik republike nima ljudske legitimacije za opravljanje svoje funkcije, česar ni mogoče več prenašati, je dejal Berlusconi. Kakor po njegovi oceni tudi ni mogoče prenašati, da se o predsedniku države dogovorijo tajniki političnih strank.

V parlamentu je medtem prišlo do dokončnega izglasovanja tako imenovanega dekreta Irpef, s katerim je bil

med drugim dokončno potrjen povišek 80 evrov v nižjih plačah. Za vladni ukrep je glasovala tudi parlamentarna skupina SEL, vendar se je stranka pri tem razklala. Razkol je povzročil odstop vodje skupine v poslanski zbornici Gennara Miglioreja, ki se, kot znano, zavzema za večje sodelovanje in podporo Renzijevi vladi. Vendola je drugačnega mnenja in je včeraj poudaril, da ostaja stranka dosledno v opoziciji.

Premier Matteo Renzi in podtajnik Sandro Gozi

ANSA

RIM - Veleposlanik Slovenije Iztok Mirošič v poslanski zbornici ob 10-letnici Slovenije v EU

Evropa sinteza ideje in vrednot

RIM - Veleposlanik Republike Slovenije v Rimu Iztok Mirošič je včeraj v imenu desetih držav članic, ki so se Evropski uniji pridružile pred desetimi leti, skupaj s predsednico poslanske zbornice Lauro Boldrini, predsednikom senata Italijanske republike Pietrom Grasso in državnim podsekretarjem pri italijanski vladi, zadolženim za evropske politike, Sandrom Gozijem, nastopil pred številnim občinstvom v dvorani Regina v poslanski zbornici. Mirošič je poudaril, da je Evropa predvsem ideja in vrednote ter da mora biti »spomin in proslavljanje velike širitve izhodišča za modernizacijo in napredek, ki ga bomo skupaj praznovali leta 2024 z novimi državami članicami«.

Veleposlanik Republike Slovenije je poudaril, da je leta 2004 deset držav »s tako imenovanim "Velikim pokom" postalo del procesa ponovne združitve in pomiritve Evrope po koncu hladne vojne. Vrnili smo se domov, kamor smo vedno pripadali.« Poudaril je, da je velika širitev 2004 prinesla koristi novim in starim članicam ter s tem celotnemu kontinentu. »Širitvena politika EU je ena najuspešnejših EU politik in eden največjih uspehov Evrope! Širitev ni in ne more biti vzrok zahtevne finančno ekonomske situaci-

Na fotografiji z leve veleposlanik RS Iztok Mirošič, predsednik senata Pietro Grasso, predsednica poslanske zbornice Laura Boldrini in podtajnik v Renzijevi vladi Sandro Gozi

BATTAGLIA

je v Evropski uniji leta 2014. Breme zadnje finančne krize si enakopravno delimo tako stare kot nove članice. Le skupaj bomo lahko izvedli nujne in potrebne reforme in prilagoditve hitro spreminjajočemu se svetovnemu okolju, da bomo postali še uspešnejši in konkurenčnejši v globalni tekmi.«

Mirošič je tudi poudaril, da »nove članice niso le potrošnik denarja iz evropskih skladov in neupravičeni koristniki socialnih shem v starih članicah! Nove članice so prav tako solidarno prevzele tudi del bremen finančne krize v starih. Neproduktivne, a v glavi še vedno obstoječe, delitve med novimi, vzhodnimi in starimi, zahodnimi članicami unije ne sme zamenjati nova umetna delitev na produktivne severne in potrošniške južne članice«, je povedal veleposlanik.

Zanj morajo prioritete ostati saniranje javnih financ s krepitvijo monetarne unije in gospodarskega upravljanja, reforme za povečanje konkurenčnosti, investicije za gospodarsko rast, energetska in okoljska politika ter povezovanje industrije z digitalnimi zmogljivostmi ter krepitev vladavine prava. Vse s ciljem povečati zaposlenost. Dolgoročno sta pomembni vprašanji naše razprave ravnotežje med poglobljanjem in širitvijo unije ter odnos med komunitarno in medvladno metodo. Ob tem je nujno čim prej učinkovito urediti zadnjo vodilnih evropskih institucionalnih položajev, je še dejal Mirošič in nadaljeval. »Le tako bomo lahko naslovili zaskrbljenost naših državljanov, ki so jo izrazili na zadnjih evropskih volitvah. Le tako bomo zagotovili njihovo razumevanje za nadaljnje nujne procese evropske širitve na države z jasno evropsko perspektivo – na primer državami Z Balkana za katere je širitven politika pomembno sredstvo politično – ekonomske stabilizacije in modernizacije. Potrebno je povedati, da bo v prihodnje potrebno več evropske koordinacije za Mediteran in posebej pri vprašanih nedovoljenih množičnih imigracij. Tudi z razumevanjem težav s katerimi se Itali-

ja srečuje pri mediteranskih beguncih iz Afrike. Lahko si zatiskamo oči, a gre tudi za naš problem, za problem Evrope.«

Veleposlanik Iztok Mirošič je ob koncu poudaril, da je širitvena politika EU s strateškega vidika koristi našega kontinenta ena najuspešnejših evropskih politik.

BRUSELJ - Zaradi zaostalih plačil države

Odhajajoči Tajani podtaknil Renzijevi vladi opozorilo EU

BRUSELJ - Bruselj je včeraj opozoril Italijo, da s poznim plačevanjem svojih obveznosti krši evropsko pravo. V Rim je Evropska komisija poslala uradno zahtevo po pojasnilih, Italiji pa v skrajnem primeru grozi finančna kazen. Kot so pojasnili v Bruslju, je komisija poslala številne pritožbe, ki so izpostavile dolge plačilne roke italijanskih oblasti. Rim svoje obveznosti v povprečju poravnava v 170 dneh, v primeru javnih del pa je plačilni rok 210 dni.

V skladu z evropsko direktivo o boju proti zamudam pri plačilih morajo javni organi nabavljeno blago in storitve plačati v 30 dneh. Plačilni rok je lahko le pod izrednimi okoliščinami podaljšan na 60 dni. Zakonsko določena zamudna obrestna mera mora biti najmanj osem odstotnih točk nad referenčno obrestno mero Evropske centralne banke.

Antonio Tajani

ANSA

Skozi leta so si italijanske oblasti nabrale za med 60 in 100 milijard evrov zaostankov, kažejo različne ocene. Spopad z omenjeno težavo so napovedovale zadnje tri vlade, vendar ga nobeni ni uspelo rešiti.

V Rimu so sicer do poteze Bruslja kritični, saj je bilo za po-

ravnavo dolgov države sprejetih več vladnih ukrepov. Vladni krogi ocenjujejo, da za preiskavo stoji odhajajoči evropski komisar za industrijo Antonio Tajani, sicer dolgoletni zvesti predstavnik Berlusconijeve Forza Italia. Minister za gospodarstvo Pier Carlo Padoan je izpostavil, da je pismo iz Bruslja nerazumno glede na napredek aktualne vlade pri reševanju problema. Doslej je bilo poplačanega za okoli 24 milijard evrov dolga, premier Matteo Renzi pa je napovedal, da bo vse račune poravnal do septembra.

Komisija je sicer včeraj formalno posvarila tudi Slovaško, da ima pomisleke glede njenega obračunavanja zamudnih obresti. Rim in Bratislava imata dva meseca, da pripravita svoj odgovor. Če pomslekov komisije ne bosta ustrezno naslovila, bi lahko njun primer romal na sodišče.

ZLATO (999,99 %) za kg	30.136,29	+23,68
SOD NAFTE (159 litrov)	114,21 \$	+0,67
EVRO	1,3563 \$	0,0

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
18. junija 2014

valute	evro (povprečni tečaj)	18. 6.	17. 6.
ameriški dolar	1,3563	1,3568	
japonski jen	138,65	138,40	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	27,481	27,445	
danska krona	7,4563	7,4563	
britanski funt	0,80050	0,7994	
madžarski forint	307,36	307,34	
litovski litas	3,4528	3,4528	
poljski zlot	4,1444	4,1371	
romunski lev	4,3987	4,4015	
švedska krona	9,0070	9,0058	
švicarski frank	1,2180	1,2188	
norveška krona	8,1695	8,1300	
hrvaška kuna	7,5780	7,5770	
ruski rubel	46,8889	47,1895	
turška lira	2,9086	2,8972	
avstralski dolar	1,4492	1,4492	
brasiljski real	3,0657	3,0322	
kanadski dolar	1,4742	1,4742	
kitajski juan	8,4506	8,4491	
mehiški peso	17,7512	17,6906	
južnoafriški rand	14,5885	14,5637	

TRŽIČ - Poglabljajo kanal Est-Ovest in kanal v Ribiškem naselju

Da bodo čolni lahko pripluli do privezov

Motorni čolni in jadrnice bodo že julija lahko varno pluli do svojih privezov ob kanalu Est-Ovest v trziški industrijski coni Lisert in ob kanalu v Ribiškem naselju na območju devinsko-nabrežinske občine. Z leti se je na dnu obeh kanalov nabrala plast mulja, blata in peska, ki ovira plovbo; še zlasti imajo težave jahte in motorni čolni, ki jih gradijo v ladjedelnicah ob kanalu Est-Ovest. V zadnjih letih jih je več naselilo sredi preplivih kanalov, njihovo preizkušanje na morju je bilo težavno, saj so se na plovbo lahko odpravljali le ob visoki plimi.

Do poglobitve kanala bo prišlo na podlagi dogovora med deželno vlado in konzorcijem za razvoj trziške industrijske cone. Deželna direkcija za okolje je namreč poverila konzorciju, da opravi potrebni poseg in z dna obeh kanalov izkopa 10.000 kubičnih metrov materiala. Konzorcij so ob tem poverili, da 8000 kubičnih metrov izkopanih usedlin odloži na točno določen predel morskega dna daleč od obale, 2000 kubičnih metrov materiala pa bodo predelali v obratu podjetja Cicutin iz Latisane, ki bo poskrbelo za izkop. Dela bodo predvidoma trajala do 30. junija; v primeru slabega vremena se bodo lahko nadaljevala do 10. julija. Ob zaključku poglobljanja bosta kanala globoka tri metre, kar pomeni, da bodo po njih lahko pluli tudi večji motorni čolni in jahte. Poseg je vreden 350.000 evrov, dežela je zagotovila 335.000 evrov.

»Gre za izredno pomemben poseg, saj odgovarja potrebam dolge vrste navtičnih podjetij. S poglobitvijo se pa naše delo ne bo končalo, saj je nabiranje usedlin v naših kanalih in na morskem dnu stalnica, s katero se moramo soočiti. Zaradi tega si prizadevamo, da bi bilo v prihodnosti več rednih vzdrževalnih posegov,« pravi deželna odbornica Sara Vito, ki je večeraj začetek poglobljanja kanalov spremljala s trziško županjo Silvio Altran in predsednikom trziškega industrijskega konzorcija Enzom Boscarolom. »Zadovoljni smo z začetkom del, saj je v navtičnih podjetjih in marinah ob kanalu Est-Ovest zaposlenih 800 ljudi. Sama navtična podjetja so večkrat opozorila na težave zaradi preplivih kanalov, tako da je poseg še kako dobrodošel,« poudarja županja Silvia Altran. Poglobljanje kanala bo spremljala deželna agencija za okolje Arpa, ki je tudi dala dovoljenje, da bodo del izkopenega materiala lahko odložili na morsko dno. Na

konzorciju rešujejo tudi težave, do katerih v poletnih mesecih prihaja v kanalu Est-Ovest, ki zaradi cvetenja alg postane popolnoma zelen. »Iščemo rešitev v sodelovanju z institutom za morsko biologijo OGS, v stiku smo tudi s podjetjem A2A,« pojasnjuje predsednik trziškega industrijskega konzorcija Enzo Lorenzon.

Začetek poglobljanja kanala Est-Ovest

BONAVENTURA

TRŽIČ - Podpora občinskega sveta

Čim prej naj se začnejo dela za poglobitev dna pred luko

Vredna so 12,1 milijona evrov - O projektu odloča ministrstvo za okolje

V Trziču so nedvomno zadovoljni z začetkom poglobljanja kanala Est-Ovest, čeprav si še toliko več želijo, da bi se čim prej začel tudi izkop morskega dna pred pristaniščem Portorož. Zaradi usedlin je tudi morsko dno pred pristaniščem vse bolj plitvo, kar povzroča vrsto težav delovanju luke. V prejšnjih dneh so med zasедanjem občinskega sveta soglasno podprli sklep, ki prižiga zeleno luč za poglobitev morskega dna pred pristaniščem. Celoten postopek sicer bo vse prej kratek; dokumentacijo morajo iz Trziča poslati na ministrstvo za okolje, kjer zbirajo dokumente za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja (VIA). »Če ne bo zapletov, bi se postopek lahko zaključil do konca leta,« pojasnjuje predsednik trziškega pristaniškega podjetja Paolo Maschio in pojasnjuje, da bo po izdaji okoljevarstvenega dovoljenja potrebnih kakih šest mesecev za izvedbo javne dražbe za izbiro izvajalca del. Od podpisa pogodbe do zaključka izkopa bosta predvidoma potrebni dve leti, čeprav bodo dela kot taka trajala pet do šest mesecev. Iz morskega dna nameravajo izkupati 885.000 kubičnih metrov materiala, ki ga bodo odložili na temu namenjenem območju ob robu industrijske cone. Tamkajšnji nasip bo s sedanjih štirih metrov dvignjen na 6 oz. 7,5 metrov višine, pred nanosom usedlin bodo območje prekrili z neprepustno folijo, da bi ne prišlo do uhanja materiala. V usedlinah je namreč tudi živo srebro, ki ga je voda s sabo naplavljalja iz idrijskih rudnikov. V morskem dnu je na tem območju živega srebra za deset delcev na milijon, medtem ko je mejna vrednost pet delcev na milijon.

Načrt za izkop morskega dna pred trziškim pristaniščem pa ne zadovoljuje občine Devin-Nabrežina, ki je ravno pred kratkim izdala negativno mnenje, potem ko se je na podoben način izrekla septembra lanskega leta. Iz devinsko-nabrežinske občine opozarjajo zlasti na škodo, ki bi jo lahko utrpeli v školjčičih.

DUPOS se predstavlja

Društvo upokojenih obrtnikov in podjetnikov Slovenije (DUPOS) Nova Gorica prireja informativni sestanek o čezmejnem društvu podjetnikov, obrtnikov in menedžerjev. Društvo deluje na ozemlju celotne Slovenije in v vseh obmejnih državah, kjer živijo Slovenci, ter ima predvsem družabni, informativni in socialni namen. Za predstavitev društva DUPOS bo jutri ob 20. uri v gostilni Primožič na goriškem Vialu poskrbel Jože Elersič. Pripravljalni odbor za goriško pokrajino vabi na sestanek s potrditvijo udeležbe po tel. 0481-82117 (Vito Primožič).

Monografija o Gradniku

V dvorani novogoriške knjižnice Franceta Bevka bo danes ob 18. uri predstavitev znanstvene monografije Ane Toroš »O zemlja sladka: kamen, zrno, sok« s podnaslovom »Alojz Gradnik ter romanski in germanski svet«. Delo Ane Toroš zapolnjuje vrzel v poznavanju Alojza Gradnika v evropskem literarnem okviru. (km)

Zoran se vrača v Kinemax

Film Goričana Mattea Oleotta »Zoran, moj nečak idiot« se z današnjim dnevom vrača v goriški Kinemax. Projekcije si bodo sledile do torka, 24. junija, z začetkom ob 21.45 in vstopnino 4 evrov. Film je osvojil nagrade doma in v tujini pa tudi nominacijo za nagrado David di Donatello za najboljšega režiserja in še nominacijo za nagrado Globo d'oro za najboljši prvenec. Od danes dalje ga vrtijo po nemških kinodvoranah, 28. junija pa se bo potegoval za nagrado Nastro d'Argento za scenarij.

Pestro poletje v Trziču

V Trziču se obeta pestro poletje. Občinska uprava v sodelovanju s krajevnimi združenji, goriško Trgovinsko zbornico in zvezo trgovcev Ascom je poudarila niza prireditev »Monfalcone estate«. Dogodki bodo uglaseni na glasbo, kino in nogomet. Na Trgu Unità d'Italia bodo od danes (od 18. ure dalje) na platnu predvajali tekme nogometnega svetovnega prvenstva. Ob 21. uri bo v beneški palači v Ulici Sant'Ambrogio na vrsti predstava »La tradotta«. V istih prostorih bodo jutri ob 17. uri odprli likovno razstavo del Elvia Zorzenona in Vittoria Parovela z naslovom »Arte nelle Forme negli Spazi«. Veliko pričakovane vlada za tekmo Italija-Kostarika, ki si jo bo mogoče ogledati jutri ob 18. uri na Trgu Unità d'Italia. V soboto bo ob 16. uri na Trgu Republike in na Korzu Popolo »Re-Generation day«, v nedeljo ob 19. uri v parku Area Verde pa še prireditev »Musica senza confini«. (av)

PIERIS - Več sto tisoč evrov škode

Med raztovarjanjem bal sena s tovornjaka se je vnel požar

Črn oblak dima se je večeraj popoldne dvignil ob požaru, ki je zajel kmetijsko podjetje Ermesa in Stefana Cosola v Pierisu na območju škocjanske občine. Zagorelo je v prvih popoldanskih urah v veliki hali, pod katero je bilo spravljeno več deset bal sena, saj se lastnika kmetijskega podjetja ukvarjata ravno z njihovo prodajo govedorejcem.

Včeraj zgodaj popoldne je v halo pripeljal tovornjak, na katerem je bilo natovorjenih več bal sena. Ko so začeli raztovarjati kamion, je naenkrat zagorelo; požar naj bi se vnel ob pregretem motorju tovornjaka, mogoče ob izpušni cevi, ki naj bi se dotaknila sena. Kakor-

koli, v nekaj minutah se je ogenj razširil na komaj pospravljene bale sena, ki so zagorele kot za stavo. Zaradi vročine so kaj kmalu počila stekla na oknih hale, iz katerih je uhajal gost dim, ki ga je bilo mogoče videti daleč naokoli.

V požaru se k sreči ni nihče poškodoval; na kraj so prihiteli gasilci, ki so se takoj lotili gašenja gorečih bal. Na delu so bili do večernih ur, saj je ogenj še kar nekaj časa tlel in je obstajala nevarnost, da bi spet zagorelo. Po prvih ocenah naj bi bilo škode za več sto tisoč evrov. Poleg bal sena in tovornjaka je včeraj zgorelo še nekaj drugih kmetijskih strojev.

Uničeni tovornjak (levo); gasilci med gašenjem požara (zgoraj)

BONAVENTURA

GORICA - Matura na višjih srednjih šolah

Vsiljiva tehnologija je privlačnejša od vojne, Kocbeka izbirali licejci

Kot je včeraj nek dijak zapisal na Facebooku, petindvajset odstotkov mature je mimo. To velja za skupno 491.224 dijakov italijanskih višjih srednjih šol, med katerimi je tudi dvaintrideset dijakov in dijakin slovenskega višješolskega središča v Gorici. Maturantje so za včerajšnje prvo pisno nalogo iz slovenščine izbirali med štirimi tipologijami nalog - analizo besedila, izdelavo kratkega esaja ali članka, zgodovinsko nalogo in splošno nalogo -

li nekoliko preveč splošni. Velika večina dijakov je pričakovala naslov o prvi svetovni vojni, saj letos poteka stoletnica njegovega začetka. Na klasičnem liceju Primož Trubar in na družboslovnem liceju Simon Gregorčič, ki imata skupno komisijo, se je največ dijakov opredelilo za analizo Kocbekovega besedila, saj so pisatelja obdelali med šolskim letom, dijakom in dijakinjam znanstveno-tehnološkega liceja Simon Gregorčič pa je bil najbližji

Državni izpit na humanističnem polu

BUMBACA

ŠTANDREŽ Štabeach, ob nogometu tudi glasba

Na dvorišču doma Andreja Budala v Štandrežu je v polnem teku tradicionalni turnir Štabeach v organizaciji društva Oton Župančič. Prireditelji so se za 22. izvedbo odločili za dvotekmno tekmovanje v malem nogometu, na katerega se je prijavilo osem moških in tri ženske ekipe. Od ponedeljka do petka odigrajo vsak večer tri ali štiri tekme z začetkom ob 19.30. Jutri bo po koncu zadnje tekme med ekipama Šemšer in Ir Real (pričetek ob 22. uri) zabava z DJ-em Škerkom. Tekmovanje bo doseglo svoj vrhunec prihodnji konec tedna. V petek, 27. junija, bodo na vrsti polfinalne tekme, v soboto, 28. junija, pa bodo odigrali finalne tekme tako v moški kot v ženski kategoriji. Sledilo bo nagrajevanje in nastop glasbene skupine Pikapolonica. Med turnirjem je odprt kiosk Floridita. (av)

Matura na tehničnem polu

BUMBACA

ter sedmimi različnimi naslovi.

Analiza besedila je tokrat vsebovala odlomek iz Tovarišije Edvarda Kocbeka (na šolah z italijanskim učnim jezikom so se spopadli z analizo besedila pesmi Salvatoreja Quasimoda »Ride la gazza nera sugli aranci«), pri tipologiji B pa so maturantje lahko izbirali med štirimi različnimi področji. Naslov umetniško-literarne vrste je bil »Impresionizem v slovenski besedi in likovni umetnosti«, socialno-ekonomskega področja »Nove odgovornosti«, zgodovinsko-političnega »Težavna pot demokracije v 20. stoletju«, tehnično-znanstvenega področja pa »Vsiljiva tehnologija«. Zgodovinska naloga je bila - pričakovano - posvečena prvi svetovni vojni, splošna naloga pa je vsebovala članek arhitekta Renza Piana o »krpanju periferij«. Po opravljenem prvem pisnem delu so nam dijaki zaupali, da so bili naslovi zanimivi, čeprav so se nekateri izmed njih pritoževali, da so bi-

naslov »Vsiljiva tehnologija«. Na zavodu Žiga Zois - pravno gospodarsko podjetniška smer - sta se dva dijaka razpisala o prvi svetovni vojni, dva sta izbrala splošno nalogo, eden je pisal o tehnologiji. Na zavodu za informatiko Jurij Vega sta se dva dijaka odločila za vsiljivo tehnologijo, eden pa za esej o novih odgovornostih. Danes je za goriške maturante na vrsti druga pisna naloga. Enajst dijakov klasičnega liceja bo pisalo nalogo iz grščine, osem dijakov znanstveno-tehnološkega liceja čaka matematika, pet dijakov družboslovne smeri liceja Simon Gregorčič pa družboslovje. Na poklicnem zavodu Žige Zoisa bo moralo pet dijakov pokazati svoje znanje na področju gospodarskega poslovanja, trije maturantje zavoda Jurij Vega pa se bodo spopadli s sistemi in obdelavo podatkov, to se pravi z informatiko. Tretja, večpredmetna pisna naloga, bo v ponedeljek, 23. junija. (av)

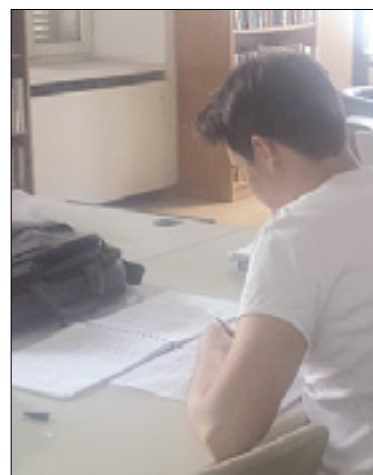
GORICA - Knjižnica Damirja Feigla

Poleti še več obiskov

Na mesec jih obišče v povprečju 900 oseb in izposodijo 700 knjig - Letos povsem nov poletni urnik

Knjižnico Damirja Feigla v Gorici mesečno obišče 900 oseb, med katerimi je največ univerzitetnih študentov in dijakov, veliko pa je tudi otrok v spremstvu staršev. Knjižničarka Luisa Gergolet nam je med včerajšnjim pogovorom povedala, da v poletnem času število obiskov naraste, saj tako dijaki kakor tudi otroci nabirajo čtivo za poletno branje.

Na mesec izposodijo okoli 700 knjig, predvsem predšolskim in osnovnošolskim otrokom. V knjižnici prirejajo tudi pravljčne urice, ki skupaj trajajo štirinajst dni. Otroci se jih udeležujejo z velikim veseljem. Poleg najmlajših pa ne smemo seveda pozabiti na upokojece, ki tudi veliko berejo. K včerajšnjemu pogovoru se je pridružila še knjižničarka Breda Bertalančič. Od njiju smo izvedeli, da knjižnica sodeluje letos pri dveh poletnih pobudah: to so »Primorci berejo« in »Knjižnica pod krošnjami«. Pobudo »Primorci berejo« izvajajo že četrto leto. Namenjena je vsem članom knjižnice, starejšim od petnajstih let, in bo trajala do 11. novembra letos. Njen cilj je zlasti spodbujanje k branju slovenskih avtorjev. Na seznamu slovenskih naslovov najdemo 60 knjig v prozi, od katerih so najbolj brane predvsem »Zgodba mojega očeta« (Bogomila Kravos), »Vse moje vojne« (Maruša Krese), »Pasja grofica« (Bogdan Novak), »Zasilni izhodi« (Igor Pison) in »Usodna emonska lepota« (Ivan Sivec). Kar zadeva poezijo, pa je na izbiro enajst knjig, od katerih je najbolj brana Bandlerjeva zbirka »Odhod«. Pri drugi pobudi - »Knjižnica pod krošnjami« -, ki bo bralce vseh starosti do septembra privabljala v Ljudski vrt, sodelujejo tri leta, tudi v tem pri-

meru uspešno, poudarjata knjižničarki.

Narodna in študijska knjižnica ima, kot znano, glavni sedež v Trstu, v okviru KB centra v Gorici pa podružnico - Feiglovo knjižnico. Prireditve in dogodke, ki jih zasnuje vsak sedež samostojno, izpeljejo v lastni režiji. Pozorni so seveda na potrebe in pričakovanja obiskovalcev. S tem je povezana tudi novost letošnjega poletja - povsem nov poletni urnik v Gorici, nas je opozorila Luisa Gergolet, koordinatorica Feiglove knjižnice, ki je odprta ob ponedeljkih, sredo in petkih med 8. in 16. uro, ob torkih in četrtek pa med 11. in 19. uro. Tudi knjižničarke si bodo privoščile poletni počitek, in sicer med 4. in 14. avgustom. (pt)

Včeraj v Feiglovi knjižnici

FOTO P.T.

NOVA GORICA - Podpis pogodbe za izgradnjo VDC

Gradbišče tri leta samevalo, v ponedeljek ga bodo oživili

Na opuščnem gradbišču bodo že v ponedeljek začeli z gradnjo

FOTO K.M.

»Za Varstveno delovni center je danes srečen dan,« se je včeraj ob podpisu pogodbe med novogoriško mestno občino, slovenskim ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in Cestnim podjetjem Nova Gorica (CPG) veselila Tea Leban, direktorica novogoriškega Varstveno delovnega centra (VDC). Dolgo pričakovana gradnja novogoriške enote VDC z bivalnimi enotami se bo končno začela. Direktor CPG Kristijan Mugerli obljublja, da bodo gradbeni stroji zabrnili že v ponedeljek.

»S to izgradnjo v Novi Gorici bo dobilo dvajset oseb možnost celodnevne bivanja, 40 pa prostor v dnevnem centru,« je včeraj v Novi Gorici poudarila ministrica

Župan in ministrica

FOTO K.M.

za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Anja Kopač Mrak. »Verjamemo, da bo država držala obljubo, ker je račun sprejet in pogodba podpisana,« je včeraj povedal novogoriški župan Matej Arčon, ki pa bi lahko imel upravičen razlog za nezaupanje. Na Goriškem namreč že skoraj dvajset let čakajo na izgradnjo t.i.

novogoriške enote Varstveno delovnega centra, projekt se v preteklosti ni in ni mogel uresničiti. Gradnja je bila leta 2001 uvrščena v nacionalni program socialnega varstva do leta 2005, med načrtovanimi naložbami v varstveno-delovne centre pa je takrat iz programa izpadla le Nova Gorica. V letih 2007-2008 je bil denar za investicijo že zagotovljen, vendar nato vrnjen v državni proračun. Ko se je gradnja objekta na obrobju mesta januarja 2011 končno začela, se je zelo kmalu tudi ustavila. Izbrani izvajalec del Gradbeno podjetje Grosuplje je objavil stečaj. Zadeva se je začela premikati lani, ko je vodenje investicije od ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti prevzela mestna občina Nova Gorica. Novi izbrani izvajalec je novogoriški CPG. Direktor Kristijan Mugerli zagotavlja, da se bo gradnja 2,2 milijona evrov vredne investicije pričela že v ponedeljek. »Rok za izvedbo del je 220 dni,« dodaja Mugerli. 60 odstotkov investicije bo prispevalo ministrstvo, 40 pa občina. Objekt naj bi na menu predali prihodnjo pomlad. (km)

GORIŠKA - Spodbujanje start-up podjetništva

Beg možganov v tujino

»Soočamo se z begom možganov v tujino. Posamezniki, ki imajo znanje, pri nas nimajo kje delati, ustvarjati. Tisti, ki znanje in izkušnje nabirajo v tujini, se nimajo kam vrniti. Sam sem se odločil, da ne bom čakal, da se bo okolje spremenilo, ampak želim spremeniti okolje. Zato sem mentor drugim. Sam ob ustanavljanju svojih podjetij te sreče nisem imel,« pravi podjetnik Tomaž Jug, mlad možki v srednjih tridesetih letih, ki pa ima že več kot desetletne izkušnje v podjetništvu. Je mentor novoustanovljenim start-up podjetjem in soustanovitelj in direktor podjetja Editor - ene največjih spletnih agencij na ozemlju zahodne Slovenije.

V Primorskem tehnološkem parku (PTP) se v zadnjem obdobju pospešeno posvečajo prav spodbujanju start-up podjetništva oziroma nastajanju nove generacije start-up podjetnikov, ki bi bili sposobni mednarodno konkurirati in zaposlovati. Start-up podjetja so tista, ki imajo namen razviti nov, običajno inovativni izdelek ali storitev v negotovih okoliščinah. Običajno imajo velik potencial za rast in ustvarjanje velikega števila delovnih mest. Največ tovrstnih podjetij deluje na področju informacijske in komunikacijske tehnologije in biotehnologije.

PTP je v zadnjem letu organiziral več kot 50 dogodkov za podjetnike in podjetniške talente, ki se jih je udeležilo več kot 2.000 ljudi. Kot pravi Tomaž Jug je nujno, da okolje posameznikom, ki imajo znanje in podjetniško idejo, nudi ustrezno podporo. Opozarja pa, da je med 130 mentorji, ki delujejo v glavnem v Ljubljani, edini z Goriške.

Glede na raziskavo Global Entrepreneurship Monitor, ki je bila opravljena v letu 2013, je stanje na področju zaznavanja poslovnih priložnosti in podjetniških namer v prihodnjih treh letih zaskrbljujoče. Med 67 državami, ki so sodelovale v raziskavi, je Slovenija uvrščena na 62. mesto. Število start-up podjetij, ki

se na letni ravni ustanovijo na območju Slovenije, znaša med 100 in 130, od tega jih je največ v Ljubljani in okolici, na Goriškem pa v povprečju le med 8 in 12. »Toda institucije so, znanje je, manjka le nekaj kapitala, mecenstva, mentorstva, da bi ustvarili boljše in lepše okolje za podjetništvo tudi pri nas. V svetu ne govorijo več o krizi. Obstajajo namreč okolja, kjer so se krizi prilagodila,« opozarja Jug.

V PTP, kjer še posebej spodbujajo podjetja, ki so usmerjena na globalni trg, so se lani povezali v iniciativo start-up Slovenija, ki združuje sedem centrov v večjih slovenskih mestih, znotraj katere je bilo organiziranih 400 dogodkov, udeležilo se jih je 13.000 ljudi.

»Podpora visokotehnološkim start-up podjetjem s potencialom hitre rasti se je v svetu že zelo jasno ločila od splošne podpore podjetništvu, saj ima številne specifične,« opozarja direktorica PTP, Tanja Kožuh. »Kupci so v večini primerov neznani, podjetja so usmerjena na globalni trg. Smrtnost teh podjetij je zelo velika, zato se razvijajo novi koncepti - start-up ekosistemi. V mestu Nova Gorica in v Goriški regiji si prizadevamo zgraditi start-up ekosistem, ki bo privlačen za talente, start-up podjetnike, mentorje, investitorje in druge posameznike in skupine,« dodaja Kožuhova, Iztok Lesjak, direktor Tehnološkega parka Ljubljana in vodja Initiative Start-up Slovenija, pa dodaja, da se v Sloveniji te ideje počasi prebijajo, saj je za takšne podjetniško okolje značilno nesodelovanje, nepovezovanje in nepodjetniška kultura. »Opažamo pa tudi, da nove generacije nimajo dovolj lastne iniciative in drznosti, zato bi jih s takšnimi pobudami radi k temu spodbudili,« dodaja Lesjak.

Primorski tehnološki park pripravlja med 23. in 30. junijem razstavo »Start-up Nova Gorica«, s katero bi radi svoje programe predstavili širši javnosti. Na ogled bo v avli novogoriške mestne hiše.

Katja Munih

Tomaž Jug (levo) in sedež Primorskega tehnološkega parka (zgoraj)

FOTO K.M.

GORICA - Gherghetta Kandidira za predsednika zveze pokrajin

Predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta napoveduje, da bo vložil kandidaturo za predsednika zveze italijanskih pokrajin UPI. »Želim si Italije, ki bi bila drugače organizirana, bolj učinkovita, hitrejša pri odgovarjanju na potrebe ljudi,« poudarja Gherghetta, ki je prepričan, da »državlani ne potrebujejo neocentralistične države, v kateri bi imele dežele dvojno vlogo zakonodajalcev in upraviteljev, v kateri ne bi bilo treba vzdrževati desetih ustanov in konzorcijev, ki razjedajo Italijo kot najhujša bolezen.« Gherghetta je prepričan, da zveza UPI ne sme biti le sindikat, pač pa mora dati svoj doprinos k splošni rasti države. »Tudi sami moramo dati svoj doprinos in biti v zgled ostalim. Zato nič več sejnin in potovanj z letalom, pač pa povezave preko spleta in povezovanje storitev,« poudarja Enrico Gherghetta.

E. Gherghetta

PODGORA - V 65. letu umrl Benjamin Klemše

Spominjajo se ga na šolah

Za seboj zapušča ženo Nadjo, sina Tomaža in hčer Natašo ter njuni družini - Na zadnjo pot ga bodo pospremili jutri

Preko dvajset let je bil šolski sodelavec na slovenskih šolah v Gorici in bil priljubljen tudi zaradi svojega veselega značaja. Benjamin Klemše je v torek umrl v sobi goriške bolnišnice. Kljub njegovi življenjski sili in bojevitosti mu bolezen nazadnje ni prizanesla.

Rojen je bil 20. avgusta 1948 v Gorici kot najmlajši izmed treh sinov v kmečki družini Marije Pelicon iz Gabrij in Kristijana Klemšeta po rodu iz Ustij na Vipavskem, ki sta si dom uredila na Sovodenskem. Starejša brata sta mu bila Joško, ki živi na Tržaškem, in Vlado, znani goriški družbeni delavec. Pred zaposlitvijo na slovenskih šolah se je pokojnik ukvarjal z mizarstvom; bil je spretni rok in poprijel je za vsako delo. Do upokojitve pred približno desetimi leti

BENJAMIN KLEMŠE

je bil triindvajset let šolski pomočnik na višješolskih zavodih Ivan Cankar in Jurij Vega v Gorici. Šolniki in več generacij dijakov se ga dobro spominjajo, saj je bil zgovoren, znal je spraviti vsakogar v dobro voljo. V prostem času pa se je še naprej posvečal mizariskim delom.

V svojih mladih letih je obiskoval sorodnike na Vipavskem. Tam je spoznal Nadjo, svojo življenjsko sopotnico. Poročila sta se v Ajdovščini 2. oktobra 1971. Rodila sta se jima sin Tomaž in hči Nataša. Družina si je dom uredila najprej na goriškem Rafutu, nato, na Benjaminov rojstni dan 20. avgusta 1988, pa v Podgori. Bil je vester družinski oče, značilno povedati pokojnikovi najbližji, zelo rad je kolesaril, imel je posebno veselje za motorje in za slovensko narodno glasbo, zaradi svoje dobre volje je bil priljubljen dedek za svoje tri vnukinje.

Benjamina Klemšeta bodo na zadnjo pot pospremili jutri. Žalni sprevod bo krenil ob 11.30 iz goriške splošne bolnišnice, pogrebna maša bo v cerkvi sv. Ivana v Gorici. Sledila bo upepelitev.

REDIPULJA - V kapeli kostnice nastopil tudi moški zbor Jezero

Pevski poklon fantom, ki so jih v smrt pošiljali kralji in cesarji

Moški pevski zbor Jezero z dirigentko Zulejko Devetak v Redipulji

FOTO VIP

S sklopom ponarodelih napevov je pred nekaj dnevi moški pevski zbor Jezero iz Doberdoba nastopil v kapeli monumentalne kostnice v Redipulji, kjer je spominsko slovesnost priredil tamkajšnji ženski pevski zbor Elianico. S to pevsko skupino so Doberdobci navezali stike med lanskim velikim pevskim shodom na Južnem Tirolskem. Poleg zborov Jezero in Elianico je na koncertu nastopila skupina Costumi Tradizionali Bisiachi iz Turjaka, ki v glavnem poje pesmi v bizziškem narečju. Pevske nastope je popestril pripovedovalec Franco Ongaro, ki se je sprehodil skozi tragedijo prve svetovne vojne. Šlo je namreč za prireditev, s katero so se spomnili vojnih grozot in tisočih padlih vojakov, mladih fantov, ki so jih kralji in cesarji pošiljali v nesmišlen boj.

Ne dogaja se ravno pogosto, da bi zbor slovenske narodne skupnosti sodeloval na slovesnostih v Redipulji, časi pa se vendarle spreminjajo. Očitno bo tudi stoletnica strašnega spopada pripomogla k preseganju nesoglasij iz preteklosti, ki so jih povzročili ravno pohlep po tuji zemlji in vojne. (vip)

GORICA - Mednarodna kooperacija

Po Sarajevu delili devet eko-nasvetov

Delegacija iz goriške pokrajine s podpredsednico Maro Černic na čelu, dežele Furlanije-Juljske krajine in zadruge Kallipolis iz Trsta je v prejšnjih dneh v Sarajevu predstavila devet eko-nasvetov, ki naj bi prispevali k spremembi vsakdanjih življenjskih navad in k večji okoljski ozaveščenosti. Obisk je bil vključen v projekt »Bosnian Intelligent Housing«, ki ga goriška pokrajina vodi v sodelovanju z raznimi partnerji iz Bosne-Hercegovine.

Med srečanjem so predstavili informativno gradivo, ki ga bodo delili po sarajevskih osnovnih šolah. V njem je opisanih devet enostavnih

eko-pravil, ki se jih je treba držati, če hočemo v vsakdanjem življenju prispevati k varovanju okolja. Na srečanju so se pogovarjali tudi o nadaljevanju projekta, ki predvideva določitev območja v Sarajevu, kjer bi krajevni in italijanski tehniki skupaj preverili, v kolikšni meri so energetska varčna tamkajšnja poslopja in kako bi bilo treba ukrepati, da bi bila okolju prijaznejša. Delegacija iz goriške pokrajine in Trsta je v Sarajevu obiskala tudi italijansko veleposlaništvo, kjer so se seznanili z najnovejšimi podatki o nedavnih poplavih, ki so prizadele en milijon ljudi.

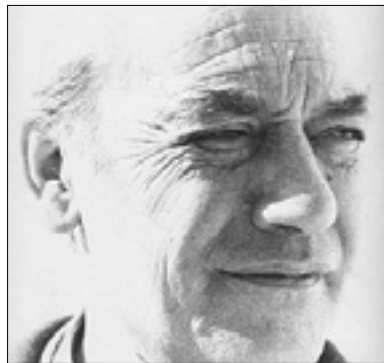
GORICA - Danes odprtje razstave

Slikar Rudolf Saksida je povezal slovensko in italijansko kulturo

V Gorici bo danes Saksidov dan. V palači Attems Petzenstein na Kornu, kjer je sedež Pokrajinskih muzejev, bo ob 18. uri svečano odprtje retrospektivne razstave, posvečene Rudolfu Saksidi z naslovom »Pittore cantastorie - Slikar pravljicar«. Umetnik, ki je povezoval slovensko in italijansko kulturo ter je še premalo poznan širšemu občinstvu, je bil rojen leta 1913 v Gorici, kjer je leta 1984 tudi umrl. Tridesetletnica smrti, ki poteka letos, je torej priložnost, da se mu primerno oddolži mesto, v katerem je več let tudi živel in delal.

Rudolf Saksida se je rodil 28. januarja na Kornu na hišni številki 12. Leta 1914, ob izbruhu prve svetovne vojne, so mobilizirali njegovega očeta. Kasneje, zaradi bojev na Soški fronti, pa se mati z otrokom zateče v Domžale. Leta 1933 Saksida maturira na goriški trgovski šoli, leto kasneje se vpiše na ekonomsko fakulteto Univerze v Trstu, kjer sodeluje s humorističnim tednikom »El melon«. V obdobju 1935-37 služi vojaški rok v me-

stu Lucca. Leta 1937 se zaposli v pokrajinskem turističnem uradu kot projektant tiskovin in plakatov, naveže prijateljstvo s Tulliom Cralijem in pristopi k futurizmu ter prvič razstavlja kot slikar. Leta 1940 tudi njega doleti vpoklic v vojsko: najprej ga pošljejo na albansko fronto, nato pa premestijo v Verono. Leta 1942 sodeluje v futurističnem paviljonu beneškega Bienala z delom »Vojna aeroslika«. Leto kasneje pristopi k Narodno-osvobodilni fronti. Leta 1946 poučuje na slovenski gimnaziji v Gorici, leta 1947 postavi svojo prvo povojno razstavo v tržaški galeriji Strega, nakar se preseli v Koper, kjer poučuje in dela kot grafični oblikovalec. Kmalu opusti futurizem in se približa Spacalovemu magičnemu realizmu, ki predstavlja izhodiščno točko za oblikovanje osebnega poetičnega izraza, hkrati fantastičnega in simboličnega. Leta 1948 sodeluje na svoji prvi povojni skupinski razstavi v Kopru, nato leta 1950 razstavlja na skupinski razstavi v ljubljanski Moderni galeriji, samostojno pa

v tržaški Galleria dello Scorpione. Leta 1953 sodeluje na odmevni razstavi »Tržaški slovenski slikarji« v Moderni galeriji v Ljubljani. Z letom 1955 poučuje na slovenskih šolah v Trstu. Po upokojitvi leta 1981 se Rudolf Saksida preseli v rodno Gorico, kjer mu istega leta pripravijo obsežno retrospektivno razstavo. Tu umre 6. marca 1984.

Na razstavi v palači Attems Petzenstein bo več novosti, med temi izstopa Saksidova futuristična slika »Letalec«, ki je bila restavrirana. Prvič bo na ogled izbor plakatov, ki jih je Saksida oblikoval za podjetja ali dogodke, poleg tega še tempe, skice, razglednice, naslovnice in ilustracije za šolske učbenike, dalje še humoristične vinjete in karikature, ki jih je risal za različne publikacije svojega časa; med temi zaslužita omembo tržaška humoristična revija »El melon« in prvi slovenski fotoroman »Modre veverice«. V pritličnih prostorih goriške palače bodo torej štiri vitrine z omenjenim gradivom pa še z drugo dokumentacijo in fotogra-

Rudolf Saksida (levo) in »Mrtvo mesto« (1959, zgoraj)

fijami iz družinskega albuma. Tu bodo razstavljeni tudi plakati in bodo predvajali umetniški film »Piccole cose ma non troppo«, ki ga je Saksida posnel po lastni zamisli. Najobsežnejši sklop eksponatov predstavljajo olja, ki so za Saksido najbolj značilna, pa še dela v tehniki pastela, ročno okrašeni predmeti, lesorezi in lepljenke iz avtorjevega zrelega obdobja. V pritličju bo na ogled okrog šestdeset Saksidovih del, manjši izbor pa bo razstavljen v prvem nadstropju, kjer se bo vsebinsko vklopil v stalno zbirko Pinakoteke.

Razstavo organizirajo Pokrajinski muzeji iz Gorice in Društvo za umetnost Kons iz Trsta s prispevkom dežele Furlanije Julijske krajine; kustos je Joško Vetrli, Giulia Giorgi in Saša Quinzi pa sta kustosa postavitve. Po nocojšnji otvoritveni slovesnosti, ki je odprta javnosti, bo sta vodena ogleda v slovenskem in italijanskem jeziku v spremstvu Saše Quinzija in Giulie Giorgi. Razstava bo danes odprta do večernih ur; z jutrišnjim dnem dalje pa bo na ogled do 12. oktobra, in sicer od torka do nedelje med 10. in 17. uro.

DRAGOJEVIĆ Po Zagrebu in Ljubljani na vrsti Vrh

Intenzivno potekajo priprave na sobotni koncert Oliverja Dragojevića in benda Dupini na Vrh, istočasno pa narašča običajna »Olivermania«. Mrzlično pričakovanje se odraža tudi v številu rezervacij; v primeru slabega vremena bo koncert namreč v goriškem Kulturnem domu, kjer je razpoložljivih le 288 mest. Organizatorji vsekakor računajo na naklonjeno vreme.

Oliver Dragojević nadaljuje svojo junijsko turnejo. Pred dnevi je nastopil v Zagrebu, v torek v Ljubljani, kjer je v Križankah navdušil večtisočglavo množico. Goriška publika si lahko nada, da bo z dalmatinskimi melodijami in s svojimi uspešnicami, kot so »Cesarica«, »Vjeruj u ljubav«, »Moj galebe«, »Skalinada« in »Tišina mora«, zaznamoval tudi sobotni dogodek na zunanjem igrišču centra Danica na Vrh.

Koncert sodi v okvir projekta Kras@event@Carso, med njegovimi pobudniki pa so tudi center za glasbeno vzgojo Emil Komel, občina Sovod-

Oliver Dragojević

nje in Kulturni dom v Gorici. Ob tej priložnosti so se pridružile vse osrednje slovenske kulturne ustanove z Goriškega in društvo Danica. In ravno člani vrhovskega društva so si zavihali rokave in primerno pripravljajo kraj »kraške fešte« z legendo dalmatinske glasbe. Koncert se bo začel ob 20.30; podrobnejše informacije so na voljo v uradu Kulturnega doma v Gorici (tel. 0481-33288).

gledališče, režija Marjan Bevk. V soboto, 21. junija, ob 21. uri »Krčmarica Mirandolina« (Carlo Goldoni), nastopa kulturno društvo Zarja - Trnovlje (Celje), režija Vojko Belša. V nedeljo, 22. junija, ob 21. uri »Češpe na figi« (Marjan Tomšič), nastopa KD Berce Gabrovica pri Komnu, režija Sergej Verč, asistentka Minu Kljuder.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE NOVA GORICA vabi danes, 19. junija, na dvorišče dvorca Coronini v Šempetru na predstavo »Sljehrnik« (Iztok Mlakar); informacije na tel. 003865-3352247.

DANES V GORICI**KINEMAX** Dvorana 1: 18.00 - 20.00 - 22.10 »Tutte contro lui - The other Woman«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Jersey Boys«.

Dvorana 3: 17.45 »Il magico mondo di Oz«; 19.45 »Maleficent«; 21.30 »Zoran, il mio nipote scemo«.

DANES V TRŽIČU**KINEMAX** Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Jersey Boys«.

Dvorana 2: 17.30 »Il magico mondo di Oz«; 20.10 - 22.00 »Alabama Monroe - Una storia d'amore«.

Dvorana 3: 17.50 - 20.00 - 22.10 »Tutte contro lui - The other Woman«.

Dvorana 4: 17.40 »Maleficent«; 20.15 - 22.00 »Sexy Shop«.

Dvorana 5: 18.00 - 20.10 - 22.00 »Le Week-End«.

Koncerti

»**LIVE / GLASBA PREKO MEJE**«: na območju Ai Brechi v Škocjanu bo danes, 19. junija, »Praznik glasbe«: ob 16. uri bo glasbeni laboratorij za izdelavo instrumentov; ob 20. uri nastopa skupin Laboratorio sonoro (Punto Giovani iz Gorice) in Black Gear (mladinski center v Pierisu); več na www.dobialab.net.

Izleti

SPDG organizira v nedeljo, 22. junija, izlet na Mali Karman (Monte Cuarnan, 1372 m). Tura je nezahtevna, primerna za vse planince, ki radi hodijo v hribe. Predvideni sta dve uri in pol vzpona in ena ura in pol sestopa. Zbirališče ob 6.45 na parkirišču pri Rdeči hiši v Gorici. Odhod ob 7. uri. Možnost prevoza s kombijem; informacije po tel. 338-3550948 (Mitja).

SPDG prireja 5. in 6. julija izlet v skupino Lagorai z vzponom na Cima d'Asta (2847 m) iz severozahodne smeri (Caoria). Prevoz predvidoma z društvom kombijem. Izlet je precej zahteven in primeren za člane z dobro kondicijo. Predstavitev izleta in definitivne prijave na sedežu društva v četrtek, 26. junija, ob 20. uri. Ob prijavi je obvezno vplačilo akontacije za prevoz in prenočitev. Koordinator Vlado, tel. 3317059216.

Obvestila

DVS BODEČA NEŽA vabi v svoje vrste nove pevke, ki imajo rade ubrano petje, prijetno družbo in gostovanja v tujini, ki stremijo za ambicioznimi dosežki in ki se rade preizkušajo tudi v mednarodnih krogih. Prve avdicije za sezono 2014-2015

bodo od 24. do 27. junija. Vse, ki bi se radi prijavile na avdicijo, naj se prijavijo na naslov bodeca_neza@yahoo.it ali kličejo tel. 333-1185674 (Karen Ulian). Vokalna skupina vabi na odprto vajo v petek, 20. junija, od 17.30 do 19.30 v župnišću v Sovodnjah (Ulica 1. maja 103).

SLOVENSKA SKUPNOST sporoča, da je zasedanje pokrajinskega sveta SSK preloženo na ponedeljek, 23. junija, ob 20.30 na pokrajinskem sedežu stranke v Gorici, Drev. 20. septembra 118.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA sklicuje redni občni zbor v torek, 24. junija, ob 9. uri v prvem sklicu in v sredo, 25. junija, ob 18. uri v drugem sklicu v prostorih v Ul. sv. Frančiška 20 v Trstu.

AŠKD KREMENJAK sklicuje 22. redni letni občni zbor volilnega značaja na sedežu društva v Prvomajski ulici 20 v Jamljah v četrtek, 26. junija 2014, ob 9. uri v prvem sklicu in v petek, 27. junija 2014, ob 20.30 v drugem sklicu.

Prireditve

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES - konferenca za Italijo prireja v petek, 20. junija, 23. proslavo osamosvojitve Republike Slovenije. Slavnostna govornica bo evropska poslanka Patricija Šulin, sodelovali bodo krožek Anton Gregorčič, Svet slovenskih organizacij, Veterani vojne za Slovenijo in Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve. Proslava bo potekala v Števerjanu (Pod lipami - Klanec 14), s pričetkom ob 20.30.

OBČINSKI PRAZNIK V SOVODNJAH 2014 - »Junijski večeri«: 21. junija v centru KŠD Danica na Vrh ob 19. uri degustacija tipičnih kraških pridelkov in pogovor s proizvajalci ter ob 21. uri koncert Oliverja Dragojevića; 24. junija ob 21. uri kresovanje na Largi na Vrh; 25. junija ob 19.30 v parku Rubijskega Gradu predstavitev publikacije Paole Predolin »Rubijski Grad«; 28. junija praznik poletnega sončnega obraza in nočna tekma na sedežu ribiškega društva Vipava.

TRADICIONALNA SVETOIVANSKA KRESNA NOČ V SELCAH bo potekala v soboto, 21. junija, od 20.30 dalje v organizaciji društev Jadro in Tržič v parku v Selcah. Organizatorji vabijo vse k sodelovanju ob glasbi in pijači, da bo praznovanje uspelo kot običajno. Kdor bo pripravil venec z okoliškimi cvetjem, bo nagrajen. Spomnili se bodo na Fabia, ki je vsako leto skrbel za kres. V slučaju dežja prireditve odpade.

Mali oglasi

IŠČEM namizni računalnik v dobrem stanju, ki ima manj kot tri leta; tel. 377-9851049.

PRODAM slike in portrete maršala Josipa Broza Tita; tel. 340-2719034.

Pogrebi

DANES V GRADIŠČU: 14.00, Carla Plessi vd. Silvestri (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.40) v cerkev Sv. Duha, sledila bo upepelitev.

DANES V TRŽIČU: 10.55, Giovanna Galovics iz bolnišnice v cerkev Sv. Nikolaja, sledila bo upepelitev; 11.00, Rosanna Cioni por. Battaini (iz Vidma) v baziliki Sv. Ambroža, sledila bo upepelitev.

DANES V ŠTARANCANU: 11.00, Giovanna Deiuri vd. Pin (iz tržaške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V ŠKOCJANU: 13.00, Francesco Braidia (iz Trsta) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

✝ Zapustil nas je naš predragi

Benjamin Klemš

Žalostno vest sporočajo

žena Nadja, hči Nataša in sin Tomaž z družinama

Pogreb bo krenil jutri ob 11.30 iz goriške bolnišnice v cerkev Sv. Ivana.

Zadnji pozdrav Benjaminu in iskreno sožalje družini izreka

brat Joško z družino

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

D'UDINE, Trg Sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska ul. 13, tel. 0481-78300.**DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU**

S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

Gledališče

PD ŠTANDREŽ prireja poletno srečanje gledaliških skupin »Gledališče pod zvezdami - Iz komedije v komedijo« na igrišču ob župnijski dvorani v Štandrežu: v petek, 20. junija, ob 21. uri »Hipnoza« (David Tristan, Marina Cernetig), nastopa Beneško

Odziv gledalcev kot v JAR

BRASILIA - Ogled nogometnih tekem letošnjega prvenstva je podoben tistemu izpred štirih let v Južnoafriški republiki. Prvih 17 tekem si je v Braziliji na 12 stadionih v povprečju ogledalo 50.380 ljudi. V JAR jih je bilo na koncu 49.670 gledalcev na tekmo. Rekord po številu gledalcev na tekmo imajo še zmeraj ZDA iz leta 1998 - 69.000. Stadioni na letošnjem SP se zdijo vsekakor polni.

Golov toliko, kot že dolgo ne

RIO DE JANEIRO - Na SP je na uvodnih tekmah padlo toliko zadetkov, kot že dolgo ne. Na prvih 17 tekmah mundiala so navijači lahko proslavili 49 golov, kar pomeni po 2,88 gola na tekmo. Več zadetkov je padlo leta 1970 v Mehiki, ko so nogometaši na 32 obračunih dosegli po 2,97 zadetka na tekmo. Verjetno za vedno nedosegljiv rekord ostaja iz leta 1954 v Švici, ko je v ključnih bojih padlo po 5,38 zadetka na tekmo.

SKUPINA B - Čile usoden za svetovne prvake

Španija izločena

RIO DE JANEIRO - Svetovni prvak Španija gre domov. Po polomu proti Nizozemski je premagana zapustila igrišče tudi na drugi tekmi prvenstva. Sinoči jo je z 2:0 premagal Čile. Povsem zaslužen. Motivirano južnoameriško moštvo je pokazalo izjemen moštveni duh, tekaško je popolnoma nadigralo Špance. Ne le to: Vidal, Isla in Sanchez so odlični igralci, toda izkazala sta se tudi Vargas in vratar Bravo, drugi zadelek pa je dosegel Aranguiz, igralec Udineseja, ki je letos igral v Španiji. Španske »furie« to niso več. Najbrž se je končal cikel, čeprav gre morda pravi polom Španije na SP pripisati tudi slabi telesni pripravljenosti. Ni pa nič novega, da prvak na naslednjem SP ni več tako motiviran. Zgodilo se je Franciji leta 2002, Braziliji leta 2006 in Italiji leta 2010. Zadetka v prvem polčasu sta jim odrezala noge. V drugem polčasu so pokazali premalo (Busquets je zgrešil sam pred praznimi vrati), da bi lahko obrnili potek tekme. Nasprotniki so začeli oblegati le v zadnjih minutah tekme, ko je bilo že prepozno. Največje razočaranje? Diego Costa!

Avstralija se je tako kot Čile borila na vso moč, a to proti Nizozemski na tekmi v Porto Alegreju ni bilo dovolj za presenečenje. Avstralci so favorizirane nasprotnike namučili, vodili so z 2:1 in minuto pred golom Nizozemske za 3:2 s Cahillom zamudili lepo priložnost za novo vodstvo. Globalni nogomet pač danes vsem reprezentancam omogoča, da se izkažejo. Poleg izkušenega Cahilla sta bila v ospredju tudi Lockie in Bresciano. Za Nizozemsko sta bila določila sta bila virtuoz Robben in van Persie. Prvi zadetek Robbna je bil prava demonstracija moči, hitrosti in tehnike. Nespornima liderjema »tulipanov« se je pridružil avtor tretjega gola Depay, a ekipno

Vidal in Medel, Čile poslal domov Španijo

ANSA

Nizozemska ni ponovila igre proti Španiji. Branilca Martin Indi in De Vrijes sta bila v težavah pred izkušenim Cahillom, bočna igralca Blind in Janmaat pa sta tokrat razočarala. Skratka, Nizozemska je že v osmini finala, a tokrat ni pokazala tako ognjevitosti kot proti Španiji, prej nasprotno.

Buffon je okrevail

MANGARATIBA - Cesare Prandelli bo na jutrišnji tekmi proti Kostariki lahko računal tako na vratarja Buffona kot na branilca Di Sciglia, ki na prvi tekmi SP ni sta igrala. Ni pa rečeno, da ju bo poslal na igrišče. Težave pa ima zdaj branilec Barzagli. Pričakovati je, da bo Prandelli premešal karte tudi v zvezni vrsti. Thiago Motta naj bi igral že od prve minute.

STRELCI - 24 let, že osem golov na SP

»Thomas bo zrušil rekord«

Gerd Müller napoveduje, da bo njegov soimenjak dosegel več zadetkov kot sloviti Ronaldo

BERLIN - Legendarni nemški nogometni napadalec Gerd Müller je prepričan, da bo njegov rojak, ki nosi isti priimek, Thomas Müller slej kot prej zrušil strelski rekord svetovnih prvenstev, ki ga s 15 goli drži Brazilce Ronaldo. Thomas Müller je na prvi tekmi brazilskega mundiala proti Portugalski zadel trikrat in je že pri osmih doseženih zadetkih. Gerd Müller se je upokojil po zadetku, ki je Nemčiji leta 1974 prinesel naslov svetovnih prvakov, za Zahodno Nemčijo pa je na 68 tekmah zadel 64-krat. Na mundialih je dosegel 14 golov, toliko kot še en nemški napadalec Miroslav Klose, enega več pa je zabil Ronaldo. »Prepričan sem, da bo Thomas Müller lastnik strelskega rekorda svetovnih prvenstev, saj ima še dva ali tri turnirje pred seboj,« je dejal Gerd Müller. Član Münchenskega Bayerna Thomas Müller je namreč star šele 24 let.

Nizozemska - Avstralija 3:2 (1:1)

Strelci: 1:0 Robben (20.), 1:1 Cahill (21.), 1:2 Jedinak (54./11 m), 2:2 van Persie (57.), 3:2 Depay (68.). Nizozemska: Cillessen, Vlaar, de Vrij, Martins Indi (od 45. Depay), Janmaat, de Guzman (od 78. Wijnaldum), de Jong, Blind, Sneijder, van Persie (od 87. Lens), Robben.

Avstralija: Ryan, McGowan, Wilkinson, Spiranović, Davidson, Jedinak, McKay, Leckie, Bresciano (od 51. Božanić), Oar (od 77. Taggart), Cahill (od 68. Halloran).

Čile - Španija 2:0 (2:0)

Strelca: 0:1 Vargas (20.), 0:2 Aranguiz (43.).

Španija: Casillas, Azpilicueta, Martinez, Ramos, Alba, Busquets, Alonso (od 46. Koke), Rodriguez (od 76. Cazorla), Silva, Iniesta, Costa (od 64. Torres).

Čile: Bravo, Isla, Medel, Jara, Mena, Diaz, Aranguiz (od 64. Gutierrez), Silva, Vidal (od 88. Carmona), Sanchez, Vargas (od 85. Valdivia).

DANES

18.00 Kolumbija - Slonokošč. Ob. (skupina C)

21.00 Urugvaj - Anglija (skupina D)

0.00 Japonska - Grčija (skupina C)

TV Rai Urugvaj - Anglija, vse ostale tekme neposredno na Sky in Slovenija 2

BESEDNO PRVENSTVO

Merkù

»Prosto plezanje je šport, ne pa fuzbal!« je dejal Pavle Merkù v pogovoru za naš dnevnik ob prejetju Prešernove nagrade. Naj se akademik še tako jezi, v svetu še vedno kraljuje nogomet.

Tudi tekma med Rusijo in Južno Korejo se mnogim zdi ogleda vredna. Tudi če jo igrajo ob polnoči po našem času. »Južnokorejci so obsedeni z Italijo,« je tik pred tek-

mo po prvem radijskem programu razlagal Italo Cucci. Prepričeval je poslušalce, da se splača spremljati Južnokorejce. »Nenazadnje znameniti 38. vzporednik, ki razmejuje Koreji, je na isti geografski širini kot Palermo.«

Tudi tajnik SKGZ Marino Marsič očitno ni zamudil spektakla. »Ruska himna je daleč najlepša,« je zapisal na Facebooku.

Kako se je končalo, vemo. Rusom je uspelo izenačiti, potem ko so Aziji povedli po hudi napaki ruskega vratarja Igorja Akinfeeva. Selektor ruske reprezentance Fabio Capello z vratarji očitno nima sreče. Tudi ko je vodil Anglijo, je bilo s čuvaji vrat večkrat križ ...

»Tako kot nogometaši lahko zgrešijo enajstmetrovko, lahko tudi vratar naredi napako,« je navidezno neprizadeto komentiral Capello. Ali je bil res on ali Andro Merkù, ki ga rad oponaša, ne vemo. Vemo pa, da je Capello prav včeraj praznoval rojstni dan. Na boljše vratarje! (PV)

SKUPINA A

Brazilija - Hrvaška 3:1, Mehika - Kamerun 1:0, Brazilija - Mehika 0:0, Kamerun - Hrvaška ponoči

Brazilija	2	1	2	0	3:1	4
Mehika	2	1	1	0	1:0	4
Hrvaška	1	0	0	1	1:3	0
Kamerun	1	0	0	1	0:1	0

PREOSTALI SPORED: 23.6. Kamerun - Brazilija in Hrvaška Mehika (22.00)

SKUPINA C

Kolumbija - Grčija 3:0, Slonokoščena obala - Japonska 2:1

Kolumbija	1	1	0	0	3:0	3
Sl. obala	1	1	0	0	2:1	3
Japonska	1	0	0	1	1:2	0
Grčija	1	0	0	1	0:3	0

PREOSTALI SPORED: danes Kolumbija - Slonokoščena obala (18.00), Japonska - Grčija (00.00); 24.6. Japonska - Kolumbija in Grčija - Slonokoščena obala (22.00)

SKUPINA E

Švica - Ekvador 2:1, Francija - Honduras 3:0

Francija	1	1	0	0	3:0	3
Švica	1	1	0	0	2:1	3
Ekvador	1	0	0	1	1:2	0
Honduras	1	0	0	1	0:3	0

PREOSTALI SPORED: jutri Švica - Francija (21.00), Honduras - Ekvador (00.00); 25.6. Honduras - Švica in Ekvador - Francija (22.00)

SKUPINA G

Portugalska 4:0 Gana - ZDA 1:2

Nemčija	1	1	0	0	4:0	3
ZDA	1	1	0	0	2:1	3
Gana	1	0	0	1	1:2	0
Portugalska	1	0	0	1	0:4	0

PREOSTALI SPORED: 21.6. Nemčija - Gana (21.00), 22.6. ZDA - Portugalska (00.00); 26.6. ZDA - Nemčija in Portugalska - Gana (18.00)

SKUPINA B

Španija - Nizozemska 1:5, Čile - Avstralija 3:1, Avstralija - Nizozemska 2:3, Španija - Čile 0:2

Nizozemska	2	2	0	0	8:3	6
Čile	2	2	0	0	5:1	6
Avstralija	2	0	0	2	3:6	0
Španija	2	0	0	2	1:7	0

PREOSTALI SPORED: 23.6. Avstralija - Španija in Nizozemska - Čile (18.00)

SKUPINA D

Urugvaj - Kostarika 1:3, Anglija - Italija 1:2

Kostarika	1	1	0	0	3:1	3
Italija	1	1	0	0	2:1	3
Urugvaj	1	0	0	1	1:2	0
Anglija	1	0	0	1	1:2	0

PREOSTALI SPORED: danes Urugvaj - Anglija (21.00), jutri Italija - Kostarika (18.00); 24.6. Italija - Urugvaj (18.00), Kostarika - Anglija (18.00)

SKUPINA F

Argentina - BiH 2:1, Iran - Nigerija 0:0

Argentina	1	1	0	0	2:1	3
Iran	1	0	1	0	0:0	1
Nigerija	1	0	1	0	0:0	1
BiH	1	0	0	1	1:2	0

PREOSTALI SPORED: 21.6. Argentina - Iran (18.00), BiH - Nigerija (00.00); 25.6. Nigerija - Argentina in BiH - Iran (18.00)

SKUPINA H

Belgija - Alžirija 2:1, Rusija - J.Koreja 0:0

Belgija	1	1	0	0	2:1	3
Rusija	1	0	1	0	1:1	1
J.Koreja	1	0	1	0	1:1	1
Alžirija	1	0	0	1	1:2	0

PREOSTALI SPORED: 22.6. Belgija - Rusija (18.00), J.Koreja - Alžirija (21.00); 26.6. J.Koreja - Belgija in Alžirija - Rusija (22.00)

AQUARELA
DO BRASIL

Hotel favela

V Braziliji 11,4 milijona prebivalcev živi v revnih kolibah, ki so sestavljena večinoma iz odpadnih materialov, šibkih opek in azbesta. Seveda gradbenih pravilnikov ni, kaj sploh urbanističnih načrtov, pravzaprav v faveli sploh ne domuje pravna država. Kaj se res dogaja v teh urbanih džunglah, si težko predstavljamo. Ob pomanjkanju cveti predvsem kriminal, zato brazilske oblasti od leta 2008, potem ko je bil Rio izbran za olimpijado leta 2016, izvajajo »pomiritveni« program. Policija in vojska vedno bolj pogosto trkata na vrata in skušata stopiti na prste razpečevalcem in trgovcem z orožjem.

Seveda državne oblasti navajajo kar se da uspešne podatke o tovrstnih akcijah, težko pa je verjeti, da se razmere izboljšujejo. V času svetovnega prvenstva naj bi obveljalo neko tiho premirje, tako da se je razvil nov dobičkonosni posel. Po sili razmer so prebivalci favel postali nizko cenovni gostinci, ki ponujajo sobe in celotna stanovanja gledalcem prvenstva. Za njimi stoji tudi neprofitna organizacija Fotbal Beyond Borders, ki nogomet uporablja kot sredstvo boja proti socialni neenakopravnosti. Koliko bo neprofita ali profita v danih razmerah, je dokaj zahtevno vprašanje. Nepremičninskih posel v faveli je med tem zavohal tudi David Beckham, ki si je v revnem naselju Vidigal v Riu privoščil nekoliko bolj luksuzno zatočišče. (mar)keting

SKUPINA A - Brazilce po tekmi proti Mehiki kritiziral Maradona

Na zatožni klopi

CARACAS - Brazilci se po nastopu proti Mehiki sprašujejo, ali je njihovo moštvo res najboljšo na svetu, kot so pred začetkom prvenstva trdili mnogi. Po tekmi, v kateri so Brazilci pokazali precej neorganiziranosti v fazi napada, je selektor Scolari že pod udarom kritike. Ogenj na olje je včeraj prilil tudi legendarni argentinski nogometaš Diego Maradona, ki je neusmiljen s kritikami na račun igre gostiteljev prvenstva. Triinpetdesetletnik meni tudi, da se Brazilija preveč zanaša na zvezdnika Barcelone Neymarja.

«Videl sem, da lahko Mehika igra na isti ravni kot Brazilija, saj slednja razen Neymarja ne zna igrati v napadu,» je dejal Maradona. Ob tem je kontroverzni Argentinec dejal še, da sodniki dobro pazijo na Brazilijo, saj bi po njegovem Thiago Silva moral dobiti rdeč karton po prekršku nad Javierjem Hernandezom. «Zato se upravičeno sprašujemo, če bo Brazilija lahko pokazala kaj več, ali bo njen morebitni uspeh le sad prizanesljivejših obravnav sodnikov,» je še dodal Maradona.

Vendar pa sojenje Turka Cakirja na tekmi proti Mehiki Maradonove pri-

Neymar vedno v primežu več branilcev Mehike

ANSA

voščljivosti na račun osovraženih sosedov pravzaprav ne potrjuje. Njegovo sojenje je bilo pravzaprav brezhibno in v izdihljajih tekme ni nasedel Marcelu, ki je dve minuti pred koncem več kot očitno namenoma padel v kazenskem prostoru, da bi izsilil najstrožjo kazen, a Cakir niti ni trenil. Je pa res, da bi mu bil moral najbrž pokazati rumeni karton.

Brazilski opazovalci so tudi odkrili,

da njihovi vroči navijači le niso tako vroči, kajti na tekmi v sredo je domače privržence nogometa preglasilo kakih 10.000 Mehičanov.

Še slabše se godi prebivalcem Ria, ki so jih preplavile množice argentinskih navijačev. Ve pa se, da je v Braziliji samo nekaj slabše od tega, da njihova reprezentanca ne bi osvojila naslova prvaka. To je, da ga osvojijo Argentinci.

NAŠI O »MUNDIALU«

Napadalka ŽNK Gorjansko Ana Košuta je na letošnjih poletnih turnirjih dosegla že 6 golov.

Ste rolke zamenjali z nogometno žogo?

Rolk nisem obesila na klin, želela pa sem se preizkusiti v ekipnem športu. Moram povedati, da sem bila sprva negotova, vendar dobra družba in zabava sta me takoj prepričali.

Na igrišču so pozornosti deležni nogometaši, na tribunah pa kamera zelo pogosto ujame lepo urejene in našminkane navijačice. Dober kompromis za oko ali preveč seksistično dojemanje spektakla?

Menim, da so taki kadri včasih nekoliko pretirani, saj je to še vedno športni spektakel, ne pa kaj drugega.

Kaj pa pričeške zvezdnikov. Današnji zvezdniki preveč zrejo v ogledalo?

Nogometašice, ko stopimo na igrišče, pustimo šminke doma in nismo zelo pozorne na pričeško. Kvečjemu se malo boljše uredimo pred morebitnim nagrajevanjem.

Pozitivna in negativna plat letošnjega prvenstva ...

Veseli me nastop reprezentance Bosne in Hercegovine. Protesti Brazilcev so opravičljivi, upam pa, da

Ana Košuta

prvenstvo pripomoglo k razvoju Brazilije.

Kateri pa je vaš favorit?
Pravzaprav sta dva: Nemčija in Nizozemska.

Menite, da je nogomet zrel za žensko sodnico ali stransko sodnico moških tekem?

Če je oseba dovolj usposobljena, bi se lahko tudi ženska izkazala in postala enakovredna moškemu kolegu.

Koliko je udarcev na tekmi ženskega nogometa?

Kar nekaj. Nogometašice smo nekoliko bolj agresivne, manjka pa nam malo tehnike, zato je kar precej bolečih dotikov.

Kje se bo nadaljevalo vaše nogometno poletje?

Po krajšem dopustu, bomo julija nastopile na turnirju na Brjah in mogoče v Doberdobu. (mar)

GORSKI TEK - Skyrunning

Tadei Pivk državni prvak

Tadei Pivk in zmagovalka med ženskami Emanuela Brizio

MORO

Slovenski gorski tekač iz Žabnic Tadei Pivk je premočno zmaga na tekmi International Skyrace Carnia, ki jo je na območju Paluzze organiziral njegov klub Aldo Moro. Z zmago si je Pivk obenem prislužil naslov državnega skyrunning prvaka. Razdaljo 24,5 kilometra s kar dva tisoč metri višinske razlike (dva vzpona) je pretekel v 2 urah 28 minutah 49 sekundah, s čimer je za skoraj tri minute izboljšal rekord proge, ki mu je pripadal. Vodil je od vsega začetka in med drugim vzponom še pospešil. Na 2. mesto se je uvrstil Matteo Piller Hofer iz Sappade, ki je za Pivkom zaostal za skoraj 13 minut.

JADRANJE - Barkovljanski klub vabi Na voljo tečaj po polovični ceni za 26 učencev šol, ki so se udeležili projekta »Fare vela« s TPK Sirena

Tržaški pomorski klub Sirena je bil med petnajstimi društvi, ki so se v minulem šolskem letu odzvali pobudi združenja Assonautica in Trgovinske zbornice »Fare vela«, najbolj dejaven. V promociji jadranja je vpletel kar devet slovenskih osnovnih šol in dve nižji srednji šoli. Najprej je na šolah organiziral predavanje in prikazal film o jadrnanju, ki ga je posnel trener Robert De Lucia, kasneje pa je učence gostil na svojem sedežu v Barkovljah, kjer so se lahko seznanili z osnovami jadrnanja. V »svet jadrnanja« je TPK Sirena uvedel učence zadnjih dveh razredov osnovnih šol Tomažič, 1. maj 1945, Finžgar, Černigoj, Milčinski, Bevk, Gradnik, Kajuh-Trubar in Šček, ter dijake vseh treh razredov nižjih srednjih šol Kosovel in Levstik.

Trud je bil naposled tudi nagraden. Pobudnik akcije je namreč za učence omenjenih šol namenil Sireni kar petino vseh »štipendij«, ki so na voljo za udeležbo učencev na poletnih tečajih 15 klubov, ki so sodelovali pri projektu. V Barkovljah se bodo tečaji TPK Sirena zvrstili do 8. avgusta. Na voljo ima naš klub kar 26 štipendij. »Vsaka štipendija velja 150 evrov, to pomeni približno polovico vsote za tečaj, ki traja dva tedna in poleg celodnevne vadbe vključuje tudi kosilo,« je povedal športni vodja Andrej Močilnik. Zato klub vabi učence omenjenih šol, ki so bili vključeni v projekt Fare vela, naj izkoristijo priložnost za veliko cenejšo udeležbo na tečajih TPK Sirena. V poštev bo prišlo prvih 26 prosilcev, zato je dobro pohiteti. Pišite na info@tpkcntsirena.it

PLANINSKI SVET

Izlet na Begunjščico

Slovensko planinsko društvo iz Trsta načrtuje za prihodnjo nedeljo, 22. junija 2014, avtomobilski izlet v Karavanke. Cilj je 2060 m visok vrh Begunjščice. Pohodniki se bodo zbrali ob 6.00 uri v Bazovici pri cerkvi in se odpeljali proti Ljubelju. S parkirišča v Ljubelju (1369 m) se bodo podali na krožno pot, ki vodi mimo koč Preval na najvišji vrh pogorja Begunjščice. Z vrha, ki je travnat in prostran, se odpira edinstven razgled na osrednjo Slovenijo. Sestopili pa bodo po severni strani, ki je bolj prepadna, zakorakali proti Planinskemu domu na Zelenici (1536 m) ter sklenili krog na parkirišču.

Predvidenih je 7 ur hoje, a pot ne predstavlja posebnih tehničnih težav. Poleg planinske opreme in precejšnje količine vode, je potrebna tudi naglavna svetilka ali ročna baterija, ker vodi pot tudi skozi temne tunele. Za informacije lahko pokličete na tel. št. 3452420325.

Srečanje z društvom Integral 5. in 6. julija

Med več kot tridesetletnim druženjem so se stkale močne prijateljske vezi med pobratenima društvoma PD Integral iz Ljubljane in Slovenskim planinskim društvom iz Trsta, nastalo je veliko skupnega sodelovanja. Ena najpomembnejših in najbolj občutenih pobud je prav gotovo vsakoletno srečanje, ki ga društvi izmenično prirejata.

Letošnje, v organizaciji PD Integral, bo na priljubljeni Planini pri Jezeru, kjer bodo člani obeh društev skupaj preživeli prijeten konec tedna, soboto, 5. in nedeljo, 6. julija 2014. Tržaški planinci se bodo na srečanje podali z osebnimi avtomobili, na razpolago bo tudi društveni kombi. Nujna je prijava in sicer do po-

nedeljka, 30. junija. Prijave sprejemajo na tel. št. 040 635627 (uradi ZSSDI od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure) ali na E-poštni naslov: m.pertot@libero.it ter f.starec@gmail.com. Vabljeni.

Dan slovenskih planinskih doživeti

V času, ko se začena poletna planinska sezona in se odpirajo planinske kočice, organizira Planinska zveza Slovenije že več kot 30 let priljubljeni Dan slovenskih planincev. Tako srečanje je bilo prejšnjo soboto, 14. junija 2014, v Bohinjski Bistrici. Že od jutranjih ur je bila Bohinjska Bistrica prizorišče pravega planinskega praznika. Saj se je tu zbralo okoli 1500 ljubiteljev gora iz vseh območij Slovenije, prisotni so bili tudi planinci s Primorskega in s Tržaškega. Praznik, ki so ga v zadnjih letih obogatili z raznovrstnimi dogajanjem, se je začel v jutranjih urah z različnimi pohodmi, izleti in s kolesarsko turo. Največ pohodnikov se je podalo do Orožnove kočice, saj je bil letošnji vseslovenski planinski dogodek posvečen prav njeni 120-letnici. Nastala je kot prva kočica Slovenskega planinskega društva, predhodnice Planinske zveze Slovenije in to prav v Bohinju, zibelki slovenskega planinstva, saj so se od tu štirje srčni možje prvič povzpeli na Triglav.

Z mimohodom praporašev se je začela popoldanska slavnostna prireditev.

Memorial Špacapan: danes polfinalni tekmi

Na 7. odbojgarskem memorialu Bratov Špacapan SZ Olympia bodo danes na vrsti polfinalne tekme. Ob 19.45 se bosta pomerila Prvačina in Naš prapor, sledil pa bo dvoboj med Olympio in Mosso.

Sinočnji izidi: Olympia - Soča 2:0, Soča - Sloga 1:2, Olympia - Sloga 2:1. V sredo: Gemona - Naš prapor 1:2, Mossa - Gemona 2:1, Naš prapor - Mossa 2:1.

Tekmi za 1. in 3. mesto bosta v nedeljo od 19. ure dalje.

Obvestila

AŠD BREG vabi na redni Občni zbor, ki bo v sredo 25. junija ob 20.30 uri (in ne danes kot je bilo sprva določeno) v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

NOGOMETNO DRUŠTVO FC PRIMORJE v sodelovanju z ZSSDI, organizira na svojem igrišču kamp za dečke in deklice od 5 do 12 let, od 23. do 28. junija. Otroke bomo sprejemali že ob 8. uri. Dodatne informacije na tel. št. 329-6022707 ali na zuppinroberto@yahoo.it.

ŠZ BOR sklicuje v petek, 27. junija ob 19.30 redni občni zbor, v prostorih KD Slavko Škamperle, na Stadionu 1. Maja, Vrdska cesta, 7.

KOŠARKA Tržačan Ruzzier se seli k Umani Reyer v Benetke

Tržaški košarkar Michele Ruzzier se iz kluba Pallacanestro Trieste uradno seli v Benetke k Umani Reyer, ki nastopa v najvišji ligi. 21-letni tržaški playmaker, ki je lani z italijansko reprezentanco postal evropski prvak under 20, odhaja soglasno. Kluba namreč med sabo sodelujeta, v tem okviru bodo v Trstu v ligi Gold prihodnje leto igrali tudi nekateri mladinci kluba iz sosednjega Veneta.

A1-LIGA - Finale končnice Milano - Siena 79:65, stanje 2:0, tretja tekma bo danes ob 20.30

KOLESARSTVO - Italijan Sacha Modolo (Lampre) je zmagovalac 5. etape dirke po Švici. V skupnem seštevku še vodi Nemec Tony Martin.

Cibone ne bo v evroligi

Hrvaški košarkarski klub Cibona v prihodnji sezoni ne bo nastopal v evroligi, vzrok pa so finančne težave. »Na žalost je realnost takšna, da klub ne more zadovoljiti vseh potrebnih kriterijev za sodelovanje v tem tekmovanju,« so sporočili iz Cibone.

Kdo bo igral v Portorožu

26-letni Slovak Lukas Lacko, št. 87. na svetu, je najvišje postavljeni igralec na teniškem ATP Challenger turnirju, ki bo od 7. do 13. julija v Portorožu. Drugi najvišji na lestvici ATP je Rus Evgeny Donskoy (100.), tretji pa Gilles Muller (102.). Najboljši Slovenec na turnirju bo Blaž Kavčič (122.).

V nedeljo memorial Filipovič

V nedeljo bo v prostorih devinskega Bowlinga na sporedu tradicionalni turnir v spomin na vele mojstra Božidarja Filipoviča. Po dveh izvedbah za posameznike bo turnir ponovno zaživel v svoji tradicionalni obliki. V brzopoteznem šahu bodo namreč tekmovali ekipe s štirimi igralci in največ dvema eventualnima rezervama. Čas za razmislek je pet minut za vsakega igralca, ekipe pa se bodo pomerile vsaka z vsako. (Marko Oblak)

Primorje preloži občni zbor
Proseško Primorje je občni zbor preloži na četrtek, 26. junija, ob 20. uri v svojem krožku.

BAGDAD - Za obrambo pred napredovanjem islamskih skrajnežev proti prestolnici

Iraška vlada zaprosila pomoč letalstva ZDA

BAGDAD / DŽEDA - Iraški zunanji minister Hošjar Zebari je včeraj dejal, da je iraška vlada zaprosila ZDA, naj izvedejo letalske napade na »džihadiste«, ki jih vodijo sunitski skrajneži in ki so zasedli obširna območja na severu Iraka, vključno z več ključnimi mesti. »Irak je uradno zaprosil Washington na pomoč po varnostnem sporazumu (med obema državama), da izvede letalske napade proti terorističnim skupinam,« je dejal Zebari v savdski Džedi.

Skrajneži, ki jih vodi skrajna skupina Islamska država Iraka in Levanta (Isil) in ki so se jim pridružili tudi podporniki usmrčenega nekdanjega iraškega diktatorja Sadama Huseina, so zasedli obširna območja Iraka. Njihovo napredovanje je bilo do prejšnjega tedna silovito, zdaj pa so se nekoliko upočasnili, čeprav se že približujejo tudi Bagdadu.

Kot je dejal Zebari, se v iraški vladi, ki jo vodi šii Nuri al Maliki, zavedajo, da »zgolj vojaška rešitev ne bo dovolj«. »Zavedamo se, da potrebujemo drastične politične spremembe,« je dejal.

ZDA se zaenkrat še niso odločile, če bodo odzvale na dogodek v Iraku. Ameriški predsednik Barack Obama je v Irak poslal le manjše število vojakov, da bi okrepil varnost na ameriškem veleposlaništvu v Bagdadu. Razmišlja pa, da bi na napredovanje skrajnežev odgovoril z letalskimi napadi, najverjetneje z brezpilotnimi letali.

Iraški premier Nuri al Maliki je v luči neuspeha v boju proti sunitskim skrajnežem v torek s položajev odstavil več poveljnikov varnostnih sil. Ob bliskoviti ofenzivi skrajnežev so namreč številni vojniki in policisti pobegnili, poroča francoska tiskovna agen-

Skrajneži, ki jih vodi skupina Islamska država Iraka in Levanta (Isil) in ki so se jim pridružili tudi podporniki usmrčenega nekdanjega iraškega diktatorja Sadama Huseina, so zasedli obširna območja Iraka

ANSA

cija AFP. Borci pod vodstvom skrajne skupine Islamska država Iraka in Levanta (Isil) so osvajalski pohod na severu države začeli pred dobrim tednom dni in odtlej zavzeli obsežen del večinsko sunitskega ozemlja, ki se razteza proti Bagdadu. Ko so vkorakali v prestolnico province Ninive Mosul, ki šteje dva milijona prebivalcev, so vojaki in policisti množično bežali in za sabo puščali svoja vozila in uniforme.

Maliki je zaradi tovrstnega odziva v torek odstavil več visokih predstavnikov varnostnih sil, vključno z njihovim poveljnikom v provinci Ninive na severu, ki je kot prva padla v roke skrajnežev. Spopadi med skrajnimi suniti, med katerimi so tudi nekdanji privrženci pokojnega diktatorja Sadama Huseina, in varnostnimi silami - ob njihovem boku se bojujejo tudi šiitske milice -, se vse bolj približujejo Bagdadu. V torek so potekali približno 60 kilometrov stran. (STA)

Porošenko napovedal enostransko prekinitev ognja

KIJEV / MOSKVA - Ukrajinski predsednik Petro Porošenko je včeraj napovedal enostransko prekinitev ognja na vzhodu Ukrajine, ki bi separatistom omogočila, da odložijo orožje. Separatisti so ponudbo že vnaprej zavrnili.

Ukrep, ki naj bi ga Porošenko odredil kmalu, spada v okvir širšega mirovnega načrta za končanje spopadov med proruskimi separatisti in ukrajinsko vojsko, ki trajajo že približno deset tednov. Po njegovih besedah naj bi se mirovni načrt začel uresničevati »kmalu«.

Kot je za britanski BBC pojasnil njegov tiskovni predstavnik, bo Porošenko prekinitev ognja naznanil »v nekaj urah ali dnevih«.

Ukrajinski predsednik se je sicer pred tem o načrtu po telefonu pogovarjal tako z ruskim predsednikom Vladimirjem Putinom kot nemško kancelerko Angela Merkel. V Kremlju so potrdili, da sta se predsednika v pogovoru v torek dotaknila možnosti prekinitve ognja.

Na vzhodu Ukrajine že približno deset tednov potekajo spopadi med separatisti in vojsko, ki so terjali številne žrtve. Rusija je včeraj sporočila, da je zaradi smrti mirnih civilistov na tem območju sprožila kazensko preiskavo proti ukrajinskemu notranjemu ministru Arsenu Avakovu in guvernerju pokrajine Dnjepropetrovsk Igorju Kolomojskiju.

Kmalu plinovod Rusija - Kitajska

MOSKVA - Ruski energetski velikan Gazprom bo avgusta začel gradnjo plinovoda, imenovanega Moč Sibirije, proti Kitajski. Gre za del pogodbe, ki sta ga pred kratkim podpisala Gazprom in njegov kitajski partner CNPC, poroča ruska tiskovna agencija Itar-Tass. Plinovod je del dogovora z dne 21. maja, v skladu s katerim bo Rusija Kitajski 30 let dobavljala po 38 milijard kubičnih metrov plina letno. Dogovor je vreden 290 milijard evrov.

Gazprom bo sicer moral v skladu z dogovorom pripraviti plinsko polje Čajanda v Jakutiji in tam postaviti tovarno za predelavo plina. Prav tako bo moral urediti del plinovoda do meje s Kitajsko. Dobava cevi za plinovod naj bi se začela julija, avgusta pa bo, kot je včeraj napovedal prvi mož Gazproma Aleksej Miller, stekla gradnja.

Rusija je trenutno pod pritiskom zahodnih držav zaradi spora v zvezi z Ukrajino, zato ji dogovor s Kitajsko pride zelo prav.

Kosovski Srbi odstranili barikado

KOSOVSKA MITROVICA - Kosovski Srbi so po treh letih včeraj sami odstranili barikado v Kosovski Mitrovici, ki so jo iz kamena in betona postavili na glavnem mostu preko reke Ibar, da bi preprečili kosovski policiji prihod v severni, večinsko srbski del mesta. Odstranitev barikade predstavlja nadaljnji korak pri integraciji kosovskih Srbov v kosovske institucije. Odstranjevanje dva metra visoke barikade so začeli po polnoči in je trajalo do jutranjih ur. Odstranili so jo s pomočjo buldožerjev.

Protestov ni bilo, niti incidentov. Promet po mostu zdaj poteka nemoteno, poročajo tuje tiskovne agencije.

MADRID - Medtem ko se je dosedanji monarh Juan Carlos včeraj uradno poslovil s položaja

Felipe VI. od danes španski kralj

Felipe vodenje ustavne monarhije prevzema v občutljivem času in pred njim so številni izzivi, močno se je okrepilo izražanje republikanskih teženj

MADRID - Španski prestol bo danes zasedel princ Felipe, sin kralja Juana Carlosa, ki se je včeraj uradno poslovil s položaja.

Pred njim je zahtevna naloga prenove od škandalov prizadete monarhije in kljubovanja vse močnejšim republikanskim težnjam. Prisegel bo na slovesnost v parlamentu, na katero visokih gostov iz tujine niso vabili. Felipe bo pričakovano nasledil očeta, ki je v začetku meseca napovedal abdikacijo. Odločitev, da po 39 letih žezlo preda sinu, je Juan Carlos utemeljil z besedami, da želi omogočiti prenovo monarhije.

Sam je postal kralj po smrti diktatorja Francisca Franca novembra 1975. Odigral je pomembno vlogo pri prehodu Španije v demokracijo oziroma obnovljeno ustavno monarhijo. Španski politični sistem namreč temelji na dogovoru po koncu Francovega režima, v skladu s katerim so dediči diktature sprejeli prehod v demokracijo, leve stranke pa pristale na monarhijo.

Ustava iz tega obdobja je sicer predvidela možnost abdikacije, vendarle pa je ob kraljevi odločitvi nastal manjši zaplet, saj tega določila vse dotlej še niso prenesli v zakonodajo. Po napovedi Juana Carlosa se je tako nemudoma sprožilo vladno in parlamentarno kolesje in v torek je

ustrezen zakon po spodnjem domu parlamenta potrdil še senat. S tem se je dokončno odprla pot na prestol 46-letnemu Felipeju. Juan Carlos je včeraj pred 150 povabljenimi dostojanstveniki podpisal odlok, ki formalizira njegovo abdikacijo in Felipe je opolnoči uradno postal kralj. Objava abdikacije v današnjem uradnem listu pa pomeni uradni začetek njegovega vladanja.

Felipe bo danes na položaj prisegel na slovesni skupni seji obeh domov parlamenta - dogodka se bodo udeležili poslanci in nacionalni politični voditelji, niso pa vabili nobenega od tujih državnikov in predstavnikov monarhij. Prav tako na prisegi ne bo Juana Carlosa, ki da ne želi preusmerjati pozornosti s sina. S soprogo Sofio bosta sicer po Felipejevi prisegi ohranila častna naziva kralja in kraljice.

Po slovesnosti se bo novi kralj Felipe VI. s soprogo, kraljico Letizijo, popeljal po ulicah središča Madrida do kraljeve palače na zahodu prestolnice, kjer bosta z balkona v družbi dveh hčer in dosedanjega kraljevega para pomahala zbranim. Sledil bo sprejem za približno 2000 gostov, vključno s tujimi veleposlaniki.

Felipe vodenje monarhije prevzema v občutljivem času in pred njim so številni izzivi. Po Juan Carlosovi na-

povedi abdikacije se je namreč močno okrepilo izražanje republikanskih teženj, ki naj bi se uresničile z referendumom o prihodnosti monarhije. Težaven prehod iz diktature v demokracijo, med katerim je kralj pomembno prispeval k temu, da so dediči Francove zapuščine sprejeli demokracijo, je namreč končan in kralja ne potrebujejo več, med drugim menijo zagovorniki referenduma. Moti jih tudi dejstvo, da sredi gospodarske krize, iz katere se Španija še ni povsem izvila, za kraljevo družino namenajo osem milijonov evrov davkoplačevalskega denarja letno. To prepričanje delijo španske manjše leve stranke in levo-nacionalistične regionalne stranke v Kataloniji, Galiciji in Baskiji. Minuli teden so njihovi predstavniki glasovali proti zakonu o abdikaciji kralja in tudi

Španski kralj Felipe in njegova soproga, kraljica Letizija

ANSA

predlagali amandma o izvedbi referenduma, ki pa ga je parlamentarna večina zavrnila. Tudi danes bodo poslanci več levih strank bojkotirali kraljevo prisego, na madridskih ulicah pa je poleg slavnostno razporejenih privržencev monarhije pričakovati tudi več tisoč tistih, ki bodo vnovič protestirali za referendum o odpravi monarhije in uvedbo republike.

Španski premier iz vrst Ljudske stranke Mariano Rajoy meni, da pro-

testom in težnjam po referendumu ne gre pripisovati prevelikega pomena, saj da velika večina Špancev podpira parlamentarno monarhijo kot državno ureditev. Dejansko ne gre za množično gibanje - glede na javnomnenjske raziskave je monarhiji še vedno naklonjenih med 50 in 60 odstotkov Špancev, vendarle pa se še pred leti nepredstavljivi protestni shodi proti kroni krepijo. K temu so zagotovo prispevali tudi številni škandali - lov na slone, ki si ga je pred dvema letoma v Afriki privoščil kralj, in finančni škandal okrog kraljeve hčerke Cristine in njenega soproga Inakija Urdangarina - ki so imeli za posledico izjeme padece priljubljenosti kraljeve družine, iz česar pa je Felipe v veliki meri izvzet.

Da bi razumeli nezadovoljstvo med Španci, je treba k temu prišteti še posledice gospodarske krize, korupcije v političnih strankah in frustrirajoča prizadevanja Katalonije in Baskije za neodvisnost. V Felipeja tako številni polagajo upanje, da bo državo znova popeljal na pravo pot, čeprav s njegova pooblastila državnega voditelja in prvega moža vojske zelo omejena. Njegova vloga je v prvi vrsti protokolarna, poleg tega podpisuje zakone ter formalno predlaga v imenovanje vlado. Le redko pa o čem soodloča in ne vodi aktivne politike. (STA)

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik
20.50 Dok.: Zbrani – Zaupno o skupnem, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Estate – Il caffè
6.30 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 10.00 Dnevnik **9.35** UnoMattina Estate – Dolce casa **10.30** UnoMattina Estate – Sapore di Sole **11.25** Nan.: Don Matteo **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.05** Nad.: Legami **15.00** Nad.: Un medico in famiglia **16.50** Dnevnik **17.15** Estate in diretta **18.50** Kviz: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.35** Nogomet: SP 2014, Urugvaj – Anglija **23.05** Notti mondiali 2014

Rai Due

6.00 Nad.: La strada per la felicità **6.45** Nogomet: SP 2014, pon. **7.25** Risanke **8.25** Nad.: Revenge **9.05** Nad.: Le sorelle McLeod **10.25** Dnevnik: Tg2 Insieme, sledi vremenska napoved **11.20** Nad.: Il nostro amico Charly **12.10** Nad.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **15.30** Serija: The Good Wife **17.00** Šport: Dribbling **17.45** Dnevnik **18.15** Serija: Il commissario Rex **20.00** Diario mondiale **20.30** 23.30 Dnevnik **21.00** Nan.: LOL **21.10** Serija: Elementary **22.45** Serija: Due uomini e mezzo **23.45** Razza Umana

Rai Tre

6.00 Dnevnik in vremenska napoved **6.30** Rassegna Stampa **7.00** Deželni dnevnik – Buongiorno Italia **7.30** Deželni dnevnik – Buongiorno Regione **8.00** Talk show: Agora **10.10** Film: L'uomo dalla maschera di ferro **12.00** Dnevnik in vreme **12.45** Pane quotidiano **13.10** Rai Educational **14.00** Deželni dnevnik, Dnevnik in vremenska napoved **14.50** Tg Regione – Piazza Affari, sledi Dnevnik L.I.S. **15.00** Nan.: Terra Nostra 2 **15.50** Film: Il lungo duello **17.40** Dok.: Geo **18.55** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.10** Serija: Ai confini della realtà **20.35** Serija: Un posto al sole **21.05** Film: Pane, amore e fantasia **22.55** Ritratti

Rete 4

6.20 Televendita Media Shopping **6.50** Serija: Zorro **7.20** Serija: Miami Vice **8.15** Serija: Hunter **9.40** Nan.: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik **12.00** Serija: Detective in corsia **12.55** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35** Film: Il tunnel della libertà **18.50** Dnevnik **19.35** Ieri e oggi in Tv **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nad.: Il Segreto

21.15 Film: Vi presento Joe Black (rom., i. B. Pitt)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved,

borza in denar **8.45** Film: Viva Cuba **11.00** Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Cuore ribelle **14.45** Talk show: Uomini e donne e poi **16.10** Nad.: Le tre rose di Eva **17.00** Film: Una nuova fidanzata per papà **18.50** Nad.: Il Segreto **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Paperissima Sprint **21.10** Film: Il commissario Zagaria **23.45** Talk show: Matrix

Italia 1

6.15 Nan.: Friends **6.50** Nad.: Hercules **7.45** Nad.: Xena, principessa guerriera **8.35** Serija: A-Team **9.35** Dok.: Deadly 60 **10.50** Dok.: Maneaters **11.50** Dok.: La furia della natura **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.00** Šport **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.55** Nad.: Nikita **16.40** Nad.: The O.C. **18.30** Dnevnik **19.20** Serija: Person of Interest **21.10** Show: Wild - Oltrenatura **23.40** Show: Chiambretti Supermarket

La 7

7.30 Dnevnik **7.55** Omnibus **9.45** Coffee break **11.00** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.20** Kronika **14.40** Serija: Starsky & Hutch **16.40** Serija: Il commissario Cordier **18.10** Serija: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo

21.10 Film: Albert Nobbs (dram.)

Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.25** Aktualno: Salus Tv **7.40** Dok.: Luoghi magici **8.05** Dok.: Piccola grande Italia **12.45** Rotocalco Adnkronos **13.00** Prime Club – La salute attraverso il Wellness Coaching **13.20** 17.30 Dnevnik **13.45** Rubrika: Qui studio a voi stadio **18.00** 23.30 Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Happy Hour **21.00** Ring **23.00** Dnevnik

Slovenija 1

6.00 Kultura **6.10** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.35** Dok. odd.: Če imaš glas, poi! **12.05** O živalih in ljudeh **12.30** Na vrtu **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.30** Odkrito **14.20** Slovenci v Italiji **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** 18.35 Otroški program: OP! **16.30** Kratki film: Kot na televiziji **17.00** 22.40 Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.20** Dok. odd.: Svizec **17.50** Dok. serija: Pogled na... **18.05** Nad.: Moji, tvoji, najini **18.55** Dnevnik **19.30** Slovenska kronika **20.00** Film: veliki Buck Howard **21.25** Prava ideja! **22.00** Odmevi **23.05** Osmi dan **23.40** Panoptikum

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.10** Kviz: Ma-le sive celice **8.55** Dok. film: Sama na pot **9.10** Otroški kanal **10.00** Zabavni kanal **10.30** Dobro jutro **12.50** Dok. nan.: Slovenski vodni krog **13.55** Dok. serija: Madagaskar **15.00** Nogomet: SP, Hrvaška – Kamerun, pon. **17.30** Nogomet: SP 2014, studijska oddaja **17.50** SP: Kolumbija – Slovenkoščena obala, prenos **20.30** Zrebanje Deteljice **20.50** SP: Urugvaj – Anglija, prenos **23.50** SP, Grčija – Japonska, prenos

Slovenija 3

6.00 19.55, 21.55 Sporočamo **6.35** Primorska kronika **8.00** Seje delovnih teles **12.00** 70. izredna seja DZ, prenos **17.50** 19.30 Kronika **19.00** Dnevnik **20.00** Aktualno **20.40** Ozadja **21.30** Žarišče **21.45** Kronika **22.00** Odkrito **Sporod se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru**

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** 23.50 Čezmenja Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Boben **15.30** Giò **16.00** Avtomobilizem **16.15** Slovenski magazin **16.45** Najlepše besede **17.15** Arhivski posnetki **18.00** 23.20 City Folk **18.35** Vremenska napoved **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes TV dnevnik **19.25** Četrtekova športna oddaja **19.30** City folk **20.00** Natutilus **20.30** V orbiti **21.00** Stuparichev razred **22.15** Glasba zdaj **22.50** Sledi

Tv Primorka

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** Pravljica **8.45** ŠKL **9.45** 11.30, 14.30 Videostrani **17.30** Dedek pripoveduje: Aladin **18.00** Rad igram nogomet **18.25** Orjaške krastače **19.20** Mozaik za gluhe in naglušne **20.00** Predstavljamo **20.30** Predstava: Razbojniki iz Kardemomme **21.30** Vedno se bom spominjal – Taboriščniki Buchenwald **22.00** Glasbeni večer, sledita Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risane in otr. Serije **7.10** 12.55 Nad.: Budva na morskem peni **8.15** 15.45 Nad.: Želim te ljubiti **9.05** 10.20, 11.30, 12.40 Tv prodaja **9.20** 16.45 Nad.: Sila **10.35** 17.55 Nad.: Vrtinec življenja **11.45** Serija: Prenovimo kopalnico **12.10** Serija: Ko pospravlja Kim **13.55** 0.25 Nad.: Na trdnih tleh **14.50** 23.35 Nad.: Precej legalno **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Volitve 2014 **21.30** Film: Merkurjem srd

Kanal A

6.50 Risanke in otroške serije **8.20** 16.30 Serija: Dva moža in pol **8.50** Nad.: Merlinove pustolovščine **9.40** 17.00 Tv Dober dan **10.35** 20.05 Serija: Top Gear ZDA **11.30** Astro TV **12.30** 14.00 Tv prodaja **13.00** 19.00 Serija: Alarm za Kobra 11 **14.15** Serija: Igrače za velike **14.50** Film: Zaveza molka **18.00** 19.55 Svet **21.00** Film: Charliejevi angelčki – S polno brzino **23.05** Film: Plačanci

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00, 10.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.10 Glasbeni magazin; 11.00 Studio D; 11.15 Gradovi in njihove skrivnosti; 12.15 Dolgo devetnajsto stoletje; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Zgoriške scene; 14.40, 17.10 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odporna knjiga: Vanja Pegan: Štiri morske milje – 9. nad.; 18.00 Kulturne diagonale; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj. **RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)** 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 5.50 Jutranja kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Dobra zgodba; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditvev; 10.00 Radio Koper svetuje; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.11 Enajst na enajst; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Poslovne informacije; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Filmofil; 19.00 Radijski dnevnik; 20.00 Poletni utrip kulture; 20.30 Od glave do rapa; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM) 6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti

IRIS Četrtek, 19. junija
Iris, ob 21.05

Surviving Picasso

ZDA 1996

Režija: James Ivory

Igrajo: Anthony Hopkins, Julianne Moore in Tom Fisher

James Ivory posebno ljubi poosebljanje protislovnih likov in junakov, tokrat pa je šel dlje in zgodbo enega izmed teh tudi režiral.

Pabla Picassa je ujel v ustvarjalčevem pariškem obdobju, za čas nemške okupacije in španskega slikarja opisal v letih njegove ljubezenske zgodbe s Francoise, v katero je bil slavn Pablo res noro zaljubljen. A istočasno je moral obračunati tudi s kopico bivših žen in ljubimk, ki niso bile ravno najbolj prizanesljive na račun njegove predanosti ženskim čarom.

VREDNO OGLEDA

grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.45, 12.15 Pesem tedna; 9.00 La valigia delle vacanze; 9.35 Appuntamenti d'estate; 10.15, 19.20 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Anteprema classifica; 11.00, 21.00 Punto e a capo; 11.35 Café Brasil – Speciale mondiali di calcio; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.30 Glasbena lestvica; 13.35 Ora musica; 14.35, 22.30 Summerbeach; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 E... state freschi; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 Playlist; 22.00 La via Francigena; 23.00 Tutti i topi vogliono ballare; 0.00 Nottetempo.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30 Kronika; 5.55 Iz sporedov; 6.10 Rekreativca; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Polka in valček na Prvem; 8.40 Obvestila; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 9.30 Ultrazvok; 10.10 Pod pokrovko; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Navetki; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evrozvenket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napovov; 21.05 Literarni večer; 21.45 Glasba; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna oddaja v angleščini in nemščini; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska napoved; 7.00 Kronika; 8.00 Globalna vas; 9.15, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.33 Pop-evki tedna; 10.00 Ambulanta 202; 10.30 Novice; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 12.00 Vroči mikrofoni; 13.00 Danes do 13.00; 13.25, 18.50 Sporedi; 14.00 Kulturnice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.45 Botrstvo; 17.10 Frekvenca X; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.30 Kolesarstvo, dirka po Sloveniji, 1. etapa; 21.00 Minute za country; 21.50 Nogomet SP, Urugvaj - Anglija; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Proti etru.

SLOVENIJA 3

7.00 Kronika; 7.20 Spored; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Glasbeni utrip; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Razgledi in razmisleki; 13.30 Naši operni umetniki; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Mladi virtuozji; 17.00 Izšlo je; 17.30 Banchetto musicale; 19.00 Literarni nočno; 19.10 Medigra; 19.30 Glasba, gledališče... in ves ta jazz; 20.00 Iz arhiva simfonikov; 22.05 Radijska igra; 23.00 Glasba 20. stol.; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHZ).

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIJALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIJALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

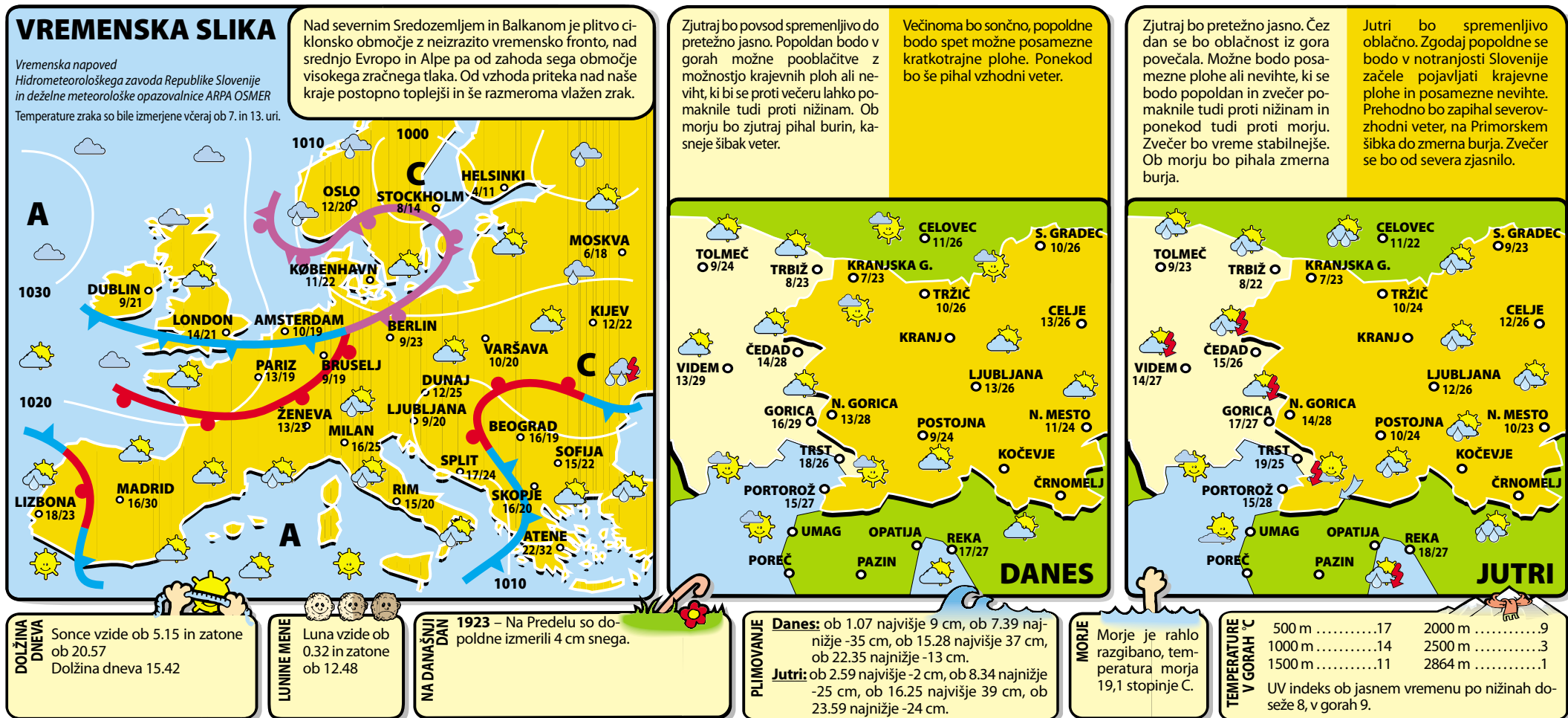
na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Škoda z novimi trivaljnikom

V začetku junija je Škoda v svoji matični tovarni v Mladí Boleslavi začela izdelovati nov, litrski bencinski motor. Trivaljni motor 1.0 MPI iz družine EA 211 bo na voljo v dveh izvedbah, in sicer s 60 in 75 žrebci. Njegove glavne odlike pa so po besedah Škodinih strokovnjakov majhna teža, majhna poraba goriva in posledično tudi majhen izpust škodljivih snovi. Novi trivaljnik bo namenjen majhnim in kompaktnim avtomobilom znamk Škoda, Seat in Volkswagen.

Prve skice novega passata

Novi VW passat bodo sicer predstavili šele v začetku oktobra na pariškem avtomobilskem salonu, a pri Volkswagnu so že objavili skice novega vozila, medtem ko bodo prve uradne slike na voljo julija. Novi passat 8. generacije naj bi bil na voljo kot limuzina in kot kombi, opremljen pa bo z bodočim 10-stopenjskim samodejnim menjalnikom DSG in z novim dvolitrskim agregatom z dvojno turbino. Tudi LED žarometi naj bi sodili v standardno opremo, saj jih že imajo skoraj vsi passatovi konkurenti.

JEEP - Šestvaljni trilitrski turbodizel z 8-stopenjskim menjalnikom

Ameriški terenec z italijanskim srcem

Grand cherokee pa seveda ni poceni - Stalni štirikolesni pogon Quadra-Trac II in zanimiv sistem Selec-Terrain

Eden glavnih adutov novega avtomobilskega velikana FCA (Fiat in Chrysler) je Jeep grand cherokee, ki je v ZDA že pravi mit, saj je jeep sinonim za terenska vozila. A grand cherokee je terenec, a ni samo to, je tudi veliko luksuzno vozilo. Nekeč je bil grand cherokee znan po svoji škatlasti obliki, zdaj pa ni več tako. Očitno so pri oblikovanju zadnje generacije imeli prste vmes tudi italijanski oblikovalci, ki so mu namenili nekoliko drugačno masko z značilnimi sedmimi bolj položnimi odprtinami in novimi in precej tanjšimi žarometi, ki privlačijo poglede z oblikovno privlačno LED-obrobo. Tudi notranjost je spremenjena, v opremi summit ima grand cherokee usnjeno notranjost, ogrevane in hlajene prednje sedeže, kamero za vzvratno vožnjo, vključno z zvočnim opozorilnikom parkirnih tipal, ter odlični tempomat, ki ga sestavljata dva - klasičen in radarski.

Evropskim kupcem na ljubo ima grand cherokee tudi učinkovit in relativno varčen (seveda za ameriške razmere) trilitrski šestvaljni turbodizelski motor (250 KM) in kar osemstopenjski menjalnik (znamke ZF). Menjalnik ima obvolanske lopatice in je med vožnjo še kar prepričljiv, kaže pa nekatere pomanjkljivosti pri spleževanju. Prisotni so tudi številni asistenčni sistemi, štirikolesni pogon Quadra-Trac II, skupaj s sistemom Selec-Terrain: slednji vozniku prek vrtilivega gumba ponuja izbiro petih prednastavljenih programov vozila in pogona glede na teren in prijem.

Grand cherokee seveda ni poceni: najpreprostejša različica velja več kot 60 tisoč evrov, najdražja (vedno dizel) pa 74 tisoč. Naj še povemo, da ustreza evropskemu normativu Euro 5+.

VOLVO - V okolici Göteborga že vozi sto samovozečih avtomobilov

Volvov sistem »drive me« za vožnjo brez voznika

Ni več daleč dan, ko bodo avti lahko vozili sami, se pravi brez voznika. Volvov inovativni projekt »Drive Me«, s 100 samovozečimi avtomobili volvo na javnih cestah v vsakodnevni vožnji, se uspešno razvija. Prva testna vozila so že na cestah okoli švedskega mesta Göteborg, sofisticirano tehnologijo Avtopilot pa deluje odlično. Kar naredi projekt »Drive Me« edinstvenega, je, da vključuje vse pomembne akterje: zakonodajalce, prometno oblast, glavno mesto, proizvajalca vozil in resnične stranke. Stranke bodo vozile 100 avtomobilov

v vsakodnevni vožnji pogojih po približno 50 kilometrih izbranih cest v okolici Göteborga. Ceste so tipične vozne magistrale, vključno z avtocestami in pogostimi gnečami.

Drive Me - samovozeči avtomobili za trajnostno mobilnost je skupna pobuda med Volvo Car Groupom, švedskim ministrstvom za promet, švedsko agencijo za promet, znanstvenim parkom Lindholmen in mestom Göteborg. Švedska vlada prav tako podpira ta projekt.

»Testna vozila lahko sedaj sledijo voznemu pasu, prilagajajo hitrost in se

vključujejo v promet povsem sama. To je pomemben korak proti našemu cilju, da bodo končna vozila »Drive Me« prevozila celotno testno progo v povsem samostojnem načinu. Tehnologija, ki bo imenovana Avtopilot, omogoča vozniku, da prepusti vožnjo vozilu, ki poskrbi za vse vozne funkcije,« pojasnjuje Erik Coelingh, tehnični specialist pri Volvo Car Groupu. »Javni test nam bo zagotovil pomemben vpogled v družbene prednosti z vpeljavo samostojnih vozil v prometno okolje. Naša pametna vozila so ključni del te rešitve,

NOVA STRATEGIJA

Toyota zagovarja gorivne celice

Toyota se v svoji strategiji odmika od izdelave električnih vozil z zmogljivejšimi baterijami za daljši doseg in se obrača k razvoju vozil s pogonom na gorivne celice. Tehnologija gorivnih celic je cenejša, če upoštevamo stroške vozila, in tudi bolj učinkovita, če spremljamo celotno energijsko bilanco vožnje (well-to-wheel).

Gorivne celice delujejo obratno kot elektroliza, kjer s pomočjo elektrike doobivamo kisik in vodik. V gorivnih celicah je proces obraten: iz spajanja kisika in vodika dobimo vodo in električni tok. Na obeh elektrodah je katalizator, ki nadzoruje potek kemične reakcije. Na anodo dovajajo vodik (gorivo), kjer se ta razcepi na vodikove ione (protoni) in proste elektrone. Pri eni molekuli vodika (H2) dobimo dva prosta elektrona. Elektroni »tečejo« prek električnega kroga na katodo (elektrika), na kateri se vodikovi ioni, elektroni in kisik (oksidant) združijo v vodo, pri čemer se sprošča tudi toplota.

Zanimivo je, da so mlajše stranke pripravljene plačati za tehnologijo, ki pomaga upravljati motnje, ki nastanejo kot potreba po neprestani povezanosti tudi v avtomobilu. Samostojna vožnja bi ustvarila zeleno možnost za varno pošiljanje sporočil, posodobitve statusov na Facebooku ali branje knjige med vožnjo.